

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazásában szerint.

A török-román entente.

Budapest, október 2.

Azt hiszem, kétségtelenül megállapíthatjuk, hogy a mai diplomácia legerősebb, legmárkásabb s talán leggenialisabb alakja gróf Aehrenthal Lexa Alajos. Szinte mesébe illő az a harc, melyet „Ausztria Bismarkja” — amint az osztrák és a birodalmi német lapok szeretik őt nevezni — Izvolszky orosz külügyér ellen visel már diplomáciai pályafutása eleje óta. E harc számai visszanyulnak egészen az osztrák párti Milán király megöléséig.

Es Izvolszky ellen harcolni nem gyerekek dolog. Ebben az örökké mosolygó, mindig glassé keztyűs oroszban egyesül az orosz parasztnak a muzsiknak szívós kitartása, ravaszsága, az orosz arisztokrácia raffinált, de azért még sem degenerált észbeli finomságával.

Hogy ez a harc milyen éles, mennyire késhegyre megy tán úgy világíthatjuk meg legjobban, hogy a küzdelem végső részeinek nevezetesebb fázisait felelmitjük.

Hogy a dolgok logikus összefüggését megérthessük, vissza kell térnünk az orosz-japán háborúhoz.

Tán még most is kevesek előtt ismeretes, hogy a magyar-osztrák monarchia, továbbá a német birodalom éppen az oroszok első vereségei idejéből vonta vissza egy körülbelül 200000—200000 emberből álló előre tolt hadtestét az orosz-lengyel határról. Körülbelül egy héttel később nyilvánította ugy a magyar-osztrák monarchia, valamint a német birodalom a háborúra vonatkozó teljes neutralitását.

Ebben az időben monarchiánkat Pétervárott Aehrenthal gróf képviselte, kinek műve volt a hadtesteknek az orosz-lengyel határon való összpontosítása és visszavonása — ez utóbbi persze nem ingyen. Aehrenthal kihasználta az oroszok szorult helyzetét és már ekkor, ha csak szóbelileg is, előkészítette a műrztégi egyezményt, mely tudvalevőleg azt tartalmazza, hogy Oroszország Bosznia annektilása alkalmával eleve lemond minden ellenvetési jogáról.

Mikor aztán báró Goluchovszky az akkori külügyminiszterünk belső zavarok miatt kénytelen volt állásáról leköszönni s helyét a trónörökös jelöltje Aehrenthal foglalta el, első dolga volt az általa szóbelileg megkötött egyezményt Mürztégen majd a Raccogniban írásban foglalni, illetőleg újra megerősíteni. Azonban hogy mennyire nem vette Izvolszky ezeket az egyezményeket komolyan, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy az orosz-japán béke helyreállítása után első dolga volt az érde-

kelt Törökországhoz s Szerbiához közeledni. Szerbiában nem ment nehezen a dolog.

Hiszen Péter királynak legfőbb protektora éppen Oroszország volt és félig meddig neki is köszönhette a trónját.

A török-orosz közeledés azonban — amennyiben Oroszország a török rovására gyarapodni akaró balkáni államoknak volt a protektora már nehezebben volt nyélbe üthető.

Ebben az időben Angliának volt a Fényes Kapunál a legerősebb befolyása Izvolszky tehát az angolokat akarta célja kivitelére felhasználni. S mivel Oroszország nem léphetett Angliával közvetlenül szövetségre hát megcsinálta Izvolszky az angol-francia ententet. Így tehát Angliát is felhasználhatta régi szövetségese Franciaország révén kivitelére.

Az angol-francia entente nyélbe ütése annál könnyebben ment, mert ugy Angliának, mint Franciaországnak érdekében állott Németországra való tekintettel a megegyezés.

Az ifju-török vérméki szabadságharc már a triple entente (Anglia, Franciaország, Oroszország) hatalmainak védelme alatt ment végbe. A cél az volt, hogy a török alkotmányos rend helyreálltával automaticce fölségessé váljék Bosznia okkupálása, illetőleg annektilása.

Egyre azonban nem számított Izvolszky ur: ez Bulgária állásfoglalása volt.

Aehrenthal már jó eleve gondoskodott arról, hogy Bulgária függetlenné nyilvánítása egybe essék az annexióval s így Oroszországot két tűz közé szoritotta, mert ha Oroszország nem ismeri el az annexiót, ugy — a dolgok logikus kapcsolata szerint — Bulgária függetlenné való nyilvánítását sem ismerheti el. Ez esetben azonban minden esetre megtagadná ősi politikáját t. i. magát a balkáni szlávok protektorának föltüntetni s így befolyását is teljesen elvesztené a Balkánon. Másrészt azonban Magyarország-Ausztria, Bulgária által mint Törökországgal ellen való természetes szövetségese által, lefedezte a hátát.

Mikor Izvolszky belátta, hogy a játszmát elvesztette, sietett menteni, amit még menthetett. Fő gondja most már az volt, hogy Oroszország ne veszítse el tekintélyét a Balkán szlávjai előtt. Először hosszú huzavona után elismerte az annexió jogosultságát, majd pedig Bulgária pénzügyeit rendezve, lehetővé tette, hogy Bulgária Törökországnak megfizethesse a követelt kárpótlást.

Ezzel egy csapásra megerősítette a tekintélyét Bulgáriában is, sőt egészen elvonta előbbi a monarchia befolyása alól. Így tehát nemesak hogy megtartotta régi befolyását a Balkánon, hanem Bulgáriában

még új teret is szerzett magának az érvényesülésre.

Befolyása a Balkánon egyszerre oly magas fokra emelkedett, hogy a hármas szövetség egyik tagja Olaszország is jónak látta az Oroszországhoz való közeledést. (Olasz-Orosz entente).

Igy álltak az ügyek egészen az utolsó hónapokig.

Hogy a török-román megegyezésnek micsoda hatása van a Balkánon ugy politikai, mint közgazdasági téren az szinte beláthatatlan.

Első sorban is szerves kapcsolatot teremtett Törökország és a Románia révén quazi négyes szövetséggé alakult hármas szövetséggel. Ez azt jelenti, hogy a Balkán közgazdasága most már teljesen a hármas szövetség kezében van. A török román ententek természetesen első következménye az lett, hogy Olaszország sietett állását a hármas szövetség keretein belül megerősíteni. (A salzburgi találkozás.) Mintegy csapásra „mehódította” nekünk ez az egyezmény „hű” szövetséges társunknak Olaszországnak közvéleményét s azok az olasz lapok, melyek a mult héten még a legszálsóbb irredentista álláspontot foglalták el, ma már Olaszországnak balkáni érdekeit legjobban a hármas szövetség keretein belül látják megvédve.

A hivatalos román és török lapok, különösen az előbbieik, iparkodnak az egyezményekről elterjedt híreket megcáfolni; s ez természetes is, lévén „titkos” egyezményről szó. De ha tekintetbe vesszük, hogy az egyezmény főképen Bulgária-Szerbia ellen irányul s hogy egyrészt Törökországnak érdekében van, hogy Bulgária fölül fedezve legyen a háta, másrészt Romániának is fontos érdeke, hogy a hármas szövetség — Törökország révén — erős pozíciót szerezzen magának a Balkánon, ugy inkább akkor csodálkozhatnánk, ha ezen egyezmény nem jött volna létre.

Midőn külügyminiszterünk ezen legújabb sikerét regisztráljuk, nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy amennyiben mindez Magyarország és Ausztia érdekében történik, ha kára nincs is belőle Magyarországnak, de haszna sincs. **A. V.**

A soproni kamara ülése. A soproni kereskedelmi és iparkamara szept. 29-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a bankszabadság meghosszabbítása érdekében folyó tárgyalások alkalmából felterjesztést intéz a kormányhoz és ebben a szabadság meghosszabbításának feltételül annak a kikötését kéri, hogy a bank a magyar állampapírokra nyújtott lombard-kölcsönei kamatlatát a mindenkori váltóleltámszámítási kamatlatnál ne mint most fél, hanem csak negyed százalékkal állapítsa meg magasabban. Az ily intézkedés állampapírjaink elhelyezését igen megkönnyitené és e mellett a kölcsönre

szoruló javára is szolgálja. A kamara sürgető felterjesztést intéz a kereskedelmi kormányhoz a kamarai választási eljárás tizenkét év óta kilátásba helyezett reformjának megvalósítása érdekében. A hadsereg terménybeli szükségletei beszerzésére vonatkozó hadtömegügyi utasítás a mezőgazdákknak egyoldalú kedvezményeket nyújt és a kereskedelemnek a terményszállításokban való részvételét majdnem teljesen kizárja. A kamara az e téren lehetséges különféle visszaélések megelőzése céljából és az állam, valamint az adózó polgárok érdekében is a verseny szabadságának a visszaállítása mellett foglalt állást, a mit a kereskedelmi kormányval is közölni fog.

Az argentiniai hus.

Égyáltalán, hogy a napokban összejövő képviselőházba is bevonul az argentiniai hus. A sajtóban a nyár óta táplálkozunk belőle, azóta, hogy egy takarékos borozói tanár felesége szervezte az első husbojkottot. Azóta napi kérdés nemcsak Boroszlóban, hanem cis és trans Lajthán is a busarak elviselhetetlen drágasága: ma Kolozsvárott éppen ugy aktuális kérdés, mint Liptószentmiklóson, vagy Nagykanizsán.

A husdrágaság ellen az argentiniai fogyasztott hussal akarnak védekezni, ez az amerikai hus az eddigi híradások szerint közel 50%-al olcsóbb. Híre járt már, hogy az amerikai hajóállatok rendezkednek be a fogyasztott hus európai exportjára és egy-egy hajó négyezer az argentiniai gyepen felhízott tulok húsát tudná piacra dobni egyszerre a mézárások nagy rémületére. Csakhogy a dolgok közelről nézve nem olyan ijesztős. A mézárásokat a hus kérdés ilyen fordulata ekzisztenciájukban nem érdekli, mert hiszen valakinek csak kell a felhalmozott tömeg árut a fogyasztók kezébe adni. A mézárásoknak tehát csak még szaporodniuk a dolguk, mert olcsóbb husból az emberek többet esznek. Már tényezőnek érdekét érinti az amerikai fogyasztott hus. A gazdákét. A nyiregyházi gazdagylés máris hozott határozati javaslatot, mely odatendál, hogy az argentiniai húst a fenálló védvamos törvények tiltó rendelkezései alapján behozni nem szabad. Ez a határozat a gazdák érdekében mondott ki és valószínűleg meg is lesz a kellő fogantatja. A nyiregyházi gazdagylés, mint emiunenter a kisemberek gyülekezete szerepelt. És e jelzett határozatot is a kisemberek érdekében hozták. Ez az, ami nekünk szemet szur. Mert tudvalevőleg kereskedelmi alapon marhahizlalással nálunk csak a nagybirtokos foglalkozik. És a kis ember érdekét egyáltalában vajmi kevésbé érdekli az, hogy a jó fogyasztó osztrák piacon a hizott marhahúst mily áron veszik. Nálunk a kis ember a vágóhidra marhát nem ad. Ha eladja a sovány tehenét, azt mint kneiphust a belső fogyasztás foglalja le és tudjuk, hogy ezt a harmadrendű árut a mézáros olcsón veszi. Ha belső fogyasztásban nálunk a hus drágaságáról beszélni lehet, azt csak a közvetítő kereskedelem nagy haszonrészesedését jelenti. A gazdák okosan teszik, ha érdekeiket megvédik.

És nem is lett volna egy szavunk se a nyiregyházi határozathoz, ha a kis embernek ma egyedüli érdeke nem az volna, hogy olcsó húst ehessen s bizony nagyon sok kis ember szeretne hussal élni, akár ha fogyasztott argentiniai hussal is, csak az élvezhető és tápláló legyen. Nekünk mint a közönség érdekei védelmezőjének nem lehet a kérdésről másfajta véleményünk, mint az, hogy a mostani nagy határozatalkozás s vámvédelem között, szemben állattenyésztésünk folytonos apadására, a piaci drágaságot még a vámsorompók felemelésével is meg kell szüntetni és csak hadd jöjjön le az argentiniai hus, ha az olcsóbb és táplálóbb.

Csakhogy itt van a bökkendő! Az argentiniai húst eddig az európai gyomor csak Bécsben próbálta ki a község tanácsa. És a közlélemezési bizottság pápaszemes urai odaát — állítólag — nagyon össze-

néztek, mikor belekóstoltak az argentiniai roszbőfő. Mert szójáték nélkül szólva, az valóban rossz volt és élvezhetetlen. Ha ez igaz; az Istenért miért beszélünk az argentiniai husról? Miért nem beszélünk arról, amit a gazdák a nyiregyházi gyűlésükön oly becsületesen felkínáltak. A gazdák szerint a hus nem volna oly drága, ha a közvetítő kereskedelem tulságos hasznát nem akarna magának; hiszen a tenyésztőknek a mostani árak mellett is csak éppen, hogy megengedett, tisztességes hasznuk van a marhatenyésztés s hizlalásból és hogy a hus olyan drága, arról a közvetítő kereskedelem tehet. A gazdák menten meg is ajánlják ellene az orvoszert, hogy szervezni kell a fogyasztást szövetkezeti alapon s össze kell hozni a tenyésztőt a fogyasztóval; közben pedig minél kevesebb kézen kell a fogyasztási cikkek átmenni és ez a husdrágaságot egyszerűben megszünteti.

Köszönjük és megfogadjuk a jó tanácsot. A gazdák testülete azonban az ilyen általános orvoszerek kínálgatásánál ne álljon meg, hanem szervezze is ezeket a fogyasztó szövetkezeteket. Mert ha csak receptet ír az orvos, de nem csinálja meg a patikus, bele is pusztulhat az ember.

A Sági János ügye.

A hivatalos lap röviden egy áthelyezést hozott a mult héten: Sági János keszthelyi telekkönyvvezetőt az igazságügyi miniszter áthelyezte Móra. Ez az áthelyezés a távolabbi megyékben olvasva egy száraz hír, amilyen napoukiut olvasható a napilapok „Kivonat a hivatalos lapból” rovatban. De Zalamegyében és kivált a megye újságírói közt ez a hír egy lesújtó szenzáció, mely nemcsak Sági Jánosnak existenciáját támadja meg, nemcsak egyéni szabadságát tiporta el, hanem vele együtt Damokles kardot láthat csüggni minden vidéki hírlapíró a feje fölött. Mert kik szolgálják a vidéki zsurnalisztikát? Talán kizárólag hivatalos hírlapírók? Sőt ellenkezőleg csak ritkaság, hogy vidéki lap teljes existenciát tud adni szerkesztőjének. A terhes munkát, az izgalmakat, az ellenségeskedést, ami a szerkesztéssel jár mind aránylag csekély összegért szolgálja, ami mellékeresetnek ugyan jó, de önálló megélhetéstől keserű és sovány kenyeret nyújt csak.

Ezért kis hivatalnokok és tanítók vállalkoznak erre a vidéken különösen halálán munkára. Ilyen szerkesztő Sági János keszthelyi telekkönyvvezető évek hosszú sora óta. Szerkesztő a javából, akinek telekkönyvi munkálkodását, melyet a miniszterium is méltányolt, nem is említhetjük. De ami szép, ami nemes, ami okos gondolat a Keszthelyi Balatonkultuszban történt az mind vagy a Sági János agyán ment keresztül, vagy létesülésének egyik legbuzgóbb harcosa ő volt a Balaton múzeum, a keszthelyi ethnographiai múzeum léte Sági János nevéhez fűződik. (Csak Árpád dr. nem haragszik, ha őt most mellőzzük.) Olyan érdemeket szerzett Keszthely körül, hogy ha nem telekkönyvvezető, hanem Festetics-rodalmi főtitkár volna, már régen díszpolgára volna Keszthelynek. Most erről a talajról akarják elhelyezni. Mintha Antenz nem halna el, ha a Föld-anjától örökre elveszik őt. Mintha Sági meg a Balaton nem elválaszthatatlan ikertestvérek volnának. Hát mit tett Sági? Elmulasztotta hivatalos kötelességeit? Tilták el másik foglalkozásától, amely miatt ezt tette. Vagy tévtanokat terjesztett lapjában? Fellettes hatóságának egy intése elég, hogy letegyje a tollat. De Sági ezt nem tette. Hivatalának tiszteletet szerzett, lapjának minden betűje az igazság szolgálatában állt. Polemiája volt a másik keszthelyi hírlappal. Mindegyik a saját igazságért harcolt. A hosszú küzdelem hevében nem vette észre egyik fél sem, hogy az elvek közé szitkok kerülnek gaudiumára a publikumnak.

Ezért helyezték át Ságát Móra? Több lap azt írja, hogy a néppártiak erőtesztelésének sikerült ez az áthelyezés. Nem tudjuk, nem ismerjük az utakat, amit érte tettek és hogy ki tette. Csak azt tudjuk, hogy az áthelyezéssel Ságira mért büntetés kegyetlen, azt ő meg nem érdemelte sem hivatali, sem hírlapírói működésével és hogy az áthelyezéssel a mi szomorú állapotaink léptek ismét előtérbe, hol az egyéni szabadság csak a hatalmi érdekkörökben törtet-

nek meg, úgy hogy a vidéki sajtó a szomorú fel-fogás szerint csak ennek az érdekeszérának igazságait kürtölheti tele tudóval. Ma neked, holnap nekem. — Söhajt fel a vidéki szerkesztő — és szorongva gondol egyéni szabadságára, mely ebben az áthatyészében megsértetett és vele a hírlapírói működés akadályai meztelen valóságában szembetűnik. Amily kedvetlenül szemléltük a két lapnak a medrén tul-csapott polemiáját oly megdöbbenő volt annak fináléja.

A megyei sajtó szolidáris Ságival, sőt hisszük, hogy az egész ország hírlapírói sértést látnak ebben a büntetésben, mely egyik kiváló vidéki kartársát érte hírlapírói működése közben. Bizunk benne, hogy Keszthely város társadalma meg tudja tartani hű fiát a tőle megifított fűrdővárosban. Ebben a szilárd törekvésében a megyei sajtó és a fővárosi sajtóhatalom támogatására bizon számíthat.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulakát, melyek egyedül készíti Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmege).

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, körvényt, idegyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsábat, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtséget, nátha, mell- és torokfájás és légvont vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorajok, görcs, étvágytalanság, veseégés, hányási inger, rosszullet, felbőgés, puffadtság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel kasználják a Feller-féle hashajót Rebarbara-Elsáplulakát 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmege.)

HIREK.

— Ferenc-nap. Ó Felségének holnapi nevénapja alkalmával a Szt. Ferencrendnek plébánia templomában d. a. 10 órakor ünnepi mise lesz. Az iskolának kívül részt vesznek azon a városi hatóság továbbá a közös hadseregbeli és honvéd tisztikar.

— Október 6. A nagykanizsai róm. kath. főgimnázium Önképzőköre 1910 okt. 6-án gyásznapot tart, a következő műsorral: 1.) Klósz Gyász-dal. Énekl. a főgimn. vegyeskar. 2.) Ünnepi beszéd Mondja Sommer József VIII. o. t. 3.) Kuruc nóták. Énekl. a főgimn. énekkar. 4.) Váradi A.: A régi könyv. Előadja Csányi László VIII. o. t. 5.) A vértanúk szobra. Irta és felolvassa Dénes Lajos VIII. o. t. 6.) Palágyi Lajos: Az aradi tizenhárom. Szavalja Gyórfy Zoltán VIII. o. t. 7.) Hertelendi induló. Énekl. a főgimn. vegyeskar.

— **Gyászrovat.** Tegnap helyezték örök nyugalomra Nagykanizsán Pataki Árpád pénzügyi fővizgatót, aki szept. 28-án Budapesten 27 éves korában meghalt. Az elhunytban Kottlerné Pataki Vilma tanítónő fivérének gyászolja.

— **Uj Bankfőnök.** Az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókájának főnökévé a Bank főtanácsa Unger Ferenc kolozsvári főnökhelyettesét nevezte ki. Hogy itteni működését mikor kezdi meg, arra nézve nem történt intézkedés.

— **Igazgatósági tag törlése.** A zalavölgyi helyiérdeklő vasút Sratits Benő igazgatót elhalálása miatt törölte.

— **Ifjusági katona lövésztanfolyamok.** Zalavármegye bizottsági közgyűlése a zalaegerszegi állami főgimnáziumban szervezett lövésztanfolyam támogatására 100 K-val hozzájárul. A vármegye területén más tanintézeteknél szervezett ilyen tanfolyamokat erkölcsi támogatásban részesíti.

— **Évforduló.** F. hó 13-án múlt 28 éve annak, hogy az északi fahíd a vasút terhe alatt összeroskadt. Akkoriban (1882) ez a hid már nagyon rozoga volt s ha egy tehervonat átbogott rajta, úgy tántorgott, mint a részeg ember. Jellemző, hogy a katasztrófát megelőző napon a kiküldött bizottság jónak minősítette a hidat s borontásának határidejét 14 nappal tolta ki. Másnap aztán megtörtént a rettenetes szerencsétlenség. A hid összeomlott s a gép 9 kocsiával omlott a hullámsírbra. Az áldozatok közül víbe fullt 19 magyar huszár, akik Boszniából épp haza tartós szabadságra siettek. Emlékükre egy obeiszket állított a katonai hatóság, amelyet az idén is megkoszorúztak a tisztiek.

— **Látványosság a Casinóban.** Amióta Adorjáné urnó megnyitotta tánciskoláját a Casino dísztermében, azóta esténként találkozója lett ott az előkelő hölgyvilágnak, kik leánykájukat vagy diáknőiket kísérik oda. De kiket ilyen érdek nem vonz is oda, azok is tömegesen látogatják a tánciskolát. És nem tudnak megválni a szép látványtól, amit a növendékek ritmikus mozdulatai, szép táncja okoz. Szinte annyira megtelik a terem, hogy néha a táncolók szabad mozgását is akadályozzák. De a fáradhatatlan táncitanítónő ez nem hozza ki kedves modorából és a megszokott tapintattal dirigálja bájos hadseregét. A táncoktatás három csoportból áll a sok jelentkező miatt. A felnőttek oktatása esti 8—10-ig van. Hetenként kétszer pedig külön szalonconcursus nyílt, hogy e legújabb nékülözhetetlen szalonconcursus is elsajátíthatassék.

— **Jó étvágyat!** Egészséges gyomrot nyerünk, gyomornyomás, fájdalmak nem kóznak, mióta a „Feller-féle hashajtó rebarbara Elsapillulákat” használjuk. Tapasztalatból mondjuk Önnek, próbálja meg Ön is, mert tényleg szabályozzák a székélest és elősegítik az emésztést. 6 doboz bérmentve 4 korona. Készíti csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágráb megye.)

— **A fenéki hídvarm eltörlése.** A gróf Festetics Taszilo tulajdonát képező Keszthely-fenéki-szentgyörgyi hídvarm kellemetlen akadályai a közlekedésnek. Mivel a gróf nem akar róla lemondani, a közönség a megyéhez fordult, hogy vegye át a hidat és tegye szabaddá a közlekedést. A megye azonban a kereskedelmi miniszter 38477/I. B. sz. rendelete alapján a hidat meg nem váltja. Nem pedig azért, mert az 1911. évi megyei költségvetés amugy is hiánnyal záródott és mert az iratok tanúsága szerint a vámoshid fenntartása évi 1000 K-ba kerül. E vég-határozat ellen 15 napon belül a megye alispánjánál felelőbe hozható.

— **Az izraeliták nagy ünnepi istentiszteletei.** A kis és nagy templombau rohaszono mindkét estéjén 6 órakor kezdődik. Október 4-én kedden rohaszono első napján, sachsris ima 7 órakor, ifjusági istentisztelet fél 9 órakor, muszaf ima 3/10 órakor, minché ima d. u. fél 4 órakor. Október 5-én, szerdán rohaszono második napján: Schachsris ima 7 órakor, muszaf ima 9 órakor, mincha ima d. u. fél 4 órakor. A hitközség előjárósága felhívja a t. templomlátogató közönséget, hogy templomi jegyét mindeuiki mielőbb váltsa ki. Szegények, úgy férfiak, mint nők, díjtalanul kapnak templomi jegyeket ha a célból a hitközségi irodában jelentkeznek.

— **Mi van a tejelfőzővel?** Hasztalan emeltük fel szavukat a közéletmezésünkre káros vállalat ellen a városi tanácsnak pénteki ülése mint-hogy a vállalat létesítése jogi akadályokba nem ütközik, megadta a telepengedélyt. Löwy Oszkár ur vállalkozó tehát lefőli a tejet és nem a zsenedicét

küldi Bécsbe, hanem ezt nekünk szánta, az osztrák fővárosnak a kanizsai tej finom vaj- és tejszíne jut. A maradék a miénk. Ha csak nem felebbezi meg valaki a tanács határozatát, akkor 15 nap múlva jogerőre emelkedik és a tejelfőzőzés megindulhat.

— **Az Augusztus sorsjáték huzása.** A szegénysorsú tudóbetegok Augusztus szanatoriuma javára kibocsátott egy koronás sorsjegyek huzását október hó 8-án tartják Budapesten a Lottó-igazgatóság huzási termében. A huzás napjáig ki nem fizetett sorsjegyekre eső nyeremények nem adhatók ki s a szanatorium céljaira fordítottak.

— **Jövőre olcsóbb lesz a cukor.** A Frigyes Főherceg féle baranyavári cukorgyár építését legközelebb megkezdik és az 1911—12-iki kampanyra már üzembe is jön. A teljes berendezést a magyar ipar megkerülésevel egy prágai gépgyárban rendelték meg. Közelebb jutunk a beszerzése forráshoz s így remélhetőleg a cukor árára Zalában. Somogyban s a szomszédos megyékben befolyással lesz.

— **Köztudomásu,** hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világ-hírű EGGER féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drozériában. Doboza 1 K és 2 korona. — Próbadohoz 50 fillér. — Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **Uranus.** Az Egyetértési katekamban szombaton nyílt meg az Uranus mozgóképszínház. A barátságos helyiség ujonnan van berendezve kényelmes padokkal. Az első műsor általános tetszést vívott ki nemcsak tisztá, hibátlan képeivel, hanem érdekes és tanulságos számaival. A Salome című történelmi tragédia bámulatos; a Bivalyadászat és a Fausztatás lebilincselő képek. A többi tréfás, mulató kép folytonosan derűltésgben tartotta a közönséget. Kedden este u) érdekes műsor kerül bemutatásra.

— **Háztulajdonosok panasza** A rendőrség egyre-másra bünteti azokat a háztulajdonosokat, akik háza elé a mosó vizet vagy más folyadékot kiöntenek. A rendőrségnek igaza van; de a házigazdák és a lakók meg nem tudják mi tevők legyenek, mert pl. Árpád és Sikátor-utak lejtősdőse olyan, hogy a szennyviz okvetlenül az utcára foly az udvarokból. De más utakban is kiöntik a különbözőképp elhasznált vizet, mert nincs esatorna a hova elfolyna. És ha az udvaron gytlemlik meg, vagy rothad. poshad a víz, ott ép úgy megfertőzi a levegőt, mint akárhol. A közegészségügyi bizottság jól tenné, ha teljes energiával követelné a város esatornázását, akkor ilyen mizeriák nem volnának és a lakók se ütköznek bele szüntelen a köztisztaság szabályrendeletébe.

— **Rendkívül életrelvő,** kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sándor utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorított külön esőjárato szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövid-b-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációi, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos villágítás! Tűkrös szekrények!

— **A kolera ellen.** A pénzügyi bizottság legutóbbi ülése két hullaszállító kocsi sürgős beszerzését véleményezte. Az egyiket a kórház részére az eddigi rozszant összetörött kocsi helyett, a másikat kizárólag járványos betegségben elhaltak szállítására. Természetes, hogy szükség esetén mindkettő használható járványkocsinak.

— **Szénkéneg raktár.** A Nagykanizsa városi és írási gazdakör szénkéneg raktára eddig a városban volt elhelyezve. Ez természetesen tűbiztonsági tekintetben kifogás alá esik. A gazdakör tehát kérte a várost, hogy jelöljön ki megfelelő helyet és építse fel a raktárhelyiséget. A pénzügyi bizottságnak esőtörtőki ülése javasolja a városi tanácsnak, hogy a marhavásárhoz tartozó területen 1200 K költséggel építsen egy raktárhelyiséget az említett célra, amit a Gazdakör 100 K-ás évi törlesztéssel visszafizette a városnak.

— Oh ez az Eszter . . . Pityókásan érkezik haza az ujdonsült férj. Fialat felesége kisirt szemekkel várja. „Hol voltál oly sokáig Sándor és hogy nézel ki” mondja siró hangon. Férjúrnam nehéz nyelvvel dadogta csak ennyit válaszol „Oh . . . ez az Eszter . . . oh . . . ez az Eszter . . .” „Hát így vagyunk, hát Esztered van már neked,” felel az asszonyka. „Hát az órád és láncod hol van?” „A . . . a . . . Pista bácsinál, ahol . . . azt a jó Eszter . . .” tovább nem tudta folytatni, mert a felesége zokogva adta ki a cselédnek a parancsot a csomagolására. „Egy percig sem maradj veled egy fedél alatt, megyek haza a mamához, ki hitte ezt 6 hét előtt, hogy ily hamar kedvesed, Esztered lesz neked.” Szerencsére e pillanatban lépett be Pista bácsi, átadva az asszonykának férje óráját és láncát s nevetve világosította fel a féltékeny asszonyt, hogy nem asszony személyről van szó, hanem cognacról, ugyanis férj uram egy kissé többet ivott a finom Eszterházy cognacból és hogy illuminált állapotban óráját és láncát el ne lopják, hát Pista bácsi magához vette azokat. Boldogan ölelte magához a szép asszonyt e felvilágosítás után férjét s nevetve mondá. „Ezt az Esztert szivesen megbocsátom neked”.

— **A birkózás vége.** Kiskanizsán a Brinner-féle kocsmában a „bó szüret” örmére szüreti mulatság volt. Annyi volt a vendég, hogy mind be se fért. Akik kinn rekedtek, azzal mulattak, hogy birokra keltek egymással az éji homályban; mert éjsfáltját lehetett az idő. Baj Boldizsár is összemerte izmait Polai Ferencel, akit úgy oda teremtett a porondra, hogy csak egy nyekkent. Polai hogy föltápázkodott, szégyenét azzal akarta enyhíteni, hogy kést vett elő és azt Baj Boldizsárba oly erővel szurta bele, hogy az orvosi látélet szerint tüdejét is átszurta. Életveszélyes sebével a kózkórházba szállították, hol éjjeli 3 órakor Osesznák Miklós itélőtáblai bíró, vizsgálóbíró, az ügyeletes rendőrtiszt jelenlétében kihallgatta a vértelt. Vallomását esküvel erősítette meg a vizsgálat Polai ellen megindított.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1910. okt. 3.

Az izraelita ünnepekre való tekintettel kevés forgalom fejlődött ki a mi pesti tőzsdén. Az árak változatlanok.

Piaci árak:

Buza . . .	19.60/70
Rozs . . .	13.80/90
Zab . . .	14.20/40
Tengeri . . .	13.—
Fehér bab . . .	20.—
Tarka bab . . .	15.—

Az elismert

legjobb

legelterjedtebb

magyar napilap

A Z U J S Á G.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczi-ut 34.

Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla

Előfizetési árak: 1 óra 2 korona 40 fillér, negyed évre 7 korona, fél évre 14 korona, egész évre 28 korona.

NYILTTÉR.

Látott már ilyen gyorsaságot?

Tegnap szinte holtbeteg voltam; rettentően köhögtem; nehezen lélegzettem; fájt a nyakam és nehezen nyeltem. És ma mind-n elmúlt vége. És hogyan? Egyetlen doboz valódi Fay-féle szódai ásványpasztillától, a melyet 1 kor. 25 fillért vettem a gyógyszerárban, elmúlt szörnyű betegségem.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guutzert, es. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK

Vasut-, posta-, távirtda- és telefon-Állomás

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna összes bántalmait, hurutokat, diabetest, köszvényt, csúzt, csonttöréseket, gyermek- és alkati kórokat:

Egyetlen alkalikus, konyha-
sós, jód tartalmú hévíz **64c.**
IVÓKURA. SZÉNSAVAS
HEVIZFÜRDŐK. FÜRDŐK.
VIZGYÓGYINTÉZET. INHALATORIUM.
A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik.
Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

Globin

legjobb
czipőtisztítószer

1888. óta fényesen bevált

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlataira Európa legtöbb államában 10-nyes eredményesül alkalmazták

mindennemű bőrkülteések

főleg krónikus és pikkelysömör és elő-kiültések, továbbá rezes orr, fagyosok, láttásadás, fej- és szakálpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappan 40 százalék kátrányt foglal magában és lényegesen előtér a kereskedelemben fűgő egyéb kátrány-szappanoktól. Makkos bőrbőljéknél alkalmazták a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant

le. Enyhébb kátrány-szappan granát, a bőrlisztánság ellen, a gyermekek bőr- és fején való kiültések ellen, valamint minden napi használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerín-piperesszappan

melyben 35 százalék glicerint foglalnak és a mely illatosítva van. Kiváló főcáp-ló szerként használják továbbá kiültések ellen

Berger-féle borax-szappant

és poréz pörésenek, napégés, szepők, fűdők és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtlálól 70 fillér, ha- nálati utalással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékonyan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyárt- mányait és vigyázzon az ill. ábrásoit véd- jezzre és a melléte levő ócgálárára, mely minden címken ott kell hogy legyen.

Kitüntetve Bécsben 1883-ban díszokmányával és a párisi 1900. évi világkiállításán arany éremmel.

A Berger védj. gyű minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelt használati utasításokon fel vannak sorol- va. Kaphatók minden gyógyszerárban és szakbavagó üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., P'berstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer- tára, Budapest, Király-u. 12. Thalmeier és Solta, Zselny-utca. Koehmelster Fr. utoda, Hold-utca 8. Molnár és Moser drogotstik, IV., Koronaheroeg- utca 9. szám. Detsinyi Frigyes drogotstik, Marok- kól-utca 2. Kiosztyben Magyarország összes gyógy- szertár-iban.

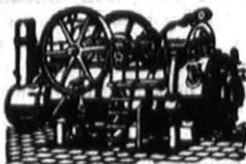
Raktár Nagykanizsán:

Práger Béla gyógyszer-tára.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kiállítás

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 20.

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel
működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

18627/1910.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Zalavármegye alispánjának 1910. évi július hó 15-én 5467/910. sz. a. kelt rendeletére, valamint Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének 1910. augusztus 24-én tartott közgyűlésében 67. és 69. jkv. számok alatt hozott végha- rozataira való hivatkozással pályázatot hirdetünk Nagykanizsa városánál ürese- dőben levő

3400 kor. évi fizetés, 800 kor. évi lakbérrel javadalmazott főjegyzői;
1600 kor. évi fizetés, 300 kor. évi lakbérrel javadalmazott levéltárnoki, és
1300 kor. évi fizetés és 240 kor. évi lakbérrel javadalmazott egy
irnoki állásra,

továbbá ezen állások betöltése folytán netalán megüresedő egyéb állásokra. Fölbivjuk mindazokat, kik ezen állásokra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket a v. tanácsához címezve

folyó évi október hó 20-ik napjáig a városi iktatónál nyujtsák be, esetleg a tisztújító szék napján a kijelölő választmány előtt az előirt okmányokkal személyesen jelentkezzenek.

Kérvényeikhez csatolni avagy a kijelölő választmány előtt való szemé- lyes jelentkezés esetén a választmánynak átadni tartoznak.

1. A főjegyzői állásra pályázók születési és erkölcsi bizonyítványai- kon kívül az 1883 évi I. t.-c 3. és 6 §§-ban megjelölt képzettséget igazoló okleveleiket illetve bizonyítványaikat

2. A levéltárnoki állásra pályázók a születési és erkölcsi bizonyit- ványaikon kívül községi választói minőségüket igazoló bizonyítványaikat.

3. Az irnoki állásra pályázók csupán születési és erkölcsi bizonyítványaikat.

4. Az esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázók pedig a meg- üresedő állások minősége által igényelt okmányaikat.

Ezen pályázati hirdetménnyel a Nagykanizsán 1910. évi szeptember hó 26-án 17344/910. sz. a. kibocsájtott „Pályázati hirdetmény”-ünket ezennel hatályon kívül helyezzük.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1910. évi október 1 én.

VÉCSEY ZSIGMOND,
polgármester.

Óh j a j!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyál-
kásodás ellen gyors és biztos
hatásuak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő
ízűek. Doboz 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér

Fő és szétküldési raktár:

N A D O R

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

E l j e n!

Egger mellpasztilla
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula,
Szabó Albert gyógyszer-tárakban, Geltsch és Graef, Marton és Huber,
Neu és Klein droguákban.

Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszer-tárában.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félfévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A kifogásolt „izmok.”

Amerikai levél.

Hogy Amerikának csupán baromi erő kell, nem a dolgozó ember, kiviláglik abból az eljárásból, melyet Williams Vilmos a bevándorlásra ügyelő legfőbb amerikai tisztviselő követ. Ismeretes róla, hogy mikor hivatalba lépett, kiadta azt a hírhedt rendeletét, hogy minden bevándorlónak 25 dollárnak kell a birtokában lenni.

Persze, hogy az olósó munkást óhajtó amerikai gyárosok óriási módon felzudultak ellene. Hogyan kapnak akkor ők olósó munkásokat? Minden oldalról támadták miatta a bevándorlási hatóságot, a munkaadók nyomása olyan volt, hogy most már ha nyilvánosan nem is, de azért máig is megkövetelik a bevándorlótól, hogy egy bizonyos összegnek birtokában legyen, mert nem bocsájtják partra, hanem visszaküldik, mint olyant, ki csekély pénze folytán az államnak vagy a közjótékonyaságnak terhére válhat.

Természetes, hogy a hajózási társulatok szintén felszólaltak a 25 dolláros rendelet ellen, de üzleti érdekből a dolgot erőltetni nem akarták és inkább arra határozták el magukat, hogy az európai behajózási állomásokat utasítják, miszerint csak azon esetben fogadjanak el fedélközi utasokat az Egyesült Államokban való szállításra, ha azok pénzzel kellőleg el vannak látva, vagyis legalább is 25 dollárral rendelkeznek.

A bevándorlási hatóság ezen követelésének illetékesen elég tétetvén, ez nem szolgálhatott indokul a kizárásra és a bevándorlás megszorítására.

Uj ürügyet, új indokot kellett tehát kieszelni. Ki is eszeltek egy ilyent. A bevándorlási állomás orvosai most már bizonyítványt állítanak ki arról, hogy a bevándorló milyen izomzatú? „Gyenge testalkatú-e”. („Lack of muscular development” vagy „Lack of physical development.”) És az orvosok eme bizonyítványa alapján kizárat hatják a különben egészséges bevándorlókat. Kizárák ezen az alapon mivel más indok a kizárásra nem volt található és kizáranak ezen alapon százakat, ezeket, kiknél csak az a baj, hogy ők is szaporítanak az amerikai lakosok számát és pedig azok terhére, akik már itt lételepedtek vagy itt születtek. Igen sok tót és magyar kivándorló jött most vissza, kit vékony dongájúnak találtak.

Erre vonatkozólag ezeket írja egy amerikai lap: „Ha az ily indokolás olyanok ellen irányulna, kik nehéz gyári földművelési és egyéb fizikai erőt igénylő munkával keresik kenyerüket, úgy nem szólalnánk fel

még akkor sem, ha talán a dolog meggyőződésünkkel ellenkeznek, de fiatal, egészséges mestereket, férfi és női szabókat, cipészeket, takácsokat, szücs munkásokat, stb. zárnak ki tömegesen, kiknek bizonyára nem kell óriásoknak lenni, hogy mesterségüket gyakorolhassák.”

Ime e néhány sorban mily őszinte bevallása annak, hogy Amerikának nem kell már senki Európából, bolond aki megy; bolond az, aki az ügynökök csábító szavának felül. Mert bizony odaát a betevő falatért veritékesebben meg kell dolgozni, mint idehaza. Felhívjuk a községi előljárókat, lelkészeket, tanítókat, hogy erről az amerikai új helyzetről világossítsák föl a népet.

— Az ingyenes népoktatás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, szeptember 17-iki kelettel kiadta s ma tette közzé az elemi népiskolai oktatás intézményéről szóló törvény végrehajtási rendeletét s a törvényhatósági közigazgatási bizottságok számára a megfelelő végrehajtási utasítást. Ez a közzététel mintegy válaszul szolgál Apponyi Albertnek a Kossuth-pártkörben tett kifogására, hogy szeptember elsején nem léptették életbe a törvényt. A végrehajtási rendelet előrebocsátja, hogy bár a törvény 5. §-a szerint a tandíjkárpótlás iránti államszegély-kérvények az iskolafentartók által legkésőbb 1910. szeptember 30-ig lennének benyújtandók ezt a határidőt figyelemmel arra, hogy a végrehajtási eljárás a közbjött politikai okok miatt fennakadást szenvedett, 1910. évi december 31-ig kitolja, de hangsúlyozza, hogy ez időt követőleg beérkező kérvények tárgyalás alá vehetők nem lesznek. A miniszter e rendeletben végül felhívja a törvényhatóságok közigazgatási bizottságait, hogy terjesszék fel véleményes jelentéssel az iskolafentartók kárpótlást kérő folyamodványát. A végrehajtási utasítás felvilágosítja a közigazgatási bizottságokat arról, hogy miképpen állapítsák meg a kárpótlás összegét az egyes iskolákkal szemben.

Az orvos dilemmája.

Schaw Bernardnak ily című comédiája reudkívül aktuális a témájánál fogva. Mert az orvosok csakugyan dilemmában vannak az Ehrlich-féle világhírre szert tett injekciók miatt. Az orvosokkal együtt természetesen a közönség is hol vak hittel áll a csodálkozók közé, hol pesszimiztikus hatások alá kerül.

Az orvosok ma már két táborban vannak a 606-os praeparatumot illetőleg. Az egyik fél a követők táborához esatlakozik, kik maguk is az első glóriás hírek szuggesziója alatt állanak „biztos siker” jelszóval.

A beteg világ tódul oda, ahol a nagy tudós jóvoltából már eljutott a csodászert. És a biztos siker nem is marad el; különösen az orvos szempontjából. A beteg azonban ordít, bóg az injekció hatása alatt, míg fájdalma lecsillapul. A vérbaj pedig megmarad vérbajnak úgy mint az eddigi kenő gyógy-mód hatása alatt. Azaz gyorsabban hat az új szer, de nem jobban.

Meggyógyultnak tartott beteg vérével beoltottak majmokat és az eredmény az lett, hogy a szifilissus átplántálódott rá. A gyógyulás... ez a fő. És ez még hiányzik a tapasztalatokból. Csodálatos, hogy míg az orvosi szaklapok és a napi sajtó is kezdetben szinte lépésről lépésre kísérték az Ehrlich-Hata pályafutásának kezdetét, most már hetek óta hallgatnak. Természetes is. Komoly tudományos lap megakarja várni az eredményt. Nem akar tapasztalat nélkül a tapsolók seregébe állni. És most már telenken bár, de kibontakozik az orvosi karnak is egy félelk, de lelkiismeretes csoportja, amely a másik táborban van. Egy vidéki orvos járt Budapesten, hol már javában foly az oltás, a kísérletezés, a megfigyelés. Ez a szürke doktor, akinek nem imponál a mások felfogása, csak azért, mert tekintélytől származik, hanem a maga fejével szeret gondolkodni és a maga tapasztalatait is megfigyeli, ez a külön ember nyíltan kifejezést is adott a fővárosi méltóságos kartárs előlt, hogy majd 2 év múlva fog a világ kiábrándulni annyira, mint ahogy ő már most tisztán lát.

A tudós fővárosi dokornak imponált a kijelentés; úgy látszik ő is vallja e nézetet, de a szuggeszió hatása alatt áll, amint a beteget is szuggeszióják a híres praeparatum hatásával.

„Vigyén kolléga néhány adagot belőle, szívesen szolgálok vele.” Köszönöm majd először csak házi nyulakon tessék kipróbálni a szert, néhány évig; embereknek csak kipróbált szert alkalmazunk.

És a vidéki doktor az orvosi dilemmától lesujtva tért kis városába és nem hirdeti a biztos sikert. Nem is lesz belőle se gazdag doktor, se kapacitás, se udvari tanácsos.

Széljegyzetek.

A „Zala” f. hó 4-iki számában személyes ölt támadást intéz e lap felelős szerkesztője ellen. Az élők és holtak felett kizárólagosan ítélő erkölcsbíró nyilván büntetni akar azért, mivel a „Z. K.” köz-tudomásra hozta a „Zala”-nak igazgatósági utólagos megrovásban részesített ama tényét, amellyel egy büntető bírósági ítéleti rendelkezés végrehajtásának a meggátlását oly zseniálisan elősegítette.

Még jobb érzés, sőt egy kis jobb izlés is elég ahhoz, hogy csömörrel forduljon el az ember a nehtelen boszu ezen díshajtása előlt.

A „Zala” részéről ez nem lep meg senkit, legfeljebb csak azon csodálkozik az ember, hogy a „Zala” utolsó oldalán azok a betűk, melyekkel a főszerkesztő neve van kisedve, el nem pírulnak. A viselője bizonyosan igen.

Október hó 1-én megjelent számában a „Zala” kommentár nélkül közli a „Zala” igazgatóságának erélyes hangu rosszallását és a jövőre való praeventív intézkedéseinek a megtételét.

A „Zala” következő okt. 2-iki számában a szerkesztőség időszertű jelentőséggel olyan dus hymusszal adoralja a megrendszabályozott Fischel

Lajos igazgatót, amelytől a legerősebb bizalmat hozzá szokott felisten is emelgetést kapna.

Az igazgatóság rosszal, a szerkesztőség dicser. Ugy látszik, hogy az utóbbi futynál az előbbi véleményére. Avagy az egész csak a szerepeknek a publikum részére való kitűnő megosztása, a színpalak mögött az augurok összenézve kezét szoritának és mosolyognak a t. c. olvasóközönség naivitása felett.

Az a levél se éppen megvetendő, amelyben nagyságos Fischel Lajos urat a „Zala” igazgatóját a magyar újságkiadók országos szövetsége értesíti, hogy a szövetség választmányi tagjával választotta meg. Ezt a levelet a „Zala” dátum nélkül közli, a dátum a „Zala” intencióihoz bizonyosan nem kvadrált. Kapott az igazgató ur egy másik levelet is, ennek meg a tartalma nem éppen csak a dátuma kvadrált. Irta pedig ezt a levelet a nagykanizsai kir. járásbíró. Ez a levél meghagyja Nagykanizsa város rendőrfőkapitányának, hogy az elővezetett terhe alatt megidézzék, de meg nem jelent igazgató urat a hó 3-ának reggeli 9 órájára állítsa a bíróság elé, hogy a reá jogerősen kiszabott pénzbüntetést vagy fizesse ki, vagy ülje le.

Ez a levél persze nem volt éppen időszerű „az idealismusig fokozott erkölcsi tartalma” működés bizonyítására.

HIREK.

Oktober 6.

Fekete lobogókat lenget a felszél. A nép közönyösen megy reggel napi munkájára. A nehéz megélhetés alig enged neki időt, hogy visszapillantasson a történet letűnt napjaira és alakjaira. Csak a tanuló ifjuság lelkében lángol a visszaemlékezés szövétnéke. Csak az ő szemökben gyűlnek a keserű könnyek, amelyeket a szabadságharc elbukása és a hősök dicstelen halála sajtol ki a romlatlan honfiszivekből.

Az erőszak dicstelené akarta tenni a hősök halálát, de mi glóriával övezzük. A durva hatalom a megvetésnek akarta átadni bitófájukat, mi csókjainkkal balmozzuk el. Az aradi Golgota nemzeti szent hely, amelyből nemzeti erények fakadnak örökkön-örökké.

Nagykanizsa város iskoláiban e napon az előadások szünetelnek. A legkisebb gyermeknek is elmondta tanítója, hogy ma a vértanúk napja van. A főgimnáziumban és a felsőkereskedelmi iskolában iskolai ünnepet tartottak, miután előbb requiemet jelentek meg a templomban. A városi hatóság is leróta a honfibanat adóját a Ferenc-rendiek templomában, hol a gyászmisén megjelent.

— Portugália köztársaság. Portugáliában kitört a forradalom. a köztársasági párt uralomra jutott, melléje állt a hadsereg. A forradalmárok a királyi palotát ostrom alá vették, bombázták; a királyt elfogták, kiállították a köztársaságot, a királyi palotára

kitűzték a köztársasági lobogót. Manuel királyt lemondásra kényszerítik. A hadsereg ostromállapotot létesített Lisszabonban s az ország minden részében hirdeti a köztársaságot. A távirati és telefonösszeköttetés Lisszabon között megszünt, a posta és táviró-hivatalokat a katonaság tartja megszállva.

— Polgármesterek gyűlése. Vasárnap lesz Szombathelyen a f. t. városok polgármestereinek orsz. szövetségének gyűlése. Nagykanizsáról, — mint értesülünk Vécsey Zsigmond polgármester, Deák Péter rendőrfőkapitány és Király Sándor városi mérnök vesznek azon részt.

— Az iskolák a gyermekszanatórium-ért. A „Gyermekszanatórium Egyesület” Ófensége Hohenberg Zsófia hercegnő legmagasabb védnöksége és gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter kormányzata alatt arra törekszik, hogy segítséget nyújtson ama szenvedő szegény beteg kisdedeknek, akik most évről-évre ezer és ezer számra elpusztulnak a kolló ápolás hiányában. Nincs a világon irgalmasabb szobba és megalább, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik! Ezen magaslatos feladat érdekében fordul most segítségért a nemzet mindíg hű és buzgó munkásaihoz: a nemzet nevelőjéhez a gyermekszanatórium kormányzósága. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium engedélye alapján most gyűjtés folyik a tanulóifjuság körében, hogy a szegény gyermekek szanatóriuma mielőbb megépíthető legyen. Ezután is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága városunk közönségéhez és főleg a tanulóifjusághoz hogy néhány fillérrel a gyermekszanatóriumok létesítéséhez hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló ivateket a tanintézetek tanárai- és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani. Felhívjuk városunk tanulóifjuságát, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a gyermekszanatórium vezetőinek törekvéseit, hogy városunk gyermekszanatóriumi gyűjtése minél jelentékenyebb legyen!

— Mérnök doktor. Bodó Henrik nagykanizsai vegyészmérnök, a budapesti műegyetemen doktorrá avatott.

— A X. Katolikus Naggyűlés. A X. Katolikus Naggyűlés védőségét a püspöki kar tagjai közül újabban Bárány Horngy Károly veszprémi és Hosszu Vazul dr. lógosi püspökök fogadják el s erről az Országos Katolikus Szövetség elnökségét levélben értesítették.

— 5671 Ennyi esztendő telt el a teremtés óta. Az izraeliták évszámítása ugyanis a teremtéstől datálódik és most volt 4-én és 5-én (Tisri 1-én és 2-án) az 5671. esztendő újévi ünnepe. Az áhitatban eltöltött két napon a kereskedelem létkető ere majdnem teljesen megakadt. A templom alig tudta befogadni a hívőket, noha a nagy templomon kívül egy ünnepi tágas imaház is szolgált az ájtatosságot. Nagyon sok idegen érkezett haza szülők, rokonok látogatására a magyar és osztrák fővárosból is. El voltak ragadtatva a páratlan szép istentisztelettől, melynek énekkara lelket megragadó, ájtatosságra hangoló művészi énekkel lágyította meg az emberi szíveket. Kartschmaroff Leon főkantor, akinek mesteri éneke és zenei izlése világhírt szerzett neki újra dicseretet, magasztalást szerzett a kanizsai izr. istentiszteletnek.

— Sümeg főreáliskolája. Sümegen tudvaleg 4 osztályú alreáliskola áll fenn. A város közönségének hő óhaja, hogy ezt a 4 osztályú iskolát 8 osztályúvá emelje fel a közoktatásügyi kormány. A képviselőtestület most kérvénnyel fordult a kormányhoz e tárgyban, kimutatta az iskola fejlesztésének szükséges és hasznos voltát. Sümeg község kérelme jogos és méltányos, azért hisszük, hogy a kormány nem fog elzárkózni annak teljesítése elől, hanem tőle telhetőleg rövid időn belül felállítja a kérvényezett 4 osztályú, hogy a reáliskola főreáliskolává legyen.

— Uj szolgabírói lak Nagyátadon. Somogy megye a gyámpénztári alap terhére Nagyátadon megvásárolta a Noszlopy Gáspár-féle házat huszezer koronáért a szolgabírói lakás és hivatal részére. Az alispán most utasította a államépítészeti hivatalt, hogy az épület átalakítására vonatkozóan készítsen tervezetet. — Az államépítészeti hivatal tervezete fölött Somogyvármegye törvényhatósága a novemberi közgyűlésen fog határozni.

— Istentisztelet. Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet 1. hó 7-től kezdve a további intézkedésig fél 6 órakor fog kezdődni.

— Kanizsai vásár. Hétfőn f. hó 10-én Nagykanizsán országos vásár lesz.

— Koleradiadalom a Déli Vasuton. Tegnap d. u. a Budapestről jövő személyvonat III. osztályában utazott Kiss Jánosné letenyei asszony. Haza akart utazni. Zalaszentjakabnál hirtelen rosszul lett. Nagy riadalom támadt erre a kupé utasai között, mert azt hitték, hogy koleraesettel vannak szemben. Egy utas rögtön jelentést tett, mire a kanizsai vasútállomástól értesítették az esetről a rendőrséget. Rátz Károly dr. és Goda Lipót dr. városi orvosok és egy rendőrtiszt nyomban megjelent a vasutnál. Az utasok azt állították, hogy Kissné hányt is a kupéban. Azonban az asszony ezt tagadta és a kalauz se akadt sehol ilyesnek nyomára. Az asszony bevallása szerint se görcse, se bélhurutja nem volt, hanem idült gyomorbanalomban szenved és vérszegény. Az orvosok sem állapították meg kolerát. Az asszony tovább utazott — különben is alig volt idejük a doktoroknak a vizsgálatra, mert a vonat már indulóban volt. A letenyei főbíró távirati értesítést kapott az esetről, hogy az asszonyt 5 napig orvosi felügyelet alá helyezze. A kupéban utazott 3 kanizsai desinfiálták és Rátz Kálmán orvosi felügyelet alatt fogja őket tartani.

— Kolera elleni aszer. Egy érdekes régi feljegyzést olvastunk valamelyik nap a kolera kezeleséről. Feleségem nagyapjától származott könyveim között — mondja a feljegyzést beküldő levele — a *Historia Pragmatica Regni Hungariae* című könyvbe bejegyezve találtam szösz szerint e feljegyzést: „Dr. Uray János Baranya megyei főorvosnak kolera elleni 1848-ik évben ezerszerrel többször sikerült orvosi jegyzéke:

„Rp. Spirit aeter sulphuri camphorati aa dr. unam Laudan. liq. sieden dr. unam B. Trae castorei dr. B. m. d. ad utr. s cholera cseppek.”

Tíz cseppet egy asztali kanál vízben vagy cukron bevenni kell akkor midőn a hasmenés mutatkozik, ha pedig a kolera beáll, minden negyed órában tíz cseppet egy kanál langyos teaóban kell venni az izzadást előidézni.”

— Segédjegyző — doktor. Kende József pettyéni segédjegyző a napokban tette le Kolozsvárott a jogdoktorátust. A törekvő segédjegyzőben az elővendő modern közigazgatás egyik jeles munkását látjuk.

— Betöltendő állások a városban. Nagykanizsa r. t. városánál egy főjegyzői, egy levéltárosi és egy iruoki állás betöltendő. A főjegyzői állás egy fél év óta, a levéltárosi 2 év óta, az iruoki állás két hónap óta üresedett meg. Különösen fontos az sürgős volt a főjegyzői állás betöltése. Nem csak azért, mert nélküle az egyes tanácsosok és a polgármester, sőt a főkapitány is tetemes munkaszaporodással terheltetett meg, hanem mivel a főjegyző a polgármester helyettese is, nélküle a polgármester még hivatalos teendők miatt városi fontos érdekekből sem hagyhatta el egy napra se hivatalát. Tudomásunk van arról is, hogy mikor betegség miatt otthon maradt a város polgármestere, nem lévén, ki helyette ügyeket intézzen el, egész sereg aktákat vittek lakására és kényszerült a beteg ágyából kikelve azokat elintézni. Kívánatos, hogy ez az egészségtelen állapot mielőbb megszűnjön.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

— **Szállítások a honvédségnek.** A m. kir. székesfehérvári V. kerület állomásain honvédségek számára az 1911. évre szükséges kenyér és zabszállítások versenytárgyalása a következő helyeken és időben fog megtartatni: Sopronban okt. 17-én, Pécsen 20-án, Nagykanizsán 24-én és Pápán 28-án.

— **Betiltott vásárok.** A mára esett letenyei vásárt az alispán betiltotta a kolerára való tekintetből. Ugyancsak ez ok miatt betiltatott Somogy-megyében az okt. 15-ére eső Dorcselgeti és Nágocs-i; az okt. 10-ére eső Lengyeltóti-i és Somogyvár-i, a 18-ára eső Szőlőgyörök-i, a 28-ára eső Igal-i és a 31-ére eső Adánd-i vásárok.

— **Utcai ribillió.** Ma a déli órákban fényes jókedvben és talpig elázva dühöngött végig a Csengeri-utca Somogyvári György lakatos legény egy barátjával ifjú Francies Zsigmonddal, ki egy kissé szintén kapatos volt. A Franz iroda előtt találkoztak Francies apjával, ki látta be akarta vinni lakásába és haragjában meg is ütötte. Erre a vitéz Somogyvári rátámadt az apára és ütlegelni kezdte. Nagy népesödlöt támadt a dühöngő ember körül; kiakarták venni kezéből a botot, mellyel vagdalkozott. Ekközben rugott, harapott míg végre megvérezve kitzsokolták az utcára. A gyorsan megjelent rendőrök is rátámadt, de a dzsü dzsü alkalmazásával könnyen bevitték a rendőrségre, hol bögött, mint egy sakál kihallgatni se lehetett. Majd ha kialussza a zárkában a mámort, felelősegre vonja a rendőrség.

— **Elveszett gyűrű.** Egy nagykanizsai városi rendőr, míg a Vörösmarti-utcaútól a Sugár-uton végig a városházára ment egy 20 K-át érő gyűrűt elvesztett. A gyűrűben négyzetes bordó színű kő van. A becsületes megtaláló sziveskedjék a gyűrűt a kapitánysághoz vinni, hol a szegény rendőr hálája fogja jutalmazni.

— **Megharapta a kutya.** Tegnap d. u. Boros Máté postaszolgá Róza-utcai lakos elküldte István nevű fiát a városba. Amint a Teleki uton ment, Rákos József korezmáros kutyája rátámadt és megharapta. Rátz Kálmán dr. vette a fiút ápolás alá, a városi állatorvos pedig megvizsgálta a kutyát és konstataálta, hogy nem volt veszély. A rendőrségnél a vendéglős ellen ez ügyben panasz tétetett.

— **Ellopott felöltő.** Legkönnyebben lehet felöltőt szerezni a vendéglőben vagy kávéházban. Jól tudta ezt egy helynéküli pincér is. Bement a Polgári Egyleti vendéglő éttermébe, hol Reiu Gyula fizetőpincérnek 70 K-ért felöltője volt felakasztva nagy biztonságban. De a kabát eltűnt onnan és a gyanyu a csavargó pincérre terelődött, ki nyomban el is tűnt a városból.

— **Ünnepi pecsenye.** Handelsmann helypénzszedőnek záratlan mosókonyhájában szerdára virradó éjjel idegenek jártak. Az ott levő ruhafélék, eszközök, össze vissza voltak hányva. De hiányt nem vettek észre. Ellenben mikor d. e. egy 10 óra felé a pincébe mentek, kellemetlenül meglepetve látták, hogy az ünnepra oda készített libacombok és borok hiányzanak. A rendőrség nyomozza a gourmand tolvajt.

A világ legkiválóbb vegyészeti megállapították, hogy a **Ferencz József**-késerveszforrások vize oldó és elvezetősökben az összes más vizeket felülmulja és már kisebb adagban is biztosan hat. Nem szükséges tehát a gyomrot oly tulsok felesleges folyadékkal megterhelni, mint a gyengébb vizeknél. A „Ferencz József”-késervesz termézetadta szénsavtartalma különösen értékes, mert ez által az étvágyat még hosszabb használat után sem zavarja meg és ezért az orvosok ezt a vizet különösen nagyra becsülik.

Szerkesztői üzenetek.

Havas Vilmos Budapest. Régen hallgat immár a magyar. Üdv.

R. O. és K. B. helyben Aki lapunkat olvassa az tisztában van annak irányával. Csak a gonoszság és vakság, meg a butaság látja másnak, mint ami.

A. V. Budapest. Megkaptuk. A lárcát később hozzuk.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Fizessünk elő a Jó Pajtásra.** Egy évi fennállása alatt a Jó Pajtás meghódította magának a magyar gyermekvilágot s páratlan népszerűsége tett szert országszerte. Szülő nem szerezhet nagyobb örömet és tartósabb tanulságot gyermekének, mintha előfizet számára a Jó Pajtásra, melyben a legjobb magyar írók gyönyörködtek és oktatják bájos mesékkel, mulatságos történetekkel, érdekes regényekkel, élénken írt tanulságos cikkekkkel, tréfákkal s mindenféle jó olvasnivalóval. A mely gyermekszobába eddig a Jó Pajtás bejutott, mindenütt megszerették, mindentűvé derűt, örömet és szeretetet hozott.

* **Gróf Monte. Cristó reneszánsza.** Regények is lehetnek tetszelők és Dumas, a regényírók fantasiadus királya, ha még élne, szemtanuja lehetne az ő Gróf Monte Cristó című regénye újáéledésének. Mostanában világszerte új és újabb kiadásokban jelenik meg ez a világhírű regény és hogy a magyar olvasó közönség is mennél szélesebb rétegekben ismerhesse meg a századnak ezt a legnagyobb és legérdekesebb regényét, az Uj Idők októberi évnegyedétől kezdve, díjtalan melléklet gyanánt juttatja olvasóinkhoz. A lap minden egyes számához egy-egy ívet mellékel, hogy ezzel is jelét adja, mennyire kedvében jár az olvasóközönségnek. Emellett továbbra is kitünően szerkesztett, magas irodalmi színvonalú lappal szolgál közönségének az Uj Idők. Herceg Ferenc a felelős szerkesztő mellett a magyar írógárda jelesei az Uj Időket keresik fel műveik színe-javával. Bíró Lajos új regényét irt „Nyári zivatar” címmel és egy ötletes, humoros cikksorozat is indul meg az „Uj Időkben”. „A jogász naplója”, amely ugy érezzük népszerűség dolgában legalább is utol fogja érni az olvasóközönség legkedvesebb „Önkéntes naplóját”. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrassy-ut 10. szám.

* **Nietzsche-aforizmak.** Az „Übermensch” fogalma megalkotójának nevét már a mi közönségünk is eléggé ismeri. A Magyar Könyvtár igen üdvös dolgot cselekedett, midőn Nietzscht is felvette elterjedt vállalatába. A „Menschliches, Allzumenschliches” című aforizma-gyűjteményből fordított le egy füzetre valót; szellemes, mély, eredeti, meglepő mondásokat, melyek mintegy bevezetésként szolgálhatnak Nietzsche megismeréséhez. A fordítás igen jels; Schöpfung Aladár munkája. A füzet ára 30 fillér.

* **Az orvos dilemmája.** Ez a címe Bernard Shaw legújabb szindarabjának, mely „Orvosok” címmel most szerepel a Magyar Sziuház műsorán s melyet az agilis Magyar Könyvtár máris közzebocsátott, legújabb, októberi sorozatában. Problémája egyike a legérdekesebbeknek: az emberi élet értéke az orvos szemében. Alakjai pedig; az erkölcsi érzék nélküli, de genialis festő, körötte pedig a lelkiismeretes vagy léha orvosok sokféle típusa, a legsikerültebbek közé tartoznak, melyeket Shaw eddig színre vitt. A „komédia” fordítása Hevesi Sándor avatott tollát dicséri. A kettős füzet ára 60 fillér.

* **D' Annunzio a Magyar Könyvtárban.** Az olasz irodalomnak világhírre vergődött költője a Magyar Könyvtárban eddig csak mint drámaíró volt bemutatva; most mint elbeszélő is sorra kerül, még pedig legszebb munkájának, a Novelle della Pescaranak válogatott elbeszéléseivel. D' Annunzio négy kis

remekműve van abban a füzetben, melyet tőle most közzebocsátanak s melynek címe az első novella után, „Toto”. A füzet ára 30 fillér. A „Magyar Könyvtár” ezzel elérkezett az 596. számhoz; a vállalatról részletes jegyzéket minden könyvtáros ingyen ad.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közölték a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Mikor a falevél hullik s nedvesre fordul az idő,

az érzékenyebb embernek különösen gondtal kell óvakodnia a meghűléstől. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz nekik ebben a Fay valódi sződeni ásványpasztillája, de természetesen csak a valódi. A kipróbált előírás szerint használja, biztos lehet felőle, hogy az időjárás befolyásától, ha különben vigyáz magára, semmi baja sem eshet. Fay valódi sződeni pasztillája dobozunkint csak 1 kor. 25 fillérbe kerül, de vigyázni kell rá, hogy ne adjanak hamisítványt.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien. IV/1. Grosse Neugasse 17.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

Berson
gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
paratlan.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK

Vasut-, posta-, távirat- és telefon-állomás

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna összes bántalmait, hurutokat, diabéteszt, köszvényt, csúzt, csonttöréseket, gyermek- és alkati kórokat.

Egyetlen alkalikus, konyha-
sós Jód-tartalmu hévvíz **64C.**

IVÓKURA. SEÉNSAVAS FÜRDŐK.
HÉVVIZFÜRDŐK. VIZGYÓGYINTÉZET. INHALATORIUM.

A fürdőhelyen 10 kádás orvos működik.
Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

Linx 1909; aranyérem; legnagyobb kitüntetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-kört 29.

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgép.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

Hirdetéseket
felvesz
a kiadóhivatal

Globin

a legjobb
czipőfiszítószer

Vedjégy

Oetker

Mi a
Dr. Oetker-féle sütőpor?

A

Dr. Oetker-féle sütőpor
egy tökéletes, hygienikus, az orvosok által legmelegebben ajánlott élesztőpótszer!

Egy csomag ára 12 fillér és egy 1/2 kg. számára élesztőerők tartalmaz.

Mindenütt a legjobb fűszer és drogua-üzletekben a számtalanszor bevált receptekkel egyetemben kapható.

1868. óta lenyűgözően bevált

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőrápórtó, szappan Európában legelső államban bizonyos eredményekkel alkalmazták.

mindennemű bőrkültesek
főleg krónikus- és pikkelysömör és egyéb kiütések, továbbá reuma, orr-, fagyosok, lázizás, fül- és szemkiütések ellen. Berger kátrány-szappan 40 százalékos faktrányt foglal magában és legnagyobb mértékben a károskedelemben lévő egyéb kátrány-szappanoktól. Munkos körökben különösen alkalmasnak a nagy hatóerőre.

Berger-féle kátrány-kénszappant
is. Enyhébb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztáltsággal ellen, a gyermekes lór- és fülben való kiütések ellen, valamint mindennapi használatra mint fellálmulhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál.

Berger-féle glicerin-pépereszappan
melyben 35 százalékos glicerin tartalmú és a mely illatosított van. Kiváló lór- és fülben való kiütések ellen, továbbá kitűnő alkalommal.

Berger-féle borax-szappant
és pedig porszemek, napégés, szepők, lórdiek és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtlól 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékban Berger-féle kátrány-szappant, a borax-szappant, G. Hell & Co. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő ógalábrára, mely minden címkén ott kell hogy legyen.

Kitüntetve Bécsben 1903-ban üdöknágyaral és a párisi 1900. évi világkiállítás arany éremmel.

A Berger védjegy minden más gyógy- és hygienikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon is vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerárú és szakbarátság üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien L., 1. I.berstr. 8. Magyarországi főkelet: Török József gyógyszer-tára, Budapest, Király-u. 12. Thalimayer és Seitz, Zrenyey-utca, Köchmelster Fr. utóda, Heid-utca 8. Meisner és Moser drogulataik. IV., Koronahorog-utca 9. szám Datsinyi Frigyes drogulata, Marokói-utca 8. Klesnyben Magyarország összes gyógy-észtár-ában.**

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitűnő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

A Z

Esterházy cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházy cognacgyár

Központi irodája:

TELEFON 31—49. **BUDAPEST** TELEFON 31—49.

V., Csáky-utca 14. sz.

Raktár Nagykanizsán:
Práger Béla gyógyszer-tára.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerinti.

Milyen szőlőtermés várható?

Alkalmunk van a hivatalosan feldolgozott jelentések nyomán a következő adatokat közölni az idej magyarországi szőlőtermésről.

Budapesti kerületben: (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyének, biai, gödöllői, monori, ráckevei és váci járásai, Fejérvármegye) a beállott esőzések következtében különösen a vékony héjú fajták bogyói megrepedtek a rothadnak, mely körülmény a minőség rovására megy s a szüretet siettetni fogja. Az új bor ára 36—60 K., óboré 45—70 K., idej mustra előre 36—40 K-ért kötettek kötések. A borkereslet élénk. Szegszárdi kerület: (Tolna- és Somogyvármegye.) Terméskilátás nagyon gyenge. Holdanként átlag alig remélhető 3 hl. Régi borkészlet igen csekély, ára a termelőknél 40—50 K. Az új borokra 36—50 K árban történnek kötések. Pécsi kerület: (Baranyavármegye.) Szeptember hó első felében 5 napig tartó esőzések következtében a bogyók nagyon megteltek, minék következtében sok helyen fel is repedeztek s ennek következtében a rothadás is sok helyen kezdetét vélte, mi a szüret kezdetét siettetti. Must ára 44—50 K hl-ként. Ennyiért veszik is a szürendő mustot vagy kiejedés után az új bort seprőstől. Tapolcai kerület: (Zalavármegye.) A szőlők fejlődésében a kedvezőtlen, esős időjárás miatt a rothadás állott be, különösen a jégverte szőlőkben. Általában gyenge termés várható. Borkereslet élénk. Borkészlet igen csekély, óborokért 48—56 K-t adnak. A korán leszüretelt (rothadt és jégvert szőlők) szőlők mustját 28 K-ért adták el, a rendes időben szüretelendő mustot máris 40—44 K-át ígérnek. Pápai kerület: (Veszprém-, Győr- és Komáromvármegye.) Miskolci kerület: (Borsod-, Gömör- és Kishontvármegye.) A nagyobb esőzések következtében különösen a vékony héjú fajok rothadni kezdtek. A szőlők érése előrehaladt. Az esőzés a várható mennyiségben és némi-

leg a minőségben is tett kárt, de azért ha több eső nem lesz, jó minőségű bor remélhető. Borsodmegyében 18 hl., Gömörmegyében 15 hl. must várható, kataszteri holdanként a hegyi szőlőkben, ellenben a homoki és sík vidéki szőlőkben csak 4—5 hl. Borkereslet élénk. Az új mustot hektoliterenként 36—50 K-ért veszik. Egy birtokos 200 hl. must termését a napokban adta el 50 K-ért. Tardai kerület: (Zemplén- és Abauj-Tornavármegye.) A szőlők állapota esős időjárás következtében rosszabbodott, a bogyók rothadni kezdtek, de szeptember közepén az időjárás jobbra fordult és kedvezően hat a szőlő érésére. Beregrészai kerület: (Bereg-, Ung- és Szabolcsvármegye.) A kedvező időjárás következtében a rothadás megszűnt s a szőlők nagyon szépen fejlődnek. A mennyiség közepesen alólinak, a minőség azonban igen jónak ígérkezik. Új borok iránti kereslet igen élénk. Szilágysomlyói kerület: (Szilágysvármegye.) A szőlőre az utóbbi időben kedvező időjárás volt. Átlagban 10 hl. termés várható kat. holdanként mustra 30—44 K-ért történtek kötések. Pozsonyi kerület: (Pozsony- és Mosonvármegye.) A szőlőfűrtők szépen fejlődnek ugyan, de a sok eső miatt a fűrtők nagyon rothadnak, a szőlőmoly kártételei is mindinkább szembe-tűnők. Általában gyenge termésre van kilátás. A borárak emelkednek. Nyitrai kerület: (Nyitra-, Bars-, Esztergom- és Hontvármegye.) A nagyobb esőzés folytán a szemek megduzzadtak, sok helyen a bogyók megrepedeztek és ennek következtében a minőség csökkent. Balassagyarmati kerület: (Nógrád- vármegye.) A szőlők jól fejlődnek. Az esős időjárás következtében a rothadás tett némi kárt, de azért a holdankénti termés átlagban 11—13 hl-re tehető. Borkészlet csekély, ára tartott és 40—53 K közt váltakozik. Egri kerület: (Heves- és Jásznagykun-Szolnokvármegye.) A hegyvidéken a termés ugy minőségre, mint mennyiségre nézve jó közepesnek ígérkezik. A szőlő érése nagyon előre haladt, úgy hogy néhol a szüretet

szeptember hónapban megkezdtek. Az időjárás az utóbbi időben igen kedvezőre fordult s ha állandó is marad, igen jó minőségre lehet kilátás. A síkvidéken is jó közepesnek mondható a must minősége, de mennyiségileg itt kevés termésre van kilátás. Kecskeméti kerület: (Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyék abonyi alsó, alsódabasi, dunavecsei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, kunszentmiklósi s nagykatái járásai, Csongrád-, Békés- és Oszánvármegye.) A bő esőzés a bogyót meghízaltta ugyan, de a mellett rothadni kezd. Gyenge közép- és jó minőség várható. Borkereslet élénk, óbor 46—50 koronaért, újbor 36—52 koronaért kel. Szabadkai kerület: (Bácsbodrog és Torontálvármegye.) Az eső igen jótékony hatással volt a szőlőre, a bogyók rendszeren fejlődnek. Ha a száraz és meleg időjárás tovább tart, úgy a csekély termés mellett még közepes minőségű bor várható. Must kereslete igen élénk. A bor ára emelkedik, több helyen már meghaladja a 40 koronát hektoliterenként. Marosvásárhelyi kerület: (Torda-Aranyos-, Maros-Torda-, Kolozs-, Szolnok-Doboka-, Beszterce-Naszódvármegye.) A peronoszpóra pusztítása miatt a szüret eredménye nagyon gyenge lesz. Akik azonban idejében védekezni tudtak, azoknak szépen érett a szőlőjük.

A postapalota.

Régen vajudó ügyvel, foglalkozott a pénteki tanácsülés, mely nemcsak magáért a postahivatalok célszerű elhelyezése miatt fontos, hanem a város helyes irányu fejlődése tekintetében is nevezetes.

A mai rozsaút posta és táviró hivatal célszerű elhelyezéséről van szó. A városi tanács kérvénnyel járult a kereskedelemügyi miniszterhez, ki előtt kifejti, hogy a jelenleg fennálló posta-, táviró- és telefonhivatal elhelyezésére szolgáló épület nemcsak a kor igényeinek nem felel meg, hanem ugy az állami, valamint a város közfoglalmi érdekeinek gyors és pontos lebonyolítására is teljesen alkalmatlan.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása folytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utat-it-unk vissza minden pótkészítményt.

F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO. BASEL (Schweiz) GRENZACH (Baden).

A pécsi posta és táviró igazgatóság már 1908. szept. 13-án 24705/1. számú átiratával kiltatásba helyezte, hogy a város és a közforgalom igényeinek teljesen megfelelő postapalotát emeltet államköltségen.

A felépítés ügyében annak idején járt már itt egy bizottság, mely a postaépület helyéről a mai telket véleményezte. Ez azonban Nagykanizsa város rendezési és közbeszínítési tervével nem egyezik meg.

Arra kéri a város tanácsa tehát a minisztert, hogy az új postapalotát a Kazinczy- és Zrinyi Miklósuca sarkán levő és a Délzalai Takarékpénztár tulajdonát képező telken építse fel. Nemcsak azért, mert ez a város közepén fekszik, minden-honnan hozzáférhető és a város legforgalmasabb vidékén van, hanem a városrendezés szempontjából is.

A jelenlegi postaépület helyére ugyanis az új igazságügyi palota emeltetnék, mely nemcsak legcélszerűbben volna ott elhelyezhető, de elfedné a fogházépületet, mely Nagykanizsa legszebb terét, az Erzsébet királyné teret, ékteleníti jelenleg.

Ha a postaépület a jelenlegi helyén épülne fel, akkor az új igazságügyi palota megvalósulását belátatlan időre kitolná és a fogházépület továbbra is elrontaná a város csinosítására való törekvést.

A tanács az igazságügyminiszterhez is felír, hogy a kereskedelmi miniszterhez beadott e kérvényt a fenti okból támogassa.

Zalavármegye a jegyzőknek. A dunántúli községi és körjegyzők Győrben fűnevelő intézetet állítottak fel. Zalavármegye törvényhatósága tekintettel arra, hogy az intézet jótékonyasága a megyebeli jegyzői karra is kiterjed, 200 K-val járul hozzá a győri jegyzői fűnevelő intézet költségeihez.

Zalavármegyei múzeum. A zalaegerszegi főgimnázium tanári kara kérvénnyel fordult a vármegyei törvényhatósághoz, hogy a múzeumi tárgyak elhelyezésére anyagi támogatást nyújtson. A közgyűlés tekintetbe veszi, hogy a megyeszerte megindult gyűjtési folyamán a létesítendő múzeumnak és könyvtárnak oly nagy mértű anyaga halmozódott fel, hogy elhelyezésükre a vármegyei közművelődési alából 600 K-át utal ki. A közgyűlés egyúttal Deák Mihály elhalt múzeumi bizottsági tag helyébe Medgyesi Lajos főgimnáziumi igazgatót választja meg.

A huszfogyasztás megszorítása.

(v. h.) Valahányszor végig sétálok magas házsorok közt, mindig eszembe jut, milyen nehéz lehet ennyi embert élelmezni, mint amennyi ezekben a házakban lakik. Különösen ma, mikor a hus nemcsak minden mészárszékekben olyan borzasztó drága, hanem az újságok szerint nem is kapható. Kevés a felhajtás! És mégse tudok ezen az inségen sajnálkozni, mert látom, hogy a szomszéd borbélyom minden nap gulyást reggeliz. Nem irigykedem rá. Isten látja lelket! A vagyonszeres jól terített asztalról sem hiányzik a hus és Pévec Gyura az én házi szegényem meg nem panaszkodik a husdrágaságra. A földmivelő és állattenyésztő is meg van elégedve a hus árával. Ki csinálja hát azt a vak lármát? Az állattenyésztők azt mondják, az újságírók meg lateiner emberek, kik nem tényeztenek semmit csak rójják a betűt. Hát kinek van igaz? A kromsi asszonyoknak. A hus drágaságát más módon enyhíteni nem lehet, mint a huszfogyasztás leszállításával. Ha Magyarország 20,000 millió lakósa csak egy deka hussal kevesebbet fogyaszt, mint eddig, az naponta kétezrezer métermássa húst jelent, évenként pedig 72,000,000 métermássa húst. Ennyi hús kipótolja azt a hiányt, mely azáltal keletkezett, hogy a tavalyi takarmányhiány következtében földmivelőink eladták marhaállományuk javarészét.

Sokan azt tartják, hogy a tulnyomólag hussal való táplálkozás érelmeszesedést okoz. Noorden tanár tagadja, hogy a hus volna okozója az érelmeszesese-

désnek. Azt állítja, hogy a japán népnél, mely csak nagyon kevés húst fogyaszt és főleg halakból él, az érelmeszesedés ép oly gyakori betegség, mint nálunk. Más tekintélyek meg éppen a tulnag huszfogyasztást okozzák a bajért. Azonban akár káros a huszfogyasztás az egészségre nézve, akár nem, nekünk a hus drágasága is elég ok arra nézve, hogy a huszfogyasztást megszorítsuk. Ezt pedig az egészség károsodása nélkül bátran megeselekedhetjük. Magyarország állattenyésztő földmivelői éveken át nem élnek marhahussal egészségök kockáztatása nélkül, hanem elvélve baromfival és disznóhussal táplálkoznak gazdasági okokból. Az uri osztály is utánozhatja az egyszerű népet, megszorítva huszfogyasztását olyképen, hogy beéri, ha egyszer napjában kerül a beafteak asztalára.

HIREK.

Örök Isten.

Nagy Babilónia eltűnt már az idők folyamában, Hajdani nagyságát csak kövek emlegetik.

Megtört már a dicső Athén és Spárta uralma, Csak rom hirdeti már régi idők erejét.

Hol van a rómaiaknak nagy birodalma, hatalma! Eltűnt nyomtalanul, csak hiro áll manapig.

Mert elenyész' minden, mit itten szerze az ember, Oh Isten! Csak a te léted örök egyedül.

Balassa Miklós.

A trónörökös, a keszthelyi gróf vendége. November hó első napjaiban ismét magas vendége lesz a keszthelyi főurnak. Ferenc Ferdinánd trónörökös Berzencére megy, ahol mint Festetics Tassilo gróf vendége, fácaukra vadászik. A trónörökös, aki több napot tölt a berzencei vadászkasztélyban, már három ízben vadászott, mint Festetics gróf vendége a világhírű vadászterületen. — A trónörökös érkezésének pontos ideje még nincs megállapítva, de fogadtatására már nagyban folynak az előkészületek.

Személyi hir. Ólyvadi Ucsnay Ernő treacsáni polgármester (30 év óta) pénteken Nagykanizsára érkezett és meglátogatta Vécsey Zsigmond polgármestert. Kanizsát azért ejtette utba, mert Makoviczky Gyulánéhoz közel rokonsági kötelék fűzi. Innen Kőszegre utazott leendő vejéhez, onnan pedig Szombathelyre a r. t. városok országos egyesületének közgyűlésére.

Kinevezés. Bérczy Károlyt, ki három évig volt a helybeli főgimnázium tanára, a közoktatásiügyi miniszter a lugosi főgimnáziumhoz kinevezte.

Nyilatkozat. A Zala Hirlapkiadó r. t. igazgatójának, Fischel Lajosnak a Zala 223. számában közölt „Nyilatkozat”-ában foglalt sértő kitételek miatt az illetékes bírói forum előtt tételik folyamatba az eljárás. A Zalai Közlöny szerkesztősége.

Tanítók üdülőtelepe Keszthelyen. Az országos izr. tanítóegyesület még 1904. évben elhatározta, hogy a Balaton valamely alkalmas pontján az egyesület üdülésre szoruló tagjai számára nyári otthont létesít. Az otthon létesítése céljából országos gyűlést indítottak a melynek eredménye képeu dr. Bächler Sándor keszthelyi főbbi kezdeményezésére nemrég vették meg a Grünhut Fülöp fia nagykanizsai cég a Balaton partjától nem messze fekvő házáat. Az épület a tavasszal át lesz alakítva, hogy rendeltetésének megfelelőhessen.

Az israhelita templomban Jomkipurkor az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 12-én, szerdán d. u. fél 4-kor mincha ima, fel 6-kor esti ima. 13. án, csütörtökön reggel 7 órakor schachrisz, d. e. 9 órakor ifjusági istentisztelet, a halottak lelki üdvéért való Házkará imával kapcsolatosan, melyon mindenki rószat vehet, d. e. fél 11-kor muszaf, szintén Házkarával, d. u. 1/4-kor mincha s ezt követőleg nila és mariv ima. A csütörtökön d. e. 9 órakor kezdődő ifjusági istentisztelet kivételével, fenti istentiszteletekhez is csak a megfelelő belépti jegy előmutatása mellett lehet a

templomba bemenni. Templomi ülések még most is kaphatók a hitközségi irodában, ugyanott szegények teljesen díjtalanul kaphják meg belépti jegyeiket.

Igazságügyi kinevezés. A király Zsigmond Imre nagyatádi járásbíróági jegyzőt a nagyatádi járásbíróshoz albróvá nevezte ki.

A főjegyzői állás. A betöltendő nagykanizsai főjegyzői állásért eddig Sabján Gyula dr., nagykanizsai ügyvéd adta be pályázati kérvényét.

Alsólendvaiak az alispánhoz. A október 26-ára eső alsólendvai országos vásárt Zalavármegye alispánja — a kolerára való tekintettel — betiltotta. Miután ez a betiltás város közönségének egy igen tekintélyes részét anyagi tekintetben óriási mértékben sújtja, amennyiben az egész évi vásár közül éppen az őszi vásár Lendvára a legjelentősebb, — az alsólendvai kereskedők és iparosok memorandumot terjesztenek az alispán elé, amelyben a vásár engedélyezését kérik.

Tüntető felvonulás és népgyűlés. A szocialdemokrata párt helyi vezetősége engedélyt kért a rendőrkapitányságtól, hogy folyó hó 15-én este tüntető lámpionos felvonulást rendezhessen; 16-án pedig népgyűlést tartsanak. A népgyűlés tárgya: „A munkásság állásfoglalása az általános titkos választói jog ügyében és a kormány.” Minthogy az esti tüntető felvonulás a rendőrség ellenőrző eljárását nagyon megnehezíti, valószínű, hogy nem engedélyezik. Míg a népgyűlés megtartása elé akadályt nem gördít a kapitányság.

Ifjusági lövőtanfolyam. A főgimnáziumi ifjusági cellővő tanfolyam a folyó tanítási évben is életbe lépett. A sorozások szombaton voltak. A 6. 7. és 8. osztályból összesen 59 tanulóifju vált be. A tanfolyam vezetését Lauschmann Jenő honvédszázados vállalta el.

Új rendőr. A megüresedett városi rendőri állásra a pénteken tartott tanácsülés Németh János volt huszártizedest és lovascsendőrt választotta meg.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül késsí tájé Feller V. Jenő udvari gyógyszerész Stubica, Centrale 126 sz. (Zágráb megye).

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengéset megszűntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csuzt, kövénnyit, ideggyengeséget, oldalazurást, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, szábat, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekadaéget, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógysszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 6 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorbaajok, görce, étvágytalanság, veségés, hányási inger, rosszullét, felbőgés, puffadság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarak ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánpótlástól és címezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágráb megye.)

A veszprémi székesegyház felszentelése. Fényes ünnepe volt az elmúlt kedden egyházmegyénknek. Ekkor szentelte fel Hornig Károly báró megyéspüspök az általa és a káptalan által restaurált 900 éves székesegyházat, amelynek renoválását ezéltől három évvel kezdték meg. A felszentelésre négy püspök: Radnai Farkas beszercebányai, Prohászka Ottokár székesfehérvári, Csernoch János csanádi és Rajner Lajos esztergomi felszentelt püspök már hétfőn Veszprémbe érkeztek. Másnap kedden 9 órakor megkezdődtek az egyházi szertartások. A főoltárt maga Hornig Károly báró, a négy mellékoltárt a felszentelők szentelték föl. Míg a mellékoltárokat felszentelése tartott, a veszprémi püspök a templom belsejét is háromszor körüljárta, meghintve a falakat szentelt vízzel. Az ereklyék elhelyezése és a templom falára erősített tizenkét gyertyának megszentelése után a püspökök kiséreteikkel fölmentek a szentélybe, mire Hornig Károly báró szentbeszédet mondott. A templomi ünnepély után Hornig Károly báró diszbeszédet adott. Az első felköszöntőt a házigazda mondotta: éltetve a királyt és a vendégpüspököket, kivül még beszéltek Radnai Farkas beszercebányai püspök, Jánosi Gusztáv nagyprépost, Nagy lelkesedést keltett Náray Szabó Sándor beszéde, ki nyomatékosan hangsúlyozta hogy nemcsak kötelességszerűen, de mint hithű katolikus nagy örömmel jött el erre a mai vallástalan korban oly fontos ünnepre.

Egészségét visszanyeri! Gyengesége és fájdalmai elmúlnak, szemei, idegei, izmai és inai megerősödnek, egészséges álma lesz és teljes felépülése hamar bekövetkezik, ha Feller-féle Elsáfluidót használ. Próbátcuaja bérmentve 5 korona. Készítője csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 125 sz. Zágárbm)

Tejvizsgálat. Szombaton d. e. a piaccon valóságos razzia! tartott a rendőrség a teljes asszonyok ellen. Nagyszerű volt az eredmény. Valami 12 asszonyt kobozták el a tejet, melyben csak a fehérséget adta a tej egyébként viz volt. Huszonnégy darabba zárva Budapestre küldik a gyanus tejet megvizsgálás céljából. Még hamisított és rossz vaj is koboztak el. A tejvizsgálat eredménye után megindítják az elárúsítók ellen a kihágási eljárást. Annak idején gondunk lesz rá, hogy a fogyasztó közönség megkárosított névszerint is megemlítsék a rájuk rótt büntetéssel együtt.

Uj vezérigazgató a Déli vasutnál A Déli Vasut igazgatósága Weeber Agost dr. lovagot az osztrák vasuti minisztérium nyugalmazott osztályfőnökét vezérigazgatójává nevezte ki

Állat az emberben. Kocsis Imre zalaegerszegi csizmadia mester egy négy éves ártatlanságot: Segesdi Erzsit tette talán egész életére szerencsétlené. Az elvetemült ember purverz vágyainak kielégítésére használta fel az apró leánykát, kit mézes szavakkal s ajándékokkal több ízben lakására csalt. A beteg kis leány orvosi kezelés alatt áll, az állati természetű tettes pedig az ügyesség fogházába ül.

Kisközségnek nagyközséggé való átalakulás. Zala vármegye alispánja 101/33 számú hirdetmény után köztudomásul hozza, hogy a nemességügyi körjegyzőséghez tartozó Badacsonytomaj kisközség 1911. év január 1-ével nagyközséggé alakult.

A mai csonka vásár. A vármegyei főjegyző táviratban értesítette Nagykanizsa polgármesterét, hogy Kiscrécson megállapított száj- és körömfájás folytán a vészkerület Nagykanizsára is kiterjesztetik, miért is az ott 10-én megtartandó vásárra hasított körmü állatok felhajtása tilos. Deák Péter főkapitány erről a város közönségét mihez tartás végett azonnal értesítette; úgy, hogy a mai vásárról a marhavásár hiányzik. Ujra egy ok, hogy a hus fogyasztás a szegényebb polgárság asztaláról redukáltassék.

Sikkasztó könyvelő. Ebenspanger Rudolf a baresi Spitzer Lipót és társa gabonakereskedő cég könyvelője eltűnt Barcsról, megszökött. Ebenspanger főnökei egy 1500 koronás pénzeslevél föladásával bízták meg, ő azonban a levélből az összeget kivette és helyette papíros darabokat tett a borítékba, melyet föl adott. Még mielőtt a sikkasztás kiderült volna, Ebenspanger megszökött Barcsról. A sikkasztó könyvelő körözését a baresi főszolgabírósg elrendelte. Ebenspanger személyleírása a következő: 21 éves, középtermű, arca ovál, szeme kék, szemöldöke: szőke, haja szőke. Ruházata: teljesen új sötét ruha volt rajta távozásakor és sárga bőrgamaszi.

Kedvezmény az emeletes házaknak. A város intézősége sajnos tapasztalja, hogy Nagykanizsa centrumában is oly kevés az emeletes ház, hogy a város csinosodása e miatt csak csekély mértékben észlelhető. Olyan utcákban, mint a Sugár-ut, Csengeri, Kazinczy stb. mindenfelé, még a házváros-hoz közel, eső részben is földszintesek a házak. Természetes, hogy így a város a helyes irányzatú belső fejlődés helyett extenzív gyarapodásra irányult. Ez pedig köztisztasági, közegészségi és közrendészeti szempontból is káros és a városra nézve költséges. Hogy tehát az emeletes házépítés lendületet nyerjen, a város felterjesztést tesz a pénzügyminiszterhez, hogy az emeletes házaknak 15 helyett 18 évi adómentességet engedélyezzen. Mindenestre előny az a 3 évi többlet, de ha már kedvezményről van szó, nem kellett volna fukarkodni és legalább 20 évi adómentességet kellett volna nyújtani. Így az építő kedv lényegesen emelkedett volna. A város meg nem károsodnék, mert a mennyivel több az adónélküliség, annnyival érdemesebb volna a háztulajdonosok az emeletes házakba való tőkebefektetés. Hogy mennyire emelne ez városunk szép jellegét, azt fölösleges vázolniunk. De az építési kedv, hogy mennyi iparágunk fellendülését vonná maga után az sem szorul bizonyításra. A város beadványát pártolás céljából a miniszterelnöknek is megküldték.

Költözködés. (Párbeszéd.) Hova hurcoltadk Misi?

Esterházára.
Mi a csudának oda?
Ott terem az Esterházy cognac.
Osaai, hiszen az nem terem. azt Pesten gyártják!
Hát akkor Pestre hurcolkodunk.

Katonaság elől a halálba. Tragikus eset foglalkoztatja Keszthely városát. Egy jobb sorára érdemes fiatal ember akart tegnap megválni az életből. Talabér István VIII. gimnáziumi tanult az idén beorozták katonának. Most kellett volna bevonulnia 3 évre. Miután tanulmányait még nem fejezte be kérvényt adott be a miniszteriumba, hogy katonai szolgálatát addig míg az érettségét letette elhalasztassa. A kérvényre eddig felelet nem jött. A fiatal ember, hogy ugye állásáról információt szerezzen tegnapelőtt átment Nagykanizsára a hadkiegészítő parancsnoksághoz, hol azt mondták a szerencsétlen fiatal embernek, hogy kérvénye még niacis elintézve, csak rukkoljon be és talán két hét múlva haza bocsájtják. A fiatal ember haza ment, revolvert vásárolt kiment a szülei szőlőjébe s ott melbe lötte magát. Sérülése életveszélyes és felépüléséhez kevés a romény. Öv. édes anyja, kit mult évben megütött a szél a tragédia hatása alatt teljesen tehetetlen lett.

A koleraveszély terjedésének meggátolására minden közegészségügyi hatóság a legnagyobb tisztaságot, mértékletességet ajánlja. Ez az egyetlen védekezés a tisztatlanságban tenyésző bacillusok szaporodása és terjedése ellen. A járvány csak úgy szüntethető meg, ha ezeket az óvszabályokat szigoruan betartjuk. Tudja azt ma már mindenki, hogy a dezinfekció a legbiztosabb módja, kitűnő fegyvere a ragály leküzdésének. Ha kezünket állandóan mossuk, szájunkat öblögetjük úgy elkerüljük a legnagyobb veszedelmet, különösen ha erre a célra a jóhírű Diana-sósószeszt használjuk, amely minden bacillust megöl.

Tűz. Az Attila-utcában ma d. e. a loyató bizottság őrmesterénél egy szalmakazal kigyúladt. A rendőrség és tűzoltóság hamar elnyomta. A kár jelentéktelen.

Rendőri hírek. Ötvös Anna cselédleány a kórházba került. Gazdája egyik cseléd barátját Horváth Julit vette oda kisegítőül, de már a második napon otthagya őket. Magával vitte azonban cseléd társának ruháit is. Miker két hónap múlva Ötvös Anna kijött a kórházból találkozott Horváth Julival és bámulva látta, hogy az ő pepita ruhája van rajta. Nem teketóriázott, lezuhatta róla a pepita szoknyát, erős kézzel megfogta és oda vonzolta a rendőrségre, hol tettét beismerte, mire letartóztatták. Metelka Sándor menhelyi gyerek (15 éves) inas volt Schweitzer József borbélymesternél. A pénzes asztal fedelét a hűtlen inas felemelte titokban és a pénzes fiókot így könnyen kihuzhatta. Két három hét óta állandóan dézsálta a pénzt. Naponkint saját bevallása szerint 4-5 koronát tulajdonított el, sőt egyszer 20 K-át is elvitte. A pénzt pedig eldözsölte. A rossz hajlamu inast valószínűleg javítóintézetbe viszik.

KÖZGAZDASÁG.

Dunántúli bányavállalatok r. t. október 15-én tartandó rendkívüli közgyűlésen határos a 200,000 korona alaptőkének teljes befizetése tekintetében.

Uj cukorgyár Dunántúl. Fehérvármegyében Ercsi székhellyel október 1-ével alakult egy új cukorgyár, melynek alaptőkéje 3000000 korona. Az igazgatóság elnöke gróf Szapáry László.

A gabonafüzletről.

Nagykanizsa, 1910. okt. 10.

Az irányzat a gabonafüzletben változatlanul szilárd. A kínálat még mindig tartózkodó.

Piaci árak:

Buza	20.—
Rozs	14.—
Zab	15.—
Tengeri	18.—
Fehér bab	21.—
Tarka bab	14.—
Tökmag	22.—

NYILTTÉR.

Légy üdvözölve drága hattyu...

láthatja, igazgatócskám, hogy nem megy. Bekedt vagyok, nem énekelhetek. Ugy, én csak azt látom, hogy maga nem okos. Egy művész, a ki nem vesz azonnal Fay-féle szódani valódi ásványpasztillát, ha indiszpozíciótól fél megérdemelné, hogy egy hónapi fizetésének elvesztésére ítéljen. Hozason azonnal egy doboz szódent. Most két óra, ön 8 órakor énekelni fog és csodának kellene történnie, ha a szódani pasztilla nem szabadítaná meg hangzállatát. A szódent dobozont csak 1 kor. 25 fillérbe kerül, de hamisítást vissza kell utasítani.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien IV/1 Grosse Neugasse 17.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana nem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyaságában és olcsóságában.

Berson

gummisarkok még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közvélemény, osztrák és meghilészeknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánok”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tisztíts csak

Globus

Fémisztítókivonatal

legjobb Fémisztítő a világon

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy:

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélgép a mely csak létezik.

Tű nélkül járátik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja. Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játaxon.

A PATHÉ FRÉRES, PARIS

világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kerekedőnél kapható.

Katalógus ingyen és bémintve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÉRES

WIEN, I.,
KOLOWRAT - RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva, Szab Pétervár, Odessa, Brüsszel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Liszabon, Bombay, Calcutta, Singapora, Szingai, Taido stb.

Ne féljen a kolerától!

mert egy palack

„Fiume Cognac Medicinal”

szavatolt valódi borparlat
biztos hatású óvszer, a fumei
„ADRIATICA”
Cognac-lepároló Részvénytársaság
kétünöknek elismert különlegessége.

Kapható minden gyógyszer-tárban, drogériában és jobb csomagekoreskedésben.

Hirdetések
felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

A „PATRIA”

Nagykanizsai pótkávégár

javított minőségben

új cimke

új gyártmányt

szakértő átalakítás után ismét rendes üzembe van helyezve s összes gyártmányait ma már

hozza forgalomba, a mint azt a ládikákra és csomagokra felragasztott igazolja.

Kérjük az igen tisztelt kereskedő urat és a fogyasztó közönséget, szíveskedjék ezen kipróbálni.

Kiváló tisztelettel

„Patria” nagykanizsai pótkávégár.

Óh jaji!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásnak

Egger mellepasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

NÁDOR

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellepasztilla
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszer-tárakban, Geltsch és Graef, Marton és Huber, Neu és Klein droguákban.

Osáktornyan: Pető Jenő gyógyszer-tárában.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetes árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Az államtisztviselők sorsa.

Az 1911. évi költségvetés főbb adatai már nyilvánosságra jutottak. Ha figyelmesen végigtekintünk rajta, feltűnően szembe ötlök az a tekintélyes összeg, a mit a kormány az állami alkalmazottak helyzetének javítására fordít. Ismerjük Lukács pénzügyminiszter takarékosra való gazdálkodását, azért joggal a tisztviselők megbecsülésének tekintjük és az óriásilag megráglált életnek, hogy most, mikor a deficit réme mered felénk, egyszerre akkora összeggel lép fel a tisztviselői fizetés rendezéséhez.

A mostani kormány orvosolja azokat a bajokat, a melyek a koalíciós kormány alatt felhalmozódtak.

A koalíciós kormány megígérte ugyan a tisztviselőknek a státusz- és fizetésrendezést, meg is kezdte a reformot, de nem volt benne köszönet. Mert tendenciózusan csak azon tisztviselők sorsát javította, kikre szükségük volt, kiknek erkölcsi támogatásától valamit remélhettek. De a tisztviselők zöme, az állam tulajdonképeni munkásai, kimaradtak. Így rendezetlen maradt az adóhivatali tisztviselők, postások és járásbírói kezelők és a tanárok stb. ügye; azoknak ügye, kiknek ugyszólván életkérdés volt a fizetésrendezés.

A pártharcok végre exlexbe sodorták az országot. Most már nemcsak az ígért rendezés, hanem a rendes előmenetel is szűnetelt. Csalódva látták a tisztviselők, hogy az a párt, a mely választások előtt oly sok szépet ígért s melynek zászlaját ugyszólván az állami alkalmazottak juttatták diadalra, magában tehetetlen s sokkal inkább van saját magával elfoglalva s hogy kisebb gondja is nagyobb annál, mint sem az a tisztviselők dolgával komolyan foglalkozni.

Az erőltet rendszer hamarosan letűnt; a liberális éra újra feltámadt s az állami tisztviselők örömmel üdvözölték a munkapártot.

Örömmel sorakoztak zászlaja alá s kitartással küzdöttek a diadalért, a mit a kormány oly fényesen megvívott. Hogy mennyire nincs mit megbánni a tisztviselőknek, azt minden beszédnél fényesebben dokumentálják a költségvetés idegvonatkozó rovatai. A nagy közönség nem tudja azt, mily üdvös és életmentő újítást hozott be más téren e kormány az állami tisztviselőkre nézve.

Eddig a tisztviselő ha 200 koronával elő akart lépni, kénytelen volt elpályázni, vándorbotot venni és saját költségen átköltözni, szokását, életmódját megváltoztatni. Megtörtént sokszor az, hogy 200 korona

évi fizetéstöbblet a tisztviselőnek 300—400 korona költségbe került. A kormány ezen is segített, amennyiben körülbelül 3 hónap előtt elrendelte, hogy minden tisztviselő, különösen vonatkoztatva a pénzügyi tisztviselőkre, helyben előléphet. Ha pedig valahol magasabb rangú állás megüresedik, a helyben működő tisztviselő, ha fiatalabb is, előnyben részesül. Sőt oly messzire megy a mostani kormány atyai gondoskodása, hogy oda a hova egyszer a tisztviselő menni szándékozik, de még üresedés nincs, előre beadhat kérvényt s ez mihelyt az állás megüresedik a kivánt állás betöltésénél figyelembe fog vétetni.

Ilyen uton minden tisztviselő oda juthat, a hova családi, vagyoni stb. érdeke kívánja. Hogy ezen intézkedésnek anyagi és erkölcsi tekintetben mily óriási előnye van, szükségtelen bizonyítani. Széles ez országban, hálával és köszönettel gondol minden tisztviselő az új kormányra s könnyedén fellelegzik, mert *új irányzat új és egészségesebb szellem kerekedett felül a budavári fényes palotában.*

Balázs József

A német szociáldemokrácia nagygyűlése.

(A Társadalom-Tudományi Társaság ülésén tartott felolvasásból.)

A német szociáldemokrácia nagygyűlését az idén Magdeburgban tartották meg. Ezen a körülbelül kétszáz ezer lakost számláló német városban még sem látszik, hogy mily fontos s talán évszázadokra döntő hatással bíró jelenet-k játszódnak a falai között. Az utcák élénkek, mint mindig, nagy, szöke, hőrőbzog németek tesznek-vesznek, lótnak-futnak, néhány házon vörös zászló van kitűzve, a rendőrség azonban gyorsan eltávolítja őket; nem látszik semmi sem meg az egész városban. Csak néhány munkás szív dobban meg hangosabban, mikor a „Magdeburger Volkstimme” külön kiadásban ismerteti, hogy mit csinál az a háromszázhatvenöt ember a Városi Arénában, hogy miről tanácskoznak, mit akarnak küldeni, min vesznek össze. A nagy tömeg, a proletáriátus azonban nem érti meg őket, nem tudja, hogy mit akarnak, csak azt tudja, hogy róluk van szó, az ő érdekeikről tárgyalnak odabent, ő miattuk van itt most minden. Hallgatnak odakint az utcákon, a gyárakban, a műhelyekben. A kalapácsok dübörögnek a gépek zakatolnak. És a tömegnek ebben a csendes hallgatásában valami büszkeség valami nyugodt önnepélyes önteltség van. Félelmetes önteltség...

Odabent az Arénában pedig tarka kép tárul a szemlélő elé.

A honnan máskor a könnyű muza szokta hallgatóit elszédíteni a szinpadról, most dr. Dietz energikus csöngetése hallatszik, egy szónoki emelvényre hevenyészett oldalpályában sorra tűnnek fel az ideges, kapkodó alakok, férfiak, nők, fiatalok, öregek vegyesen, rendszertelenül; lent ordít, veszekedő emberek vannak, kiket a kiállott izgalom megfosztott már minden józan ítélőképességtől.

A szociáldemokrácia két frakciója a radikálisok és a revizionisták vivják most itt meg első komoly

küzdelmüket. A radikálisok tudvalevőleg oly annyira magukénak vallják Márx gazdasági tanait, hogy nem szavazzák meg azokat a javaslatokat sem, melyek a munkások sorsán kisebb nagyobb mértékben könnyítenek (Szerintök ugyanis a Márx jóvendölte nagy „gazdasági összeomlás” a munkásoknak juttatott kisebb kedvezmények által hátráltható ugyan, de végleg feltartóztatni nem lehet). Viszont a revizionisták iparkodnak a munkások helyzetét a jelenben könnyíteni, habár a Márx jóvendölte „gazdasági összeomlás”-t ők is mint szerintök okvetlenül bekövetkezendőt várják.

A jelen esetben példának okából a bádeni revizionisták megszavazták a budgetet és ezzel a ténnyel a radikális többség elveivel határozott ellentétbe kerültek. A radikálisok Zubeil elvtárs által határozati javaslatot nyújtanak be, mely azt tartalmazza, hogy jövőben, mindazokat a párttagokat, akik bármely, nem szociáldemokrata alapon álló kormányra megszavazzák a budgetet, ki fogják zárni.

Egy nő tolul a szónoki emelvényhez. Könyökével tör magának utat: Luxemburg Róza dr. a német szociáldemokraták radikális nők vezére. Beszél, kiabál, hangja remeg az izgatottságtól: „ha a dél német elvtársak nem elég erősek, hát majd lemegyünk mi északiak Délnémetországba”.

A dél németek kacagásba törnek ki az északi németek lármájának, kiabálva, Luxemburg tovább beszél, de nem hallatszik semmi sem a pokoli zajban. Aztán elhallgat. Látja, hogy fáradozásai hiábavalóak. Az emelvényre új emberek tolnak.

Dr. Liebknecht a radikális szociáldemokraták egyik vezére lép az emelvényre. Néhány pillanatig csendben halgatták majd újra kitör a fékevesztett indulat. Liebknecht vállatvonva hagyja ott a szónoki emelvényt.

Most a revizionisták tolnak a tribünhöz, de őket sem hagyják szóhoz jutni.

Végül a szociáldemokraták fővezére a körülbelül hetven éves Bebel Agoston foglalja el a szónoki emelvényt. És ebben a pillanatban általános csend támad a teremben. Mindenki feszülten figyel az emelvényre.

Nagy, magas homlokú öreg ember ez a Bebel. Hetven éves kora dacára úgy néz ki, mintha csak ötven volna. A hangja érces, csengése kellemesen tölti be az Aréna tágas helyiségeit. Fiatalos, könnyed logikával fejt ki, hogy a Délnémet elvtársaknak nem volt volna szabad Bádenben a budgetet megszavazni, de viszont ő a maga részéről nem helyesli Zubeil elvtárs indítványát. Szerinte ezen indítvány elé nagyon a dél német revizionisták ellen van fordítva s így a jövőben a szociáldemokrata két frakció barátságos együttműködése korlátozva van.

Es akkor a hátulso padok közül egy sápadt, izgalomtól remegő emberke lép az elnök emelvényére: Haase Königsbergi ügyvéd, aki a távol lévő Zubeil indítványát beterjesztette. Hangos, érthető hangon mondja: „az általam Zubeil elvtárs nevében beterjesztett indítványt visszavonom.”

A hatás frappáns! A revizionisták hatalmas tapsviharba törnek ki folytonosan Bebelt éljenezve.

Bebel ekkor elhagyja a termet. Ő megtette a magáét, rá most már nincs itt szükség. Utazik haza Schwájzba.

Bebel után a bádeni revizionisták vezére, Dr. Frank lép a szónoki emelvényhez. Kitejt, hogy a dél német állapotok mások mint az északiaké, a politikát nem lehet egy kaptárra huzni, nem lehet Prokrustes ágyba nyomni, ő nem elgázkodik azzal, hogy a Zubeil indítványt visszavonják, hanem fenntartja magának azt a jogot, hogy a jövő évi bádeni budgetet saját belátása szerint megszavazza-e vagy nem.

Képzelték, hogy mily hatást gyakorolt Dr. Franknak ez a beszéde, melyben visszautasítja a neki nyújtott békeajánlatot, a már csillapuló félben lévő radikális kedélyek között. A revizionisták tapsviharban törnek ki, melyre a radikálisok püsszegéssel felelnek. Az általános zür-zavar már majdnem tellegességig fajult, mikor Luxemburg Róza dr. a kiállott izgalom következtében eljűlt.

Ez a váratlan körülmény, mintha észre terti-tette volna a kongresszusi tagokat. Egyesek Luxemburg segítségére siettek, a többiek pedig a helyükre ültek. Az elnök felhasználva a pillanatnyi csendet, öt percere felfüggesztette az ülést.

Az öt perc leteltével a radikálisok új indítványt terjesztettek be, mely lényegileg teljesen megegyezett a már visszavont Zubeil indítványával. A revizionista kisebbség ez ellen tiltakozni próbált, de a radikálisok erőteljes követelésére az elnök elrendelte a szavazást, melyben a radikálisok 298 szavazattal győztek a revizionisták 72 szavazata ellenében.

És ekkor történt meg az a körülmény, mely a magdeburgi gyűlésnek talán világtörténelmi jellegűt fog adni; a revizionisták kivonultak a teremből.

Most történt meg először, hogy a kívülről oly egységesnek látszó szociáldemokrata párt két frakciója nyíltan elszakadt egymástól. Igaz ugyan, hogy csak egy éjszakára, mert a másnapi ülésre teljes számmal újra megjelentek a délnémetek, de ez a körülmény csak a német szociáldemokrácia pompás fegyelmességét mutatja, mellyel talán csak a német hadsereg veheti fel a versenyt.

A többség úgy akarta, legyen meg a többség akarata!

De vajon hogy igaza van-e, azt a jövő fogja eldönteni.

Annyi kétségkívül bizonyos, hogy a mai munkásság nem nagy örömmel növekszik a német radikálisok győzelmét. Mert utóvégre mégis van mindenben annyi egoizmus, hogy ne becsülje többre az esetleg csak emberöltők mulva bekövetkezendő javakat a jelen nyújtotta elérhető megkönnyebbitéseknél, különösen akkor, mikor a Marx jövendölte „gazdasági összeomlás”-nak negyven év múlva kellett bekövetkeznie, tehát körülbelül a nyolcvanas években; látjuk azonban, hogy most már 1910-et írunk s a társadalmunk alapjai még mindig szilárdak.

Végredményben a szocializmus is csak egoizmus, hiszen az egyén érvényesülését akarja kiküzdni, hiszen a szocialisták soraitban nem gyárosok, nem tőképezesek harcolnak, hanem a jogtalan munkások, akik bizony saját érdeküket tartják szem előtt.

Ha most azt vesszük tekintetbe, hogy a revizionisták a jelenre vonatkozólag ígérnek kedvezményeket a munkásoknak, úgy csak nehezen hihető, hogy ők a jelen előnyait szívesen áldozzák föl egy bizonytalan jövő kedvéért.

Aldor Vilmos.

— **A kormány sikere.** A katonai büntető eljárás reformmüvére nézve valamennyi mértékadó lényező meggyezésre jutott. Elvi véleményeltérés ennek az oly régóta várt reformnak intézkedései tekintetében már nem forog fön s az osztrák igazságügyminiszter közelebbi budapesti tartózkodása alkalmából már a javaslat végső redakcionális munkája fogja foglalkoztatni a két igazságügyminisztert.

A vásári zárlatok ellen.

A kisiparosok valóságos élethalál harcot vívnak a nagyipar, a gyáripar ellen. Illetőleg nem is ellene, hanem csak önmaguk érdekében. Egyedüli megtartott piacuk a vásár, amelyen áruik kelendőségét időnkint biztosítani tudják. Ezt a piacot most a kolera ellen való védekezés miatt megvonta tőle a belügyminiszter. Bucsukat, vásárokat tiltott be, melyekre már jó előre elkészítette árukat az iparos. Adósságot csinált a beszerzett anyag miatt, fizetnie kellett a munkásait. És most beszüntették a vásárokat és bucsukat. A mesterember áru ott penészednek a ládában vagy raktárban. Dolgoztatni nem tud, kénytelen segédeit elbocsátani. Adósságait fizetni nem tudja, hitele kiapadt, úgy hogy szükség, nyomor fenyegeti családját.

Érzi ezt a kereskedő is, ahol a kisiparos

mindenféle kellekeit és élelmiszereit be szokta vásárolni. Szóval általános pangást okozott a védekezés. Nem tesznek érte szemrehányást. Sőt. Csak így lehetett elejét venni egy országos veszedelemnek; csak így akadályozhattuk meg az iparnak és kereskedelemnek végzetesebb pangását.

A baj úgy látszik elmúlt. A félélemlre továbbra nincs oka a közönségnek, bár a szükséges házi óvintézkedéseket, tisztasági és egyéb rendszabályokat pontosan meg kell tartani ezentul is. Ámde a vásárok betiltása Zalamegyében most már fölösleges, minthogy egyetlen községe sincs, hol akár csak gyanuja merült volna is fel a kolerajárványuk.

A nagykanizsai ipartestület eljárársága hétfői közgyűlésén ilyen értelemben tanácskozott. Segítségére siet megkárosodott iparos tagjainak azzal, hogy a legrövidebb idő múlva, talán holnap, holnapután küldöttségileg kéri a Belügyminisztert: oldja fel a zalamegyei vásárokat és bucsukat a zár alól. A küldöttségben részt vesz Samu József elnök, Halvax Frigyes iparbiztos és Kaufer Mór eljárársági tag. Ugy halljuk, hogy Lusztig Viktor és Singer József kereskedők is csatlakoznak a küldöttséghez. A város országgyűlési képviselőjét Bosnyák Gézá táviratban kérték fel, hogy értesítse őket, mikor fogadhatná a deputációt a Belügyminiszter.

Hisszük, hogy ez az intézkedés nem lesz eredménytelen, hiszen ha jól tudjuk Somogy megyét már feloldották a zárlat alól. Alsólendva pedig az alispánhoz fordult ebben az ügyben.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Aigner Géza déli vasuti hivatalnok okt. 9-én tartotta eljegyzését Magyar Jolán urleánnyal, Magyar Károly ujudvari fötanító leányával.

— **Halálozás.** Özv. Löwe Mayréné, született Schwarz Erzsébet urnő f. hó 11-én 78 éves korában elhunyt Pacsán, hol 12-én helyezték örök nyugalomra. A megboldogult uriaszonyban Löwe Adolf, az alsódomborui Hirschler cég főtisztviselője édes anyját gyászolja.

— **Főjegyző választás.** Arvay Lajos alispán értesítette Vécsey Zsigmond polgármestert, hogy a városi főjegyző választás idejét f. hó 29-én d. u. 3 órára tűzi ki. Így tehát ez alkalomra a polgármester össze fogja hívni közgyűlésre Nagykanizsa város képviselőtestületét.

— **Nagykanizsa virilistái.** A városi adó hivatal vezetősége most fejezte be Nagykanizsa legtöbb adófizető polgárainak összeállítását. A legelső helyen áll a Baththyány-Strattmann hercegi urodalom 24.680 K 08 f. adóval, a legkisebb adótételt virilista póttag adója 660 K 54 f. A virilisták névjegyzékét kiigazító és megállapító bizottságot (elnöke ujnópi Elek Lipót, jegyzője Fábian Zsigmond dr.) legközelebb egybehívják, hogy a névsor a tanács, illetőleg a közgyűlés elé kerülhessen.

— **Megegyezéses bizottsági tagok választása.** Zalamegye törvényhatósági bizottságának azok a nagykanizsai tagjai, kiknek mandátuma 1910-zel lejár, a következők: Vécsey Zsigmond polgármester, Lengyel Lajos főjegyző (alhalt), Buncom József, Fried Ödön dr., Hajdu Gyula dr., Hegedüs László és Tripammer Gyula. A bizottsági tagok választása a f. hó 21-én lesz, az I. és II. kerület a városháza tanácstermében, a III. kerület (Kiskanizsa) a kis-kanizsai városi házi teremben fog szavazni. Szavazatszedő elnökök Knortzer György, Fábian Zsigmond dr. és Faics Lajos. Szavazatszedő jegyzők Orbán József (I.), Klapper Miklós (II) és Kamenár Géza (III. kerület).

— **A rokkant egyesület tagjaihoz.** A magyarországi munkások nyugdíj- és rokkant egyesületében is vannak olyanok, kik a saját érdekeikről megfeledkezve haanyagul teljesítik tagdíjaik, befizetéseit. Szinte fölösleges hangoztatnunk, hogy saját maga alatt vágja a fát, ki a sok hátralék miatt ki enged magától törölni a tagok sorából. Pedig ez a veszedelem fenyegeti őket. Az egyesület nagykanizsai fiókjának vezetősége ez uton is felhívja mindazon tagokat, kik törésre vannak kimutatva, hogy f. hó

16-án (vasárnap) egész hátralékukat feltétlenül kiegyenlítsék, különben a tagok sorából tényleg töröltetni fognak (A vezetőség.)

— **Nem végeztünk még.** Nagy Samu szerkesztő modern Telnek képzeli magát. Szüntelen átlövöldöz hozzánk akár van rá oka, akár nincs. Csak hogy nem almat akar a fejünkről ledölni, hanem a kényeret akarja a szájunkból kiűzni. Ezt az ember vadászatot a kulisszák mögött mások rendezik, Nagy Samu pedig örömmel vállalkozik a hajtónak talán nem hálátlan szerepére. Azt hirdeti Nagy Samu, hogy végeztünk velünk. Maga se hiszi. Csak nem felejté el, hogy még lesz egy találkozónk az igazságügyi palotában.

— **Műgyetemi Diákokthoz.** (Műgyetemi Segélyegylet Háza) alapja javára a budapesti új Műegyetem 1910. május 25-én Ő Felsége a királyi és József kir. herceg az egyesület védnöke jelenlétében megtartott zárókö elhelyezési ünnepe alkalmából megindított gyűjtést rendező egyesület elnöksége felkéri azokat, akik gyűjtőiveiket még nem küldötték be (ca. 90%), hogy mivel a gyűjtés Budapest székesfővárosi hatósági ellenőrzése alatt van és az iver beküldésének határideje szept. 1-én már lejárt, iveriket lehetőleg hamarosan beküldeni sziveskedjenek.

— **A 606-os praeparatum a kanizsai kózkórházban.** Amint értésülünk nemsokára alkalmunk lesz, hogy az Ehrlich-Hata szer hatásáról a nagykanizsai kózkórház orvosainak tapasztalatairól számoljunk be Frits wieni droguerista, felszólította a helybeli gyógyszerészeket, hogy megrendeléseiket az Ehrlich szerre vonatkozólag jelentsék be, hogy kellő időben szállíthasson bizonyos mennyiségű anyagot. Oly óriási mennyiségű megrendeléssel ostromolják ugyanis a gyárat, mely a gyógyszeret előállítja, a világ minden részéből, hogy átlag minden száz dózis helyett 30-at fognak szállítani. A 606-os a napokban megérkezik és akkor a kórházban megkezdődik az oltás. Annál nagyobb érdeklődéssel nézünk ez oltások elé, mert kózkórházunk orvosai a saját fejükkel szoktak gondolkodni és a saját tapasztalataikat is csak minden oldalú megfigyelések alapján szokták, mint valóságot leszárnai. Az oltásra már több beteg vár a kórházban. Köztük olyan, aki fiatal korával, testi szépségével és nagymértékű verbajával, hogy Schaw szavait használjuk: „érdemes a megmentése”.

Ne féljen
a kolerától!
mert egy palack

„Fiume
Cognac
Medicinal”

szavatolt valódi borpárlat

biztos hatású óvszer, a fiumei

„ADRIATICA”

Cognac-lepároló Részvénytársaság
kitűnőnek elismert különlegessége.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb csemegekereskedésben.

— **Uj aviatikus.** Nem is tudjuk, hogy szomszéd vármegyénkben Somogyban lakik egy rajongó aviatikus. Marcaliból írják, hogy Névi László marcali lakos már éveken át dolgozik egy újfajta repülőgépen. Főtevékenysége az, hogy a légegyen-súlyozó készüléket biztosabbá tegye. Bentazta egész Európát, járt Londonban, Párisban, Berlinben, hogy ez irányban tanulmányokat eszközöljön. Mult hónapban tért vissza és most bátyjával együtt, ki Marcaliban orvos, meghozatta az újonnan megszerkesztett alkatrészeket s a közel jövőben össze fogja állítani gépjét. A beavatott ottani szakemberek sokat remélnek a fiatal embertől. Érdekes a dologban pedig az, hogy Névi foglalkozására nézve okleveles jegyző.

— **Póttartalékosok bevonulása.** A 48. gyalogezred póttartalékosai közül azok, akik most soroztattak be és azok, kik a mult évben elmaradtak, f. hó 17-én vonulnak be. A régi gimnázium épületében fogják a körülbelül 240 póttartalékos elszállásolni és 8 heti kiképzés után szabadságra bocsátani.

— **Az Iskola egyesület bélyegei.** Egy hónapja annak, hogy a főváros nagyobb tőzsdék, valamint az ország összes könyv- és papírkereskedéseinek kirakataiban feltűntek azok a művészi kiállítású bélyegok, a melyeket több furdó természeti szépség látképeivel, néhány kiváló műalkotás képével, két fillér árban kibocsátott a Magyar Iskola Egyesület. Amint értesülünk, ez az egy hónap szinte nem várt eredményt mutat fel, nemcsak az apró diákre-greg bélyeggyűjteményeibe kerültek bele a bélyegok, amelyeket néhány lelkes kereskedő cég számláira is ráilleszt, de a nagyközönség vásárló kedve is olyan arányban jelentkezett, ami nálunk eddig alig volt tapasztalható hasonló esetekben. Ezrével kerülnek naponta a postaszekrényekbe olyan levelek, amelyek hátlapját ezek a valóban szép bélyegok zárják le, jelölve annak, hogy egyrészt a mi közönségünk tud lelkessélni minden nemes, kulturális cél és a magyar nyelv terjesztésére irányuló törekvés támogatásáért, másrészt a művészies munkát is tudja értékelni. Az Iskola egyesület bélyegei városunkban Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében kaphatók.

— **Kivándorlás és koleravészély.** Fiumében most Jekelfalussy kivándorlási biztos rendelkezésre igen szigorúan teljesítik az egészségügyi előírásokat. A koleragyanus vidékekről érkező kivándorlókat lehetőleg még a vonatról küldik haza. Ha azonban már elhagyták a vasuti kocsikat, úgy megvizsgálás végezt a járványkórházba szállítják őket. Ennek következtében két hét óta erősen csökkent a kivándorlás Fiuméből. Ennek és a sok más szigorú óvintézkedésnek köszönhető, hogy eddig csak egyes, szórányos kolerasesetek fordultak elő Fiumében. Hasonló a helyzet Triestben is.

— **Első kolera eset Zalában.** A belügy-miniszterium hivatalosan közhírré tette, hogy Tapolcár egy kolera megbetegedés hivatalosan konstata-lattott. Tehát igen közel van a veszedelem s azért legnagyobb éberséggel kell őrködni a köztisztaság felett. A lakosság saját érdeke pedig az, hogy a hatóság intézkedéseit szigorúan betartsa. Mert ha a veszedelem már ajtónkon kopog, késő lesz a bánat.

— **A jól nevelt fiu.** Golubics Péter bottornyai subanc nagyon szépen hálálta meg édesapjának, Golubics Istvánnak az ő telenelése körül szerzett érdemeit. A mult hó 26-án délután a lusta legényt dologtalansága miatt megpirougatta édesapja, mire ez bővebb magyarázat helyett egyszerűen torkon ragadta apját és gyöngyöden falhoz verte. Az apa az ágyat őri, a derék fiut pedig a bíróság vette gondjaiba.

— **Elevenen elásta a gyermekét?** Martonosról jelentik: Sörg János martonosi tanyás-gazda felesége ellen névtelen följelentés érkezett a martonosi csendőrségre. Azt mondja a névtelen föl-jelentés, hogy mialatt Sörg Amerikában volt, Sörgné egy egészséges fiugyermeknek adott életet. A gyer-meket nevelte egész juniusig, amikor már nyolc hónapos pufók legényke lett belőle. Sörg akkortájt levelet írt a feleségének, amelyben tudatja, hogy nem-sokára visszajön. Sörgné nagyon megijedt, mert

hűtlenségének élő tanujele volt a gyermek. Elevenen elásta tehát a gyermekét. Ezt mondotta el a névtelen följelentés, amely bármilyen hihetetlenül hangzott is, meg kellett indítani a nyomozást. A csendőrok a nyomozás során megállapították, hogy Sörgnének csakugyan volt egy nyolc hónapos gyermeke s azt junius óta nem látta senki. Minthogy így valószínű-vált a névtelen levél vádjá, csendőrok vallatára fog-ták Sörgnéet. Az asszony bevallotta, hogy neki csakugyan volt egy gyermeke, aki azonban meghalt s a holttestét ő a kertben ásta el. Meg is mutatta, ahol a gyermek holtteste fekszik. A kis halottat fölásták, de a holttest fölözött, azon nem lehetett megállapítani, hogy igazat mond-e Sörgné. A csend-őrség őrizet alá vette az asszonyt és a nyomozást folytatják ellene.

— **Öngyilkos katona.** Soós nemesapáti-i legény most vonult be a 48. gyalogezredbe. Ugy-látszik nem volt kedvére a vitézi élet. Tegnap este a lakatnyán hiába keresték, ma reggel akadtak rá a kaszárnya udvarán levő vadgesztenye fán, ahol fölakasztotta magát.

— **A sétáló medve.** A napokban a Fiumé-ből Zágráb felé haladó egyik vonattal utazott egy cirkuszutalodnos is, aki gyorsárúként medvét is vitt magával. A medve ketrechen volt ugyan, de abból kiszabadult s a kocsiokon sétálni kezdett föl s alá, mert igen megehült. A nevezett kamara-kocsiban gyümölcs is volt. A medve neki esett ennek a gyümölcsnek s kifosztotta a kosarakat fenéig csak-hamar. Mikor Zágrábra ért, akkor vették észre csak az okozott kárt s azt, hogy a fenavad szabadon van. Nagynehezen becsalták egy másik ketreche s úgy tudták csak bebörtönözni ismét.

Azonnali megkönnyebbülés érhető el lázzal kísért gyomorrontásnál is, ha éhgyomorral fél pohár **Ferenc József-keserűvizet** iszunk. Mindazok, a kik ismerik a porok és pilulák lassu és bizonytalan, sokszor fájdalmas utóhatását, a valódi gyógy-értékkel bíró természetes „**Ferenc József-keserűvizet** megváltót fognak találni!

KÖZGAZDASÁG.

A Dunántúli gazdasági szeszgyárosok szeszfinomító rt. (Nagykanizsa) vállalatához csatlakozik lovag Waltersdorfi Berger Emil újonnan-üzembe helyezendő 368 hl. kontingenssel rendelkező szeszgyárával és ennek következtében a részvény-társasági alapszabályok szerint tartozik 19 drb. 125 K névértékű részvényt jegyezni. A társaság ennél fogva ennyi új részvényt bocsát ki és az alap-tőkének ily módon 129.000 K-ról 131.379 K-ra való felemelését okt. 19-án tartandó rendkívüli köz-gyűlésén fogja kimondani.

A hévízi vasut Nagy István Keszthely községi bíró felhívást bocsátott ki részvények jegy zésére a keszthelyi—hévízi vasut ügyében. Egy jegy 200 K. A két év előtt indított mozgalom nem vezetett kellő eredményre s új alapot kellett teremteni.

A Dunántúli h. é. vasut r. t. magába olvasztotta a Szombathely—rumi h. é. vasutat, melynek törzsrészvényeit becsereéli. A törzsrészvények becserelése végett a magyar leszámítoló és pénzváltó banknak szolgáltatottak be.

Szerkesztői üzenet.

Munkatárs Keszthely. Minden jönni fog. Az időt, módot tessék reánk bízni. Üdv.

1329/1910. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy nagykanizsai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 50/1 számú végzése következtében dr. Szántó Aladár budapesti ügyvéd által képviselt Egyházi Ágoston és társa budapesti cég javára 44 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1910. évi január hó 26-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 640 koronára becsült különféle szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1910. évi V. 50/4 számú végzése folytán 44 kor. 40 fill. tökéletelése, ennek 1909. évi augusztus hó 16 napjától járó 5°/₁₀₀ kamatai, 1°/₁₀₀ váltó díj és eddig összesen 37 korona 05 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig a netán fizetett összeg levonásával Nagykanizsán (Csengeri-ut 87 sz.) leendő eszközölésére 1910. évi október hó 14. napjának délelőtti 9 órája határidővel kitű-zetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fognak adni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le-és feltűfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a és a v. h. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1910. évi szept. hó 30-án.

Maximovits György

kir. bírósági végrehajtó.

Védjegy: „Horgonyt”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult láziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közbélynyomól, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és úgyzólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzemél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzem az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Egy okos fej nem használ mást, mint **Dr. Oetker sütőporát**, mely a legjobb, legtökéletesebb, orvosok-tól ajánlott élesztő pótlék.

E präparatum 12 filléres csomagokban kapható bármely élelmiszer-, drogéria és egyéb kereskedésekben és 1/2 Kg. liszt erjesztéséhez elegendő. Milliószer bevál-Kalácsokhoz süteményekhez és tészta-ételekhez való receptek ugyanott ingyen kaphatók.

Jól jegyezd meg: csak **Ottomán-**cigaretta-papírt, vagy hüvelyt hozz és ne engedd magad hasonló kinézésű silány minőségű utánzatoktól **tévtúra** vezetni.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ véd-
jeggyel!

Hirdessen

a „Zalai Közlönyben.“

Legcélzzerűbb! Legolcsóbb!
Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrétű kötetben rövid és tömör
leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikket kiváló szakemberek írták, tehát
adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel,
amire a művelt embernek tényleg szüksége van s
akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok
színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar
közönség mindennapos használatra való, könnyen kezel-
hető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és
III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

BUDAPEST,

VI., Andrásy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben

ALAPÍTÁSI ÉV 1832.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF NAGYKANIZSÁN.

Ajánlja, jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

mindennemű nyomdai munkák díszes és izléses elkészítésére, jutányos árak mellett.

Dévjegyek, körlapok, meghívók, eljegyzési és esketési kártyák mindig a legújabb divat szerint
készíttetnek el.

Falragaszok, gyászjelentések s más sürgős nyomtatványok néhány
óra alatt előállíttatnak.

Nagyon alkalmas intézet kisebb s nagyobb művek kiállítására.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Fizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyévére 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész János.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A delegáció munkában.

A bécsi Burg márványtermében fogadta patriarcha királyunk a magyar delegációt. Láng Lajos a delegáció elnöke fejezte ki a hódolatot a Felség előtt. Beszédében rámutatott a hármasszövetséghez való ragaszkodásunkra és nem tért ki a nagy áldozatok elől, melyeket az ország békéje a nemzet-től megkövetel; de örködni fogunk — mondá tapintattal — hogy az áldozatok arányban legyenek a nemzet teherviselési képességével.

Mert amióta a delegáció az Ausztriával közös ügyeknek költségei tárgyalásának a színhelye, évről-évre emelkedett az a fedezet, melyet ott megszavaztak a magyar delegátusok. A dolog természeté hozta azt magával. Hol új hajók, hol új fegyverek, új uniformis és az adminisztrációinak célszerűsítése okozta a költségemelkedést. Az idén 16 millió koronával nagyobb ez a költség az 1909-ikénél. Bele van foglalva ebbe az összeg is, melyet a legénység zsoldjának emelése és élelmezésének javítása okozott. Erre igazán elkerülhetetlen szükség volt az általános drágaság szempontjából.

A jelenlegi kormány örökségképpen jutott ahhoz a 180 millió korona kiadáshoz, ami a koalíciós kormány alatt az annexió és haditengerészet szükségletéből hárult költségvetésünkre. Nagy számok, horribilis összegek azok, melyek nagyhatalmi állásunkkal együtt járnak. Hiszen tisztán hadügyi kiadásai közös hadseregünknek 650 millió korona. És ha tekintetbe vesszük, hogy katonai szaktekintélyek szerint a hadilétszám emelése és a hadsereg újjászervezése csak rövid idő

kérdése, akkor szinte ijesztőnek tartjuk a békének ilyen drága fegyveres erővel való fentartását.

Sulyos teher, mely annál kellemetlenebb, mert nem térhetünk ki előle, mert hiszen az európai béke és vele a mi békénk van vele szoros kapcsolatban.

Megnyugvás a nemzetre a Felség trónbeszédjének az a része, mely rámutat arra, hogy a német birodalommal és az olasz királysággal fennálló szövetségünk, ha lehetséges még szorosabbá és bensőbbé vált és hogy igen kielégítő az összes többi hatalmakhoz való viszonyaink is.

Jól esett annak elhangzása is a király ajkairól, hogy a nagy állami terhek megállapításánál mindig a monarchia két államának pénzügyi teljesítő képességére lesznek a közös miniszterek figyelemmel.

A delegáció albizottságai megalakultak és szinte biztos, hogy minden erősebb változtatás nélkül fog a közös költségvetés megszavaztatni. Batthyány Tivadar felszólalása a függetlenségi párt programjának integritása érdekében csak elvi jelentőségű, hiszen soha szervesibb delegáció nem szállította még a közös költséget mint a nagy nemzetinek nevezett koalíciós kormány idejében.

— A közigazgatási bizottság ülése. Zalavármegye közigazgatási bizottsága mult héten tartotta meg október havi rendes ülését Árvay Lajos alispán elnöke alatt. Az ülésen a választott tagok közül csak Koller István, Bosnyák Géza és Tripammer Gyula voltak jelen. Az ülésnek érdekes tárgya alig volt. A szakelődök jelentéseit vették tudomásul és folyó ügyeket intéztek el.

A leány gondolkodott, aztán a fogalmazó biztatására megeredett a szó az ajkán és elmondotta ezt a komor históriát:

— Maitner Matild a nevem. Az apám Maitner Sándor törvénytudó irattáros volt. Fiatalon meghalt és én, meg két kis testvérem szegény megtört anyámmal egyedül maradtunk a nagy világban. Senkink nem volt Magyarországon és mert apám még nem volt nyugdíjra, két évi fizetéssel végkielégített bennünket az állam. Csekély kis összeg volt, de elég ahhoz, hogy jövő életünk szerény alapját valahogyan megvegyük.

Anyám is, én is művészielen himeztünk, két testvérem nem számított akkor, hiszen még iskolába jártak. A Teréz-köruton kibéreltünk egy üzlethelyiséget, beállítottunk két gépet, aztán anyám sorra járta az uri házakat és munkát kért. Igaz a közmondás, hogy az Isten nem hagyja el az özvegyeket és árvákat. Böven jutott a munkából, sokszor éjszaka is dolgoztunk és jól ment a sorunk addig, amíg az utamba nem került egy hitvány férfi, aki ma jómódu ügyvéd, gazdag leányt vett feleségül, eladta magát. Ez az ember egy vidéki bankigazgató fia volt. Abban a házban lakott, amelyben üzletünk volt. Minden nap a bolt előtt járt el és be-benézegett. Kezdetben nem is vettem észre, később azonban oly feltűnően bámszékodott rám, hogy érdeklőlni kezdtem

Népünk télen.

Népünk télen nem csinál semmit. Ez egy százados szociális program, amely összes nyomorúságunk alapoka. Nemcsak hogy nem csinál a nép télen semmit, hanem a szentheverdel napok unalma közben megszületik lelkének keserősége, melyről egyébként utazó apostolok is gondoskodnak. Valóság-gal halfogás, vétkes mulasztás, ha a magára hagyott népet télen ép úgy ignorálnók, mint nyáron tesszük, kivételével a választásoknak. A világ minden államában a földművelő nép a legkonzervatívabb. Franciaországban csak elég szellemi áramlat, légvonal van, de hogy mennyire hatástalan mindez a francia parasztra, azt leginkább Meline egykori miniszterelnök és nagy agrárius szónok panaszkodja leginkább. Ha ez Franciországon így van, mennyire rabjai vagyunk a maradiságnak a négy folyó három halom országában, ahol tulajdonképpen minden kultúra még osecsemőkorát éli Népünket kiváltképpen télen kellene szellemileg emelni és tanítani. Főleg nagy szükség lenne arra, hogy amiből a nép él, arról az újabb, okszerű ismereteket hallja és megtanulja. Néhány esztendeje végződik is valamelyes kulturmunka ezen a téren és úgy értesülünk, hogy gazdasági együletünk ebben az évben különösen ki akar tenni magáért és a tudás mécsét meggyújtja még a legkisebb megyei falvakban is.

Csodálatos tapasztalatot szereztek utóbbi években Edison nagyszerű találmányával, a mozgóképekkel. Aki csak egy kicsit nyitva tartja a szemét, látja, hogy micsoda óriási, szinte diabolikus hatással van a népre a kinematograph. A legalsóbb rendű szellemi életű ép úgy rohan a moziba, mint az, akinek szellemi szükséglete már igényesebb. Ma még nem is tudjuk ennek a diabolikus hatásnak eredményeit megmérni, sem a kultúra, sem az immoralitás terén.

Budapesti levelek.

Verner László jeles újságíró kollégánk, aki java idejét mint vidéki lapszerkesztő, hírlapírói munkában töltötte el, ígéretet tett lapunknak, hogy a főváros csillogó világának hajótöröttjeiről, akik beleestek az élet szakadékaiba, mérevéelyeibe — időnkint érdekes leveleket fog hozzánk intézni. A minap meg is kezdte a sort Gründl Imrével és rámutatott az eladósodott tisztviselő zaklatott, örületig hajszolt lelki világába. Mostani igaz története a főváros egyik ismert gyönyörűségéről még érdekesebb és nemcsak ezt az írását, de a következő sorait is az olvasó szíves figyelmébe ajánljuk.

Az Isten uja.

Haverda Mariska büppörének tárgyalása ad aktualitást a Maitner Matild megható történetének, aki szép volt, rajongó volt és akit — a bukott budapesti leányok sorsa szerint — a repülőkapitány elé állítottak.

— Beszélje el az élettörténetét, mondotta a VII-ik kerületi kapitányság egyik fogalmazója a hervadásában is szép leánynak; hátha van olyan részlete, amit enyhítő körülmények vehetünk.

a csinos, elegáns fiatal ember után magam is. Tüzes pillantásait törtem, majd kacéran visszazentem rá és ez szemmel láthatólag ingerelte a fiut.

A magam részéről ez csak ártatlan játék volt. Szórakozás. Dehogy gondoltam én rosszra. Nem ismertem akkor még az emberek gonoszágát. A fiatal embert a tlórt mind vakmerőbbé tette és mert másképp nem tudott a közlembé férni, egy napon benyitott az üzletbe, ideadta lilaszínű selyem zsebkendőjét.

— Himezze bele kisasszony a nevemet. Majd megvárom.

Hirtelen minden vér a fejembe szökött. Éreztem, hogy kigylu az arcom, a szívem hevesen dobogott, tudtam, hogy az a zsebkendőhistória csak ügy arra, hogy megismerkedjek velem. Megvallom őszintén, hogy ez a fogás nagyon tettzett nekem. Soha még olyan lassan monogram nem készült az üzletünkben, mint ezen a zsebkendőn. Közben beszélgettünk. Nem úgy mint mások, közömbös, semmitmondó históriákkal vezetik be az ismerkedést. A fiatal ember nagyon jól tudott bánni a leányszívvel, ismerte minden csínját-bíját és negyedóra alatt becsémpészte magát érzelmi világomba úgy, hogy soha nem felejttem el. Ha átkozom is, titkon, a szívem mélyén szeretem és szeretni is fogom. Ezzel megvilágítottam a helyzetet. Teljesen a fiatal ember hatalmába kerültem

Egyet azonban meg mertünk jósolni, hogy lesz idő, mikor a mozi képtár anyagát éberebb ellenőrzés fogja erkölcsösebbé tenni, mint ma.

Ezek a gondolatok fölfakadtak lelkünkben írás közben és pedig azon eszme tárgya alapján, hogy a földművelésügyi miniszter — nagyon helyesen — a vármegyei községekben rendezendő sorozatos gazdasági előadásokra vetítő gépet és képeket ajándékozott gazdasági egyleteknek, hogy a tanítás legközvetlenebb eszközét, a szemléletet is alkalmazza. Mi ezt a gondolatot igen szerencsésnek és nagy sikerűnek véljük. Egy órai beszéd nem ér fel öt percnyi szemlélettel, ha pedig arra gondolunk, hogy a falu e szellemi csemegéi, éppen a vetített képekkel akkora népszerűséget tudnak szerezni, mint a mozik: nem győzzük dicsérni az írószobában megfogalmazó és kitűnő ötletet, amely egyúttal azzal a reménységgel biztat, hogy aki ilyen gyakorlatiasan tud megfogni bizonyos dolgokat, annak kivételben is meg van a szerencsés keze.

A gazdasági egyesületeket hajlandók az emberek megvédeni azzal, hogy osztályérdeket szolgálnak és voltaképpen a nagy és közép birtok érdekeinek szolgálatában állanak. Azt hisszük, semmi sem alkalmasabb e sokszor felhangzó vád megegyezésére, mint az, ha a gazdasági egyletek a legnagyobb szeretettel fogják felkarolni ezeket a gazdasági előadásokat, melyek a kisemberek gazdasági kiképzésére, javára céloznak. Üdvözlünk a népiért dolgozó egyesületek sorában a mi gazdasági egyesületünket is, amely ugy halljuk jelentékeny munkarészt vállalt és a maga vetítőgépével, előadóival kimegy a falvakba, meggyújtja a kulturának azt a mécsvilágát, amelynél a nép megtalálja nagyobb, biztosabb kenyéradarabját is.

A város nivellálása.

A pénteki tanácsülésnek érdekes tárgya volt. A városi vízvezeték és csatornázás elkészítését megelőzőleg a város magassági viszonyainak megállapítása szükséges. E szintező (nivelláló) munkát teljesítésével a tanácsülés Szilágyi József zalaszentmihályi lakos állami vizmestert bízta meg, ki munkálkodását már 17-én meg is kezdi.

Bizonyára örömmel vesz tudomást e hírünkről Nagykanizsa város közönsége, mert a csatornázás és vízvezeték ügyét a megvalósulás stádiumában levőnek

Oly feltűnően csináltuk már a dolgott, hogy anyám is észrevette és szelid hangon felelősségre vont.

Itt kezdődik az átkom. Nem hallgattam az anyám szavára. Megmondotta szegény, hogy az az ember csak ámit, törbe csal, azután elhajt magától, amikor peddig látta, hogy szép szóval mit sem ér, erőlyesen akart véget vetni a dolognak. Végtelenül heves jelenet támad közöttünk és én megfeledkeztem magamról, visszautáltam anyámat. Óklóm a mellén érte. Hogyan hogyan nem, az Isten keze működtött közbe, egy tübe vágtam a kezem s a tübeletört.

A merénylet után egy pillanatig sem maradtam otthon. Elköltöztem a fű lakására, de a kezemmel nem bírtam. Dagadt, feketedett, az orvosok vérmérgezést konstataáltak és más segítségem nem volt. Minthogy le kellett vágni a jobb kezemet. Rettenetes volt ez a csapás, amelyeket egymásután követett a többi. A csabítónak sem kellett tovább, elhagyott, anyám testvéreimmel pedig külföldre utazott, én magam maradtam itt nyomorékon félkézzel, mardosó önváddal. lelki meghasonlásban, kétségbeesésben. Fokról fokra süllyedtem, míg végül hajléktalanná lettem. Esténként kijárok a kálváriára, térdénállva esuszom végig a stációkat hogy bűnömért vezekeljék és ott keresek éjjeli szállást magamnak. Megvert az Isten, mert anyámrá emeltem kezemet.

Elbeszélésének utolsó szavai zokogásba fulltak el. A bűnbánó leányt nem büntette meg a rendőrség, hanem elhelyezte a Jó pásztorhoz címzett kolostorba, ahol megtévedt leányok találhatnak menedéket

látja. Meg vagyunk róla győződve, hogy a város háztulajdonosai és többi adófizető polgárai erre a célra áldozatokra is készek. Mert hiszen egy szakember szavai szerint a városi jelleg a csatornázás és vízvezetékűl kezdődik. Azért örömtünk még nagyon minimális lehet e tekintetben, mert bár a szintező munka 50—60 nap alatt elkészül; és ennek alapján a városi mérnöki hivatal is elkészíti a rétegtérket és térképet, hogy mennyi idő alatt azt nem tudjuk, de azért még hosszú idő mulik el, míg Nagykanizsa — a leendő törvényhatóság — oda jut, ahova Szombathely, Kaposvár már régen elérkezett: t. i. a városok társaságába. A mérnöki térképek a Földművelési miniszteriumba kerülnek, melynek kulturamérnöki osztálya fogja megcsinálni Nagykanizsa csatorna és vízvezetékének általános tervzetét. Azután jönnek a próba-kutatók, természetesen tetemes költséggel. Majd a pénzügyi bizottság, tanács és képviselőtestület döntő határozatai és akkor — akkor végre megkezdik a munkát, de nem hisszük, hogy ezt az áldásos és annyi érdeket, köztisztasági, egészségi, tűzrendészeti, kényelmi stb. érdeket szolgáló intézményt az egész városra kiterjesztik; hanem újra csak a belvárosra. Pedig éppen a külső részek azok, melyek a város közegészségét folyton fenyegetik elhanyagolt tisztasági állapotokkal. Hanem hát még korai erről írni. Majd csak akkor. Hogy mikor és ki... ki tudná azt megmondani?

HIREK.

Horváth ezredes halála.

Tegnap a reggeli órákban általános megdöbbenést keltett az a gyorsan terjedő hír, hogy nagyváradi Horváth Dénes es. és kir. kamarás honvéd ezredes, a nagykanizsai m. kir. 20. honvéd gyalogezred parancsnoka meghalt. A család barátai nem akartak hitelt adni a gyász híreknek, mert hiszen a viruló egészségben levő ezredes házában még pénteken előkelő vendégeket látott a ház ura. A hír azonban szomorú valónak bizonyult. Horváth ezredes szombaton tüdőgyulladás támadta meg az orvosi tudomány és a leggondosabb ápolás sem tudta megmenteni. Vasárnap reggel 4 óra 30 perckor 47 éves korában elhunyt. A kiváló képzettségű ezredes májusban dandárparancsnokká lett volna előléptetve.

Ő Felsője csak néhány napja, hogy a III. osztályú vaskorona rend lovagjává nevezte ki. A fényes karrier derekán törött ketté. A halálesetről mélyen sujtott gyászoló család és a honvéd tisztikar adott ki külön gyászjelentést. A holttestemet ma d. u. 3 órákor a Batthyány-utcai gyászházban szentelték be, honnan a Kisludya és Kazinczy-utcaán át a Déli Vasut pályaudvarához kísérték és onnan Vajdaszentivára (Százrögök állomás a családi sírboltba szállították, hol örök nyugalomra fog helyeztetni. A gyászkiáltó parancsnoka Biffel Ferenc őrnagy volt kinek vezénylete alatt kivonult a 20. honvéd gyalogezredből és a cs. és kir. 48. gyalogezredből is fől-fől zászlóalj katonaság. A katonai gyászkiáltó utolsó istenhözszóló dicsőítést adott a pályaudvarnál, hova a város előkelő közönségének részvéte is kísérté.

— Gróf Lónyai Elemérrné Keszthelyen. Gróf Lónyai Elemérrné, Rudolf volt trónörökös özvegye, néhány napra gróf Festetics Tassiló látogatására Keszthelyre érkezett. A főúri kastélyban jelenleg együtt van az egész család.

— Tarka világ. A Casino disztermében kedves, színes világ gyűlékezik napról napra. Adorjáné Mayersberg Frida uróné közkezdveltségű táncosnővel védszárnyai fogadja a kis uri és női táncosokat. Hogy micsoda kellemmel, precizitással lejtnek a „kiesi nyek” kursusan azt leírni nem lehet, azt látni kell. Mintha XII. Lajos udvari bálján volnánk. Olyan eleganciával hangtalan, etikettszerű mozdulatokkal, nyugodt, szenttelen arcvonásokkal lejtik ezek a kis művészek a táncot. Szeretnők, ha Adorjáné uróné figyelmét elkerülné ez a kis közlemény, mert szeretnők érdeme szerint megdicséreni De mivel tudjuk, hogy mint lapunk kedves

barátja elolvassa, hát nem dicsérik meg, csak hallgatunk elragadtatásunkban. A közönség pedig győződjék meg saját szemével hogy rövid 4 hét alatt milyen táncművészeket nevelt kis gyermekeikből.

— Népgyűlés. Jól sikerült népgyűlést tartott vasárnap d. u. az Erzsébet téren a helybéli szociáldemokrata párt vezetősége. A gyűlés elnöke Ungár Fülöp jegyzője pedig Horváth János volt. Előadó Buchinger Manó a magyarországi szociáldemokrata párt központi titkára volt, a ki egyike az ismert szociálista népszónokok legjobbjainak. Majdnem két óras tartalmas beszédben fejtegette az elviselhetetlen drágaság okait. A gyűlésre a párt meghívta Bosnyák Géza országgyűlési képviselőt is, aki azonban érthető okból nem jelent meg elvtársai körében. De egy levélre mőltatta a régi szerelmeseiket, a melyben értesíti őket, hogy ő otthon gondolkodik a drágaság okairól. Pedig, ha eljött volna, Buchinger elvtársától megtudhatta volna. Hja minden féle szerelmeknek vége szokott lenni — a választás után. A választói jogról is elmondta véleményét a szónok, akit általános tetszéssel hallgatott a körülbelül 1000—1200 főnyi tömeg.

— Gyermekszanatórium. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, a vármegyei tanítóhoz az alábbi felhívást intézte:

2663/910. Felkérem címeted, hogy Ófensőge Hohenberg Zsófia hercegnő védnöksége és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Ó Excellentiája kormányzata alatt álló Gyermekszanatórium Egyesületét, mely évről-évre ezer száma elpusztuló beteg kisdedeinket, az ország különböző részein létesítendő gyermekszanatóriumok által akarja az életnek és társadalomnak megmenteni; nemes emberbaráti és hazafias munkájában, ugy saját valamint növendékei körében néhány fillér gyűjtése által, legmelegebben támogatni sziveskedjék. A nemzet beteg gyermekei enyhülétének ezen magasztos és irgalmas feladatát újabban is szeretettel ajánlom t. cím legodadóbb érdeklődésébe. Hazafui üdvözléssel Zalaegerszeg, 1910. okt. 2. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő.

— A százförintos bankjegyek beváltása még a f. évi okt. 31-ig történik az osztrák magyar bank főintézetéinél és főkéjainál. Azonul a bankjegyeket nem váltják be és nem cserélik be sehol sem.

— Az utolsó nemesi felkelés története. E műből Zala vármegye törvényhatósági bizottsága 100 példány átvételét biztosította. Eddig azonban az egyes járárok összesen 81 példányra fizettek elő. Ebből is a legkisebb járás a balatonfüredi 26 példányt jegyzett, a többi járás 1—7 darabjával szemben. Az alispán helyett Kolbenschlag vm. főjegyző utasítja a járási főbírákat és r. t. városok polgármestereit hogy a hiányzó példányok biztosítása céljából folytassa hatósága területén az előfizetők gyűjtését.

— Husvizsgálók kiképzése. A községi husvizsgálók kiképzésére szolgáló határidő t. évi aug 1-én lejárt. Minthogy azonban sok község van, melyek husvizsgálók kiképzésére és alkalmazására iránt még eddig nem intézkedtek, a földművelésügyi miniszter a husvizsgálók kiképzésére és alkalmazására adott 2 évi határidőt 1911. évi aug. 1-éig terjedő egy évvel meghosszabbítja. A mulasztó községek ellen a határidő letele után a törvényes megtorló intézkedések fognak alkalmazásba vétetni.

— Érdekes levelező-lapot kapott szombaton Deák Péter főkapitány. Egy wieni eselédleány, ki Nagykanizsáról már huzamosabb idő óta elszakadt és a császárváros magyar vitézeivel sőtálgat vasárnaponként, azt olvasta a Zalai Közlönyből, hogy Nagykanizsa város szabályrendelete eltiltja az ágy-neműknek ablakban való szellőztetését és proflását. És ime ez a figyelmes tisztaságszerető konyhatündér szemrehányást tesz a főkapitánynak, hogy ez mirevaló. Bécsben — azt mondja — d. e. 10-ig ott lehet az ágy-nemű az ablakban, de nincs is ám poloska. Míg Kanizsán ezelet a tilalommal nevelik, szaporítják a poloskák seregeit, pedig ugy is elég van már. Nem tudjuk hol szerzett ilyen kedvezőtlen poloskás tapasztalatokat városunkban, de arról megfelelek az ami gondos honleányunk, hogy Wienben nem tehetik a lakók ágy-neműket az udvarba, Kanizsán pedig minden háznak van tágas udvara és minden lakásnak udvar felőli része, hol a szellőztetés eszközölhetik. Tehát csak hadd örködjék szigoruan a rendőrség e szabályrendelet megtartása felett.

— **Népszámlálás Nagykanizsán.** Vécsey Zsigmond polgármester a nagykanizsai városi népszámlálás foganatosítását és vezetését Deák Péter rendőrfőkapitányra ruházta. A felügyeleti jogkört azonban magának tartotta fenn. A város 41 népszámláló kerületre lesz felosztva és ugyanannyi számláló biztos fogja a munkát benne végezni. Az ellenőrzést pedig 10 felülvizsgáló eszközöli.

— **Nemhogy megijedni,** de egyáltalán tartani sem kell a kolerától annak, aki állandóan tart házában egy palack Esterházy cognacot. Jobb ellenszere a kolerának nincs is.

— **Vasúti munkások gyűlése.** A Déli Vasut nagykanizsai munkásai f. hó 30-án d. u. 3 órakor a Gőzfürdő vendéglő nagytermében nyilvános ülést tart. Itt fogják tárgyalni azt az Emlékiratot, melyet az igazgatósághoz helyzetük javítása érdekében beadtak és még el nem intéztették.

— **Téli ruha a menhelyi gyermekeknek.** Négy hatalmas láda érkezett. Tele van jó téli ruhával a szegény elhagyott gyermekeknek, akiket az állam vett gondjába, a menhelyi gyermekeknek. Kedden osztják ki nekik a régi gimnázium helyiségeiben, hogy ne dideregjenek, ha a tél beköszönt.

— **Sztrichnin mérgezés Nagykanizsán.** A Bully-kutya, Heltay József nagykereskedő Bullyjának jó sorsa szálla volt valamelyik embertársa szemében. A hú Bully hirtelen megszűnt élni Jó gazdája világosságot akart deríteni a tragédia okába és Kertész Lipót városi állatorvossal felboncoltatta a hullát. A boncolás megállapította, hogy tojássárgájával sztrichnin került a Bully gyomrába, mely kioltotta a bőségben uszó életét. Öngyilkosság kizárva.

— **Rémületes história történt a napokban Zalaegerszegen.** Báró Kemény Elemér honvédszázados bérelt házban lakik családjával egy iparos háztulajdonosnak az udvarán. A báró pár hétig vakációzott családjával együtt valamelyik fürdőn. Ezalatt házigazdájánál haláleset történt. Az iparos házigazda, mit gondolt, mit nem gondolt, talán mert az ő lakása szűk, a százados szobája lakatlan, kinyitja a százados szobáját s halottját ott nyújtóztatja ki. Ezekről semmit sem tudva, hazaérkezik családjával a százados, éjjeli időben, kinyitja a szobaajtót s gyufát gyújt. A vér megállott az ereiben, a nagy gyertyákkal körülvevett ravatal láttára, pillanatra megdermedt a kapitány is, a felesége menten elájult. Segítségért kiabálva rendbe jött a dolog, de a házigazdát följelentette.

— **Legelőbérek behajtása.** A kik a városból legelőt bérelnek a sokan hátralekban vannak a bér lefizetésében. A város azért az I. fokú végrehajtást már foganatosította. A kik mégis 15 nap alatt le nem röjják tartozásukat, azok ellen a II. és újabb 15 nap múlva a III. végrehajtás fog eszközöltetni.

— **Állatbetegség.** Nagykanizsa városához hivatalos értesítés jött, hogy Iháros-Berényben a ragadós száj és körmöbetegség járvány szerűen fel lépett. Ennek fogva Iháros-Berény marhaállománya ellen is elrendeltetett a zárlat. Ez annál kellemetlenebb városunkra nézve, mert ezen az oldalon a somogyi felhajtás eddig lehetséges volt, most ez a vágómarha beszerzési út is egyelőre megszűnt.

— **Baleset.** Kunics Bódi nagykanizsai 18 éves ifju egy hatos flobert pisztolyt viit javítás céljából Strasser Márton üzletébe. Amint forgatta, a pisztoly elsült és a golyó a tenyerébe furódott. A kórházba szállították, hol az orvosi látélet szerint 18—20 nap múlva fog felépülni.

— **A koleraveszély terjedésének meggátolására minden közegészségügyi hatóság a legnagyobb tisztaságot, mértékletességet ajánlja.** Ez az egyetlen védekezés a tisztatlanságban tenyésző bacilusok szaporodása és terjedése ellen. A járvány csak úgy szüntethető meg, ha ezeket az óvszabályokat szigorúan betartjuk. Tudja azt ma már mindenki, hogy a dezinfekció a legbiztosabb módja, kitűnő fegyvere a ragály leküzdésének. Ha kezünket állandóan mossuk, szájunkat öblögetjük, úgy elkerüljük a legnagyobb veszedelmet, különösen, ha erre célra a jóhírű Diana-sósborszeszt használjuk, amely minden bacilust megöl.

— **A rendőrök uniformisa.** A rendőrségnek, erdőőröknek és városi szolgaszemélyzetnek 1911. évre esedékes ruházata most érkezett meg. A ruhákat Budapesten készítette a szabóiparosok hitel- és termelőszövetkezete. A ruhának ugy minősége, mint kiállítása az illetékes hatóság megelégedésével találkozott. Mi a magunk részéről se

teszünk ellene kifogást, hisz nem is láttuk, de sajnáljuk, hogy nem kanizsai iparosok szállították a városi háztartás ruhaszükségletét. Az ő dícséretüket szivesebben hoztuk volna lapunkban. Ki a hibás?

— **Tolvaj cselédleány.** Nagy Róza a napokban elszegődött Dobrin Richárd nagyfakosi birtokoshoz. Régi jó cseléd szokás szerint ruhásládáját a helyszerzőnél hagyta, hogy előbb tisztába jön azzal, micsoda helyre akadt, hogy ha nem tetszik neki a szolgálat, hát könnyebben otthagyhassa helyét. Azalatt a helyszerzőnél valaki feltörte ládáját és ruháit elvitte. A rendőri nyomozás csakhamar kimutatta, hogy a ruhaféléket Szabó Katalin helyülküli cselédleány tulajdonította el. A leányt letartóztatták, a ruha nagyrésze meg is találtatott nála. Az eljárást ellene megindították.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1910. okt. 17.

A készáruüzletben igen esekély a forgalom, mert a kínálat egész vonalon tartózkodik.

Piaci árak:

Buza	20.10/20
Rozs	14.20/30
Árpa	17.50/16
Zab	16.—
Fehér bab	20.40/60
Tarka bab	15.—

Vásárok megtartása. Zalavármegye alispánjának távirati rendelete szerint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter távirati rendeletével a vármegye egész területén betiltott országos és heti vásárok, valamint búcsuk megtartását megfelelő övintézkedések megtétele mellett engedélyezte azzal, hogy a ragadós száj és körmök fájásra való tekintettel hasított körmű állatok arra nem hajthatók.

Egy Szabadalomnak

Zalamegyében leendő kihasználásához 7—8000 koronával

vállalkozó kerestetik.

A befektetendő tőke az eddig lekötött üzletekkel már teljesen biztosítva van. Előzetes tőke nem szükséges. Csak oly egyének ajánlatai vétetnek figyelembe, akik teljes anyagi biztosítékot képesek nyújtani. Ajánlatok:

„Szabadalom 24394“ sz alatt.

SCHWARZ JÓZSEF hirdetési irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. küldendők.

Az elismert

legjobb

leghatékonyabb

magyar napilap

A Z U J S Á G.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczi-ut 54. Főmunkatársak: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza.

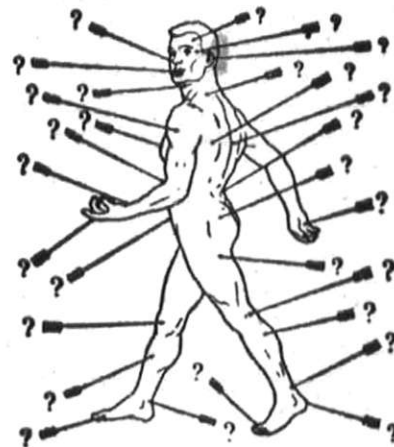
Köbor Tamás, Kozma Andor.

Felölős szerkesztő: Gajári Ödön.

Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla

Előfizetési árak: 1 óra 2 korona 40 fillér, negyed évre 7 korona, fél évre 14 korona, egész évre 28 korona.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye).

- I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közhényt, ideggyengeséget, oldalszurást, szaggatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, szabát, benuást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtséget, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerként használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg „Feller“ nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.
- II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görcs, étvágytalanság, veseség, hányási inger, rosszullét, felbőgös, puffadtság, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel kasználják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat 6 doboz bérmentve 4 korona, Óvakodjunk azonban utánaotktól és cimezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye.)

ÉRTESÍTÉS

a Nagykanizsa, Kőszeg és Kismárton állomásokon elhelyezett katonaság részére az 1911. évi január hó 1-től 1911. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra, kenyér és zab bérletutoni szállítására vonatkozólag.

Az ajánlati tárgyalás a soproni os. és kir. katonai élelmezési raktárnál 1910. évi október hó 24-én fog megtartatni.

Az ezen tárgyaláshoz érvényes feltételek a Sopron os. és kir. katonai élelmezési raktárnál feltárolt hirdetmény és szállítási feltételek füzetében — mely utóbbiak díjtalanul megszerezhetők — foglaltatnak.

Sopron, 1910. évi október hóban.

A soproni os. és kir. katonai élelmezési raktár.

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvegy
mindenütt kapható.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótleka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter
cégjeggyel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és
K. 2.- és úgyszólván minden gyógyszer-
tárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszer-tára az „Arany országból”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

**Ne féljen
a kolerától!
mert egy palack
„Fiume
Cognac
Medicinal”**

szavatolt valódi borpárlat
biztos hatású óvszer, a fumei
„ADRIATICA”
Cognac-lepároló Részvénytársaság
kitűnőnek elismert különlegessége.

Kapható minden gyógyszertárban, drogé-
riában és jobb csemegekereskedésben.

Alapított 1841-ben.

Részvénytőke és tartalékok
K. 122 millió.

PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
NAGYKANIZSAI FIÓK.

ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

250,000.000 korona 1914. évi január 1-én lejáró
magyar királyi adómentes
4 1/2%-os állami pénztárjegy ezennel nyilvános aláírásra bocsátatik.

Nagykanizsán az aláírás történik a

Pesti magyar kereskedelmi bank fiókjánál

a) olyan módon, hogy a fizetéseken a f. évi december 31-én lejáró 1909. évi kibocsátású
m. kir. 4 1/2%-os állami pénztárjegyek nyújtandók be

1910. évi október 15-től 22-ig bezárólag

terjedő határidőben; a kiosztásnál az ilyen jegyzések teljes összegükben fognak tekin-
tetbe vétetni;

b) vagy készpénzfizetés ellenében

1910. évi október 22-én, szombaton

a szokásos üzleti órákban (d. e. fél 9-től 12-ig, délután fél 3-tól 5-ig).

Az aláírási bejelentési ívekkel történik, melyek a fentemlített aláírási helyen költség-
mentesen kaphatók.

Az aláírási ár 99 K 40 f. minden 100.— K névérték után, még pedig úgy az 1909.
évi m. kir. 4 1/2%-os állami pénztárjegyek beszolgáltatása esetén, mint a készpénzáírásokra
nézve.

Ugy az 1909. évi állami pénztárjegyek beszolgáltatása, mint készpénzfizetés ellené-
ben történő jegyzések tekintetében egyedül a hivatalos prospectus határozmányai és módo-
zatai mérvadók,

Ezen prospectusok ugyancsak fentemlített bankfióknál díjmentesen átvehetőek.

Nagykanizsa, 1910. október 15.

Pesti magyar kereskedelmi bank
NAGYKANIZSAI FIÓK.

Óh j a j!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyál-
kásodás ellen gyors és biztos
hatásnak

Egger mellpasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitűnő
ízűek. Doboz 1 és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

N A D O R

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körut 17.

É l j e n!

Egger mellpasztilla
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula,
Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef, Marton és Huber,
Neu és Klein droguákban.

Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárában.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Írfejtési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Zichy János gróf liberálizmusa.

Ideális liberálizmus.

A hazafisággal üzőtt humbergon kívül talán egyetlen egy jelszó se röpök annyi-szor az ajkakon és levegőben, mint a liberálizmus szó. A vallástalan ember ebbe a köpönyegbe burkolódik, politikai pártok ennek a nevében hirdetnek obstrukciót, a közjótékonyossági intézményeket a liberálizmus mázával szokták bevonni. És mindenki a maga liberálizmusát tartja igazának, a másikat csak amolyan talminak. Apró érdekek, hatalmi kérdések, korlátolt felfogású felekezetiességek azok az akadályok, melyek az igazi liberálizmus diadalmát késleltetik, ha elnyomni nem is sikerül soha. Csak néha-néha hangzik fel egy hatalmas nyilatkozat, mely mint a cikkázó villám fényével bevilágítja az obskurus elmék millióit és leszögezi, hogy mi a maga ideálizmusában a valódi liberálizmus.

A liberálizmusnak ilyen kristálytisztá forrásból fakadó megnyilatkozása az a beszéd, melyet Zichy János gróf Magyarország vallás- és közoktatásügyi miniszterének ajkáról hangzott el Egerben.

Lesújtva a gondolat nemességétől vehetik tudomásul a miniszter beszédét azok, akik Győrben kifejezésre jutott hithűségében a miniszternek a liberálizmus egyoldalúságát, vagy hiányát akarták tendenciozusan félremagyarázni. A gondolkodó elme azonban már akkor látta, hogy a magyar katolicizmus egyik emporiumának institúciójának felszenteléséhez a legszebb harmoniában simul az a beszéd, melyet Magyarország vallási minisztere és hű katolikus fia ott elmondott. És hogy a vallásos lélek nemessége mellett más mint az ideális liberálizmus nem talál helyet, eklatánsan bebizonyította Zichy János gróf a miniszterképviselő, aki a magyar katolicizmus egy másik gócpontjában Egerben többek közt a következőket mondta:

„Az a vezérgondolat, a mely engem politikai pályámon végigkísért s kísérni fog pályámon továbbra is, bármennyire is félreértették talán egyesek, semmi egyéb, mint az *ideális liberálizmus*. Az én ajkamon, a liberálizmus nem frázis. Az én liberálizmusom nem az, a melyet *jelszó és korteszszköz gyanánt szoktak használni*; az én liberálizmusom az a liberálizmus, a melynek alap gondolata az *egyenlőség*, a melynek eszköze az egyenlő mértékkel való mérés, a méltányosság az egész vonalon, s a melynek célja: a szabadság, a gondolatnak, az érzelmeknek és a szónak, az egyeseknek és az intézményeknek szabadsága. Ez a liberálizmus, a mely

engem mint kultuszminisztert vezet minden vallásfelekezettel szemben azért, mivel én minden bevett vallásfelekezetet egyaránt *államfontartó tényezőnek* tekintek, mind-egyiknek erkölcsi súlyát tudom mérlegelni s meg tudom becsülni valamennyit. És ha tegnapelőtt Győrben egy katolikus internátus főlevatásán jelentem meg, s ha a legközelebb egy református kollégium főlevatásán, mondjuk Szászvárosban megjelenek, ezzel nem demonstrálni akarok, hanem csak azt teszem, a mi a kötelességem.”

Az a zajos tetszés, mely e szavak hatása alatt nyomban feluzgott, visszahangzott az egész országban. Örömmel töltötte el azok lelkét, akik a nemzeti munkapárt diadalán közreműködtek, akik ettől a párttól, a párt minisztereitől nem is vártak egyebet, mint a haladásnak, fejlődésnek igaz liberálizmusát. És amely örömmel üdvözölte a sajtó akkor Zichy János gróf miniszterségét, oly megnyugvással fordulhat feleje az ország minden felekezete, melyeknek legőszintébb, legigazságosabb védője, támogatója a vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki a jelenlegi kormány liberális felfogásának ilyen eklatáns helyen és módon adott kifejezést.

Bizottsági ülés tagok nélkül.

Nagykanizsa városi villamos ellenőrző bizottsága a hó 17-én Unger Ullmann Elek elnöklete alatt ülést tartott. A meghívók a bizottsági tag uraknak annak rendje és módja szerint megküldettek, de oh fátum, bizonyára egyik sem ért rá elmenni, mert egy sem jelent meg az ülésen. Azaz, hogy Deák Péter főkapitány és Király Sándor városi mérnök, kik a bizottságnak hivatalból tagjai, kötelességszerűen ott is voltak és így az elnökkel együtt hármuan alkották a „collegiumot”.

Ezt el kellett mondanunk, hogy a közönség lássa a nagy buzgóságot, mellyel érdekeit önzetlenül szolgálják városatyáink; legalább ha új választásra nyílik alkalma, szavazatával támogatja a buzgó képviselőket. Igaz, hogy napidij csak a számvizsgáló bizottság tagjainak jár. De hát mindenkit nem lehet oda beválasztani. És ha valaki egyik másik bizottságból kimarad, a fél városra nehezettel három esztendőig. Pedig a villamos világítás ügye elég fontos a közönségre meg a városra nézve; megmutatta a mult.

A gyűlésen egyebiránt az a határozat hozott, hogy az elnök és Eperjessy Gábor tag kiküldettek, hogy a Frazz Lajos és Fia r. t. üzemműveit tegye megvizsgálás tárgyává, hogy megállapítható legyen, vajjon a villamosság magánfogyasztása elérte-e már a 600 ezer kilovattot. Ez esetben ugyanis szerződés-szerűleg mind a magán, mind a közfogyasztás villamosárama 10%-kal olcsóbbá válik.

Téli olvasmányok.

(6.) Van egy vármegye az országban, Szabolcs, ahol nincs község, melyben magyar iskolában, vagy a népkörben egy kis alkalmas könyvtár ne volna. Valami harmadfélezer az országban azoknak a községeknek a száma, ahol tíz év alatt népkönyvtárat állítottak. A legutolsó összeírás szerint félmillió azoknak a száma, akik szellemi kincseket ezekből a népkönyvtárakból gyűjtöttek.

A lelki táplálék apáink idejében a biblia meg a kalendárium volt: de amióta a nappiskolákban millió gyermek tanulta meg az olvasást, a jó öreg kalendárium már nem tudja kielégíteni szeretetünket a betű iránt, sőt népünk jó izlését felette dicséri az, hogy nem igen tudják kielégíteni azok a ponyvaművek se, amelyeket az országos vásárokon hírhedt betyárokról és gonosztevőkről nótvazva ponyván árultak. A magyar nép ép ösztönnel megérezte, hogy ezekben a ponyván árult gyatra füzetekben mérge van, amely a lélekre hat kártékonyan és rombolóan. Hogy a magyar irodalom jelesseinek olvasásában van a legnagyobb gyönyörűség, hogy nemcsak az a kérdés, szeret-e valaki olvasni, hanem az is, hogy mit olvas.

Petőfi és Arany költeményei, Jókai gyönyört regényei, Mikszáth lelket gyönyörködtető elbeszélései, egyaránt szívesen látott vendégek a mestergerendás házbán. Hajdan azt mondták: nevezd meg a barátodat és megmondom, hogy ki vagy: ma meg nyugodt lélekkel megfirtathatók, melyik könyvet olvasod, hogy megtudjuk, milyen a lelked?

Minden esztendőben néhány száz ilyen könyvtárt oszt ki a földművelésügyi miniszterium. Jó tudni, hogy a népkönyvtárat a földművelésügyi miniszterium ingyen adja, sőt még a könyvtár szekrényre is ad segítséget. Népkönyvtárat kaphat a község, a szövetkezet, ha van ilyen a faluban, vagy népkönyvtári egylet, gazda-, nép-, vagy társaskör.

A község úgy kaphat ingyenes népkönyvtárat, ha a község képviselőtestülete folyamodik a földművelésügyi miniszterhez anyagi segélyért. A szövetkezet tagjai körében népkönyvtári egyesületet alakít és azt megalakítván, folyamodhat szövetkezet is ingyenes könyvtáráért. Ugyancsak közgyűlési határozatokkal kell felszerelni azokat a kérelmeket, melyeket olvasó és gazdakörök intéznek a népkönyvtáráért a földművelésügyi miniszterhez. És ugyancsak el kell fogadniuk a könyvtár rendszeres kezelésére azokat a szabályokat, melyek elő vannak írva.

Ugyebár nem nagy dologból áll az, hogy a könyvtárban néhány száz könyv, telve gyönyört olvasóival eljusson? Nagy indolenciának kell minősítenünk, ha a község élön állók, vagy hivatalból kulturkérdések iránt érdeklődő férfiak nem követnek el mindent, hogy a népek télen át jó olvasmányai legyenek. Mikor az nem kerül semmibe, csak egy kis jóakaratra.

A községi jegyzők és segédjegyzők évenkénti rendes szabadsága.

Nagykanizsa, 1910. okt. 19.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése a m. kir. belügyminiszter rendeleteihez képest a jegyzők és segédjegyzők évenkénti rendes szabadságáról szabályrendeletet alkotott. Ki a jegyző munkálkodását ismeri, megnyugvással fogadja a hirt, mert bizonyos, hogy az országban egy tisztviselőt sem köti le annyira a hivatalos ténykedés, mint a jegyzőt. A különböző kormányzati ágak végrehajtásai sok esetben a jegyző kezén át jutnak érvényre s számtalanszor egyedül a jegyző szakképzettségétől erkölcsi érzületétől függ egy fontos kormányrendelet vagy intézkedés célszerű és hasznos kivitele. Ma a jegyzői hivatal a legkülönfélébb kormányzati ágazatok találkozó helye. Tudniillik a kormány és törvényhatósági szabályzatok, rendeletek, a törvények paragrafusai itt lépnek a praktikus életbe; itt kell elosztatni a minden újítással fellépő bizalmatlanságokat s leküzdeni a törvényrendelet alkotásánál előre nem látott akadályokat. Ma a jegyző, egyszersmind bíró, pap, gyám, főnök, stb. oly sokoldalú a tevékenysége, hogy ha nem községi iroda volna, bizonyára 3-4 előadó megfelelő segédszeméllyel végeznél el ezen munkát.

Azzal, hogy a miniszter elrendelte a szabadság-idő szabályozását, quasi elismerte a jegyzők emberfeletti munkáját s legalább egyelőre ez uton akarja oly helyzetbe juttatni őket, mint a többi tisztviselőket. Így legalább az agyonanyagott jegyzők kipihenhetik a szakadatlan robotolást s szellemi táplálék gyűjtésére is jut némi idő. Valóban most, hogy már meg van a szabályrendelet, nem tudunk eléggé csodálkozni azon, hogy ezen derék tisztviselői kar, mely kevés fizetés mellett kénytelen a legelhagyatottabb helyeken, a legkülönfélébb társadalmi misziókat végezni, miért volt mostanáig oly mostohánul kezelve.

Végre nekik is felvirult a nap s reméljük, hogy a jelenlegi kormány kárpótolni fogja azt a sok igazságtalanságot a mit velük szemben különösen az előbbi kormány elkövetett. Mert ha van tisztviselői kar, a mely méltányolást érdemel, valóban első sorban a jegyzői kar az. Hospes.

HIREK.

Őszel a sétatéren.

Magam fáradtan bolyongok,
Nesztelen... hallgatag...
Nem hallik zajgás, a láрма,
Üresek az utak.

Mit is keresne most az itt.
Ki boldog... ki remél...
Ki nem tud sírni még,
Ki jó világot él.

Ti árva őszi virágok,
Csak engem ismertek,
Ti csüggedt hulló levelek,
Csak velem beszélték.

Kinek nincs gondviselője,
Vagy halott a szive...
Ki nem hisz már és nem szeret...
Csak az jöjjön ide. —

Járok... elhagyatva járok
Halvány lombok alatt,
Valaki meghalt... — helyettem,
Másnak — harangoznak...

Tálossy József.

Monstre reklám-kiállítás.

A szegények, az éhezők, a ruhátlanok érdekében ismét valami szépet, nagyot és jövedelmezőt létesít Vidor Samuné urnó az izr. jótékony nőegyesület örökéremű elnöke. A Polgári Egylet nagytermében nov. 5-én és 6-án hatalmas reklám-kiállítást rendez a nőegyesület választmányának buzgó közreműködésével. Mindenféle kézimunkák, művészi tárgyak, a festés, kézi és gyáripar köréből lesznek ott kiállítva olyan terjedelemben, hogy már tanulmányi szempontból is érdemes lesz a megtekintésre. Vidorné Ó Nagysága kifogyhatatlan türelemmel ül íróasztala mellett és írja a számlálhatatlan levelet Magyarország minden nagyobb gyárainak, művészeinek, hogy a kiállításon, mely még kereskedelmi és ipari szempontból is számba vehető, vegyenek részt. Ismert rengeteg kiterjedésű előkelő összeköttetései, rokonsága szintén hozzá fognak járulni, hogy a két napi kiállítás minden tekintetben emlékezetes maradjon a helyi jótékonyosság történetében.

— **Házasság.** Vajda Béla dr. nagykanizsai ügyvéd f. hó 30-án köt házasságot Barta Erzsike urleánnyal, Barta Lajos hitközségi titkár művelt leányával.

— **Istentisztelet.** Az izraelita templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 21-étől kezdve további intézkedésig d. u. 5 órakor kezdődik.

— **Aranylakodalmom.** Weisz Adolf, a Weisz és Danneberg gabonakereskedő cég megalapítója vasárnap ünnepelte családi körben Práger Sarolta urnóval kötött házasságának ötvenedik évfordulóját. A köztestületben álló családot a városban számos előkelő rokona és tisztelője halmozta el szerencsekívánatokkal. A jubiláns párban Weisz Tivadar kereskedelmi tanácsos és dr. Schwarz Adolfné urnó szüleit is tisztelik.

— **Okirat átadás.** Az Országos Izr. Tanítóegyesület f. évi július 4-én Budapesten tartott közgyűlése egyhangú határozattal tisztületbeli tagjának választotta Bun Samu felső kereskedelmi iskolai igazgatót a Ferenc József-rund lovagját. Az erről szóló okiratot kedden este nyújtotta át az Országos Izr. Tanítóegyesület felkérésére Rothschild Jakab dr. iskolaszéki elnök szép beszéd kíséretében egy iskolaszéki gyűlés keretében. A megítélését Bun Samu rövid beszédében köszönte meg. A gyűlésre az iskolaszéki tagokon kívül hivatalos volt a felső kereskedelmi iskola tanári és az izr. eiem iskolai tanítói kara is.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör** igazgató választmánya tegnap este ülést tartott Horváth György főgimnáziumi igazgató elnökölete alatt. Az őszi idő beálltával a szokásos felolvasások rendezéséről határozott a gyűlés. Az első felolvasást nov. 12-ére helyezték Azontul minden hónapban lesz egy. A Kör művészeti osztályának elnökévé 2 évi interregnum után újra Böhm Emil választott meg, akinek művészetétől és buzgalmitól nagyon sokat vár az egyesület. Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy a dalárda megerősödött és a tagok szorgalma fokozódott. Hushagyó keddre egy nagyszabású estélyt fog a dalárda rendezni, mely méltó

lesz eddigi jó hírnevéhez. Neogrady Antal festőművész levelet irt az elnökhöz, melyben a Nagykanizsán rendezendő képzőművészeti kiállításához az I. és M. Kör erkölcsi támogatását kéri.

— **Művész-estély.** E címmel már a szept. 12-iki számunkban jeleztük azt a nagyarányú mozgalmat, mely egy elsőrangú szórakoztató estély rendezése körül megindult. A rendezés ügye már közel áll a befejezéshez, úgy, hogy jövő hó második felében alkalmunk lesz a fényes estélyt végigjelvezni, melynek sikerét a harminc tagból álló rendező gárda — kik között kizárólag az ifjuság társadalmának vezetői szerepelnek — egymagában is biztosítja. A kitűnően összeállított műsor érdekessége, hogy művészei kivétel nélkül helybeliek, vagy legalább is másutt tartózkodó földiek, kik azonban egy pár kedves pillanatot szerzéseért egyenesen elfaradnak hozzánk, szülővárosuk közönségének bemutatkozni. Az estély fénypontjává a Görtler—Pásztor—Lukács-féle trió igérkezik, mely közönségünknek nem egyszer szerzett már élvezetes pillanatokot. A tiszta jövedelmet jótékony célra, nevezetesen a Gyermekszanatórium Egyesület és a kanizsai színház alap javára fordítják. A hasonló estélyek rendszeresítése — a mely tulajdonképpen eredeti eszméje volt az estély rendezőinek — üdvös újítás volna városunkra nézve, mely minden egyéb szórakozást nélkülözni kénytelen tekintettel színházunk hiányára. Nagyon üdvös dolog volna dr. Fenyves Ferenc és dr. Abonyi Audor eszméjét ifjuságunknak felkarolni és erős tábortba verődve, lépten-nyomon agitatálni hasonló művészestélyek érdekében, melyeknek tiszta jövedelmét a színházalap javára fordítsák. Művészet a művészetért!

— **Adakozás.** Löwe Adolf édes anyjának elhunytá alkalmával az izr. Szentgyörgyiek koszoru megváltás címén 50 K-át adományozott.

— **Az alsólendvai takarékpénztár igazgatósága** Sándor Bélát a Hungaria hazai érnagyvár főkönyvelőjét pénztárnokká nevezte ki.

— **Egy jegyző fegyelmije.** Egy szépen indult karriernek megint vége. Alig néhány éve, hogy a közeli Szentgyörgyvölgy község népe Tóth Géza jegyzőt a község élére emelte. Tóth Géza ma már nem ül a körjegyzői székben. Menesztették. Székely Emil alsólendvai főbíró felfüggesztette az állásától. Miért? Azt majd a vizsgálat befejezése után mondhatjuk meg. Addig csak annyit közlünk, hogy nagy bajok vannak odaát Szentgyörgyvölgyön. Szilágy Dezső szolgabíró f. hó 12-én adta át a jegyzői irodát Grassanovits Ottó alsólendvai aljegyzőnek, aki ideiglenesen adminisztrálja a körjegyzőséget Szentgyörgyvölgyön.

— **Főjegyző jelöltek.** Eddig három pályázó adta be kérvényét Nagykanizsa városához a főjegyzői állás elnyeréséért: Bród Tivadar dr., Rosenberg Mór dr. és Sabján Gyula dr. A választás 29-én lesz Árvay Lajos alispán elnökölete alatt.

— **Be nem iskoláztattak összeírása.** A városi tanács elrendelte, hogy mindazok a 6—14 éves tankötelesek, 3—6 éves óvókötelesek, siketnémák és iparos és kereskedői tanulók összeírassanak, akik bármely okból még beírva nincsenek. A munkálatok megkezdésével Kamenár Géza és Vidos János városi tisztviselők vannak megbízva Házról házra, lakásról lakásra járnak, hogy az összeírást végrehessék. A lakosok saját érdekükben cselekszik, ha mind a saját, mind a gondozásukra bízott tanköteleseket az igazságnak megfelelően minden ellenszegülés nélkül bevallják, mert különben a törvény szigorával fogják őket büntetni.

— **A X. Katholikus Nagygyűlés** előkészítő bizottsága s az Országos Katholikus Szövetség elnöksége a nyilvános üléseken való előadásra eddig felkérte Mailáth Gusztáv gróf, Széchenyi Miklós gróf s Prohászka Ottokár püspököket, Giesswein Sándor dr. prelátot, Vay Péter gróf apostoli protonotariust, P. Buttykay Antal Ferencendri házfőnököt, Rakovszky István v. b. t. és Nagy Emil dr. orsz. képviselőket, Somssich Béla grófot, Széchenyi Emil grófot s Ziliusky János dr. vm. tb. főügyész, ügyvédet.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

— **Népszámlálás.** Deák Péter főkapitány megkereste a főgimnázium és a felső kereskedelmi iskola igazgatóságait, hogy jelöljék ki azokat a felső osztályú tanulókat, kik alkalmasak népszámlálási biztosságnak közreműködni és erre hajlandók is. A főgimnázium igazgatója 17 tanuló, a felső kereskedelmi igazgató 5-öt jelölt meg, akiket a főkapitány már be is osztott a népszámlálási kerületekbe.

— **Uj kórházi költségvetés készítené.** Kedden rendkívüli tanácsülés volt, mely a Belügyminiszternek az alispántól leküldött rendeletével foglalkozott. A belügyminiszter ugyanis azzal költötte vissza a nagykanizsai kórházhoz 1911. évi költségvetését, hogy mivel valószínűleg az adatok alapján van összeállítva, az ápolási díjak megállapítását nem eszközölheti. A visszaküldött költségvetést a tanács azzal kézbesítette a kórház igazgatóságának, hogy záros határidőn belül készít-e új költségvetést, mely alkalmas legyen a belügyminiszteri jóváhagyásra és az ápolási napidíjak megállapítására.

— **Rendkívüli életrelvélő, kipróbált, modern intézményt** ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Ezek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorított külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövid-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásúknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációja, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tükrös szekrények!

— **Alispáni gyorsaság.** Megirtuk, hogy a nagykanizsai Ipartestület a kolera miatt betiltott vásárok feloldása érdekében mozgalmat indított, melybe a vármegye többi ipartestületét is belevonta. Vasárnap egy három tagú köldöttség ment Egerszeregre, hogy a többi köldöttséggel együtt tisztelőlegnek Árvay Lajos alispánul. De a gyors alispáni intézkedés már megelőzte őket, amennyiben az alispán intézkedésére a Belügyminiszter távirati úton feloldotta a vásárokat a zárlat alól. Az egybegyűlt iparosok megbízták a zalaegerszegi Ipartestületet, hogy az alispán gyors és előzékeny intézkedéseért a vármegye minden Ipartestülete nevében jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak és az erről szóló kivonatot juttassák el az alispán kezéhez.

— **Faludy lezuhant.** Fel se szállt és mégis lezuhant. Tegnap d. e. utolsó javítást tett Faludy Károly a katonatérén levő hangárban a repülőgépen. Dél előtt úgy állapodott meg több érdeklődő barátjával, hogy d. u. 3 óra felé leszállóképesítési a gépet, aztán — ha lehet — felszáll vele. A szép őszi napfényes idő nagyon kedvező volt. Faludy guruló és motorpróbát akart végezni, hogy aztán meghódítsa gépjével, mely már több mint egy hónapja, hogy készült, a levegőt. A guruló próba balul ütött ki. Amint neki indult mintegy 100 méternyire gurult és hirtelen egyet ugrott előre bukott és minden összetörhető része összetört, a vasrészek elhajoltak, a propeller szilánkokra zuzott és darabjai a vitorlát sok helyen kiszaggatták. A válságos pillanatban Faludy leugrott ülőhelyéről, de ekkor már az ülő és szántalpat öszszekötő kettőtört farud a balcélpóját kiszakította lábán erős sérülést ejtett. Sebét a köz-kórházban egy ápolóú mosta ki és kötözte be. Azután visszakocsizott Faludy gépjének romjaihoz és lefény-

képezte Vértés Antal fényképéssel. Szakemberek véleménye szerint a gép constructiója nem alkalmas a repülésre. Az előrebukást szinte előre megjósolták, mert a stabilizátor nincs kellő arányban a tartó felületekkel. Hogy ez az újabb balsiker kiábrándítja-e Faludyt a további kísérletezéstől, mellyel messze elmaradt a tanult aviatikusoktól, arra nézve nem tudunk választ adni.

— **Vegye tudomásul,** hogy nátha, rekedtség és elnyálkodottság ellen csakugyan kitűnő a Feller-féle Elsáftud. Magunk is meggyőződünk róla mell- és torokfájásnál, hogy tényleg gyógyító, köhögést csillapító, frissítő hatása van. Próbálatja 5 korona, 2 tucat 8 korona 60 fillér bérmentve. Készítője csakis Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 125 sz. Zágrábmege.)

— **Egér pusztítás.** Tudniillik a rengetegül elszaporodott egerek pusztítanak a mezőn annyira, hogy a gazdák nem vetnek, mert a sok egér felémésztén az elvetett magot. És ellene semmi hivatalos intézkedés, semmi rendelet. Pedig nagyon szükséges volna. Mert bár egyes józan gazda mérreggel irtja az egereket, de mivel nem kötelező, hát csak kevesen fogják fel ésszel, hogy csak együttes erővel eljárás vezethetne célra.

— **Rendőri hírek.** Schöffl Rezső főhadnagy lakásán a zárt szekrényből 2 db. 20 koronás eltűnt. Mivel a szekrény kulcsa kules-csomón volt a szobában és ott idegen nem járt, a cselédet gyanúsítja a lopással. A nyomozás megindítatott.

Sáfrán Lajos kőmíves a Huszti György-téren 5 sz. alatt dolgozott. Kabátját és eszközeit Szakonyi Rozánál hagyta. Horváth József kőmíves-napszámos elment az asszonyhoz és a tulajdonos nevében elkérte tőle a tárgyakat. Budapestre szokott velők. Sáfrán kára 16 korona.

A rólinus olaj használata folyton oszökken, mert a világ legkiválóbb orvosai ezen sűrű, utálatot keltő, ragadós olaj helyett a természetes **Ferencz József-keserűvizet** rendelik. — A „Ferencz József“-keserűvizet minden világrészben bevált, páratlan hatását semmiféle bizonyítvány jobban, mint azon tény, hogy a kórházakban majdnem kizárólag használják mindazon esetekben, amikor a betegeknek gyors, biztos és feltétlenül kiméletes hatású hashajtóra van szükségük.

KÖZGAZDASÁG.

Birtok eladás. Gróf Festetics Tassiló birtokából ismét eladásra került egy darab. Mozsolits István dr. s tsai megvették a dóbörhegyi, vasvári, felsőszőlői és gersai-féle körülbelül 1200 holdat tevő hitbizományi uradalmat, melyet parcellázni fognak.

Téves hír a pápa—devecseri—sümegi vasutról. A zalamegyei lapok némelyikében is megjelent az a hír, mintha a kereskedelemügyi miniszter Pápa városának a pápa—devecser—sümegi vasut tárgyában hozott határozatát megsemmisítette volna. Szó sincs róla. A kereskedelemügyi miniszter csupán csak arra kéri egy leiratban Pápa város közönségét, hogy mielőtt a határozatot érdemileg tárgyalná, az abban foglalt és oda nem tartozó jelentéktelen kívánásoktól térjen el, mint pl. a menetrend dologában is, mert ez a miniszter jogkörébe vág, de a menetrendet amúgy is a város jól felfogott érdekének megfelelőleg intézi el.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed-évre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszörbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

* **A Vasárnapi Ujság** október 16-iki száma közleményeinek gazdag sorában találunk Vámbéry Ármira vonatkozó képeket jubileuma alkalmából, képeket az okt. 6-iki aradi ünnepéről, Lisszabonról, a vevzprémi székesegyház beszenteléséről, az alpári földváról, Glatz Oszkár kiállításáról, a csáktornyai parancsörtszti lovaglásról, a Lehel-utcai most felosztott szidó temető, a fővárosi házbojkottokról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Móríz Zsigmond regénye, Endrődi Sándor és Harashty Lajos versei, Szabeyei József elbeszélése, Neera olaszból fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek Ferencz József első szerepléséről, hárseregünk történeti indulóiról, — tárcacikk a bétről s a rendes hefi rovatok: Irodalom és Művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy kor., a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult édes anyámnak elhunyt alkalmával a jól eső részvétnak oly számos oldalról érkezett hozzánk kifejezése, hogy lehetetlen külön-külön köszönetünket nyilvánítani. Azért ez uton mondok a szives részvétért mindenkinek hálás köszönetet.

A gyászoló család nevében
Lőwe Adolf.

Vannak pillanatok az ember életében,

× a melyekben kétségbeesetten néz szét segítségért és sehol sem kap tanácsot. Különösen akkor, ha nagyon meghűt és nincs hozzá ideje, hogy ágyban maradjon. Akkor azonban egyszerűen egy doboz valódi Fay-féle szódéni ésvány-pasztillát vesz s ha előírás szerint használja, meggyógyul, kényelmesen és a nélkül, hogy a munkáját félbeszakította volna. Fay valódi szódéni minden idevágó üzletben 1 kor. 25 fillérért kapható, de vigyáznunk kell nehogy utánzatot kapjunk.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és kir. udv. szállító Wien IV/1. Grosse Neugasse 17.

Sirolin

„Roche“

kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára üvegenként 4 korona.

Az orvosi kar által ajánlva.

Gümőkór (tüdőbajok), légzőszervi bántalmak, számarköhögés, influenzánál.

Ki használjon Sirolint?

1. A ki hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenved.
2. Mindazon, kik géphuruban szenvednek. Sirolin „Roche” által rövid időn belül meggyógyulnak.
3. Asztmában szenvedők már rövid használat után lényegesen könnyebbülést éreznek.
4. Skrofulás, mirigydumadási, szesz- és orrhuratos gyermeknek rendkívül fontos szer a Sirolin.
5. A táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású SIROLIN „Roche”-t kérjünk és pótszerkeket határozottan utasítsunk vissza.

P. HOFFMANN-LA ROCHE & CO. BASEL (Schweiz) GRENZACH (Baden)

Gyermekjáték

a Schicht-szappannal való mosás,
mest. egyszerre tisztít és fehérít is,
s megtakarít minden fáradságot
és megerőltetést!

Az őszi szezon

beköszöntött. A kereskedők és iparosok áruháza dívatos, jó áruval felszerelve várja a vevőt. Az üzleti sikert az aratja, aki jobban tudja a vevő figyelmét magára vonni. Ennek legcélravezetőbb eszköze az újságírdetés. Keresse fel hirdetésével a „Zalai Közlönyt” Zalamegye legrégebbi újságját. Olcsó hirdetési tarifa. Kérjen árajánlatot.

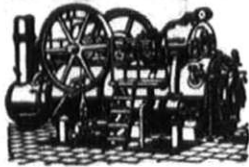
Linz 1909: aranyérem: legnagyobb kitüntetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseletje:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

Jegyezze meg magának pontosan azt,
hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-
gép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek
egy tű nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHE FRÈRES
WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Pétervár, Odessa, Brussel,
Amsterdam, Barcelona, Milano,
Lisszabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Tokio stb.

Legcélszerűbb! Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadrésű kötetben rövid és tömör
leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikkét kiváló szakemberek írták, tehát
adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel,
amire a művelt embernek tényleg szüksége van s
akkora terjedelemben, amennyiben szükséges

Szövegét száznál több tábla — köztük sok
színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar
közönség mindennapos használatra való, könnyen kezel-
hető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

Az I. kötet 1911. elején jelenik meg, a II. és
III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

BUDAPEST,

VI., Andrassy-ut 21. sz. és minden könyvkereskedésben

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Írítási árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyévi 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazás szerint.

A temetők fényűzése.

Elkövetkezik nemsokára halottak napja és nem egy család újra súlyos gondok előtt áll, hisz a modern kor szédületes fényűzése kiterjed a kegyeletre is és ha nem akarjuk, hogy megrójanak érte, bizony mindnyájunknak erőnkön felül kell kegyeletünket tanúsítani; nem a halottunkért, hanem a világ szájáért, a mely már nemcsak a más háza, hanem a más sirhalma előtt is — seper. Csak hogy a világ száját kegyeletes érzésünk áldozatkész felbuzdulásával nem tömjük be. Mert a mint kegyetlenül megrónak, ha a temetők porában nyugvó halottunk jeltelenül marad mindenszentek estéjén, épp oly kegyetlenül szájára vesz a világ nyelve, ha szerettünk sirján a kegyeletnek felpompázott jelenségei mutatkoznak. Legyünk azzal tisztában, hogy az Aesopus meséje ide is illik. A mesebeli molnár, a gyermeke meg a számára. Hogy akár a molnár, akár a gyerek ült a számon, egyaránt megrótták őket a járókelők. Akár jeltelen marad a temetőben nyugvó halott süppedő sirja, akár pedig felgyulnak kegyeletünk pompázó mécsinek czei, az emberi megszólás és illetéktelen bírálat el nem marad rólunk.

Amde panaszkodtunk-e valaha, ha az iskola új épületén szobrokat, diszeket, drágaságokat láttunk, ha a tudomány csarnoka külsőben is impozáns, monumentális volt?

Soha sem panaszkodtunk ezért, mert az a felfogásunk, hogy a tudomány csarnokába felekült gondolatokkal kell belépni és minden esetre nemesebb, ünnepibb érzés között lépünk be az esztétikailag tetszős épületbe, mint az ócska, vedlett, rozoga, piszkos hajlekba. Valószínű, hogy a temetők közeledő kegyeletes ünnepe sokaknak anyagi erőn felül való költsékezésén kényszerítetik ki, de mennyire felemelő magasztos és ünnepies érzés vezet rajtunk, mikor a kivilágított temető kapuján belépünk. Mindenütt jogos a kritika, de kegyeletérzésünkben ne bánatson senki. Lehet, hogy a temető fényűzése egyeseknek gondot okoz. De mily édes, de mily boldogító gond az! És ha hiszünk a gondviselésben, nem kell a szívünket eltöltenie annak az érzésnek, hogy lehetetlen, miszerint a gondviselő az ő kifürkészhetetlen útja-módjaival ne gyamolítsa, ne segítse meg a szegényt, a ki garasait a halottjára költötte, sirjára, hogy annak feldiszített sirjánál a ráemlékezés kegyeletének sok-sok mécsvilága lángoljon föl a csillagos ég felé. Nagy ridegség, mondhatnánk, gonoszság kellene ahhoz, a ki másnak a kegyeletvilágát tisztátlan gyanúsító kezekkel érinteni merné. A temető luxusa lehet sajtó-téma, lehet az emberek bíráló beszéde is, de egy bizonyos: hogy azt megróni, a ki a halottjának áldoz, kegyetlen, gonosz eljárás.

Szeretjük, hogy a mai önző nehéz

gondokkal teli világunkban a kegyeletnek ez a tiszta, nemes érzése nem veszett ki a szivekből és mikor lépten-nyomon látjuk, hogy a fényűzés dörébnél-dörébb tárgyakra tékozol, megilletődve állunk meg a szegény ember feldiszített sirjánál, a ki lehet, hogy erején felül költött a sirra, a mely mellett a bánat és kegyeletes gyász igaz könnyeit öntik, de tékozlása szent és illetlen kezekkel nem rontjuk meg a fájdalomnak érzelmevilágát.

El fog hangzani a halottak ünnepe előtt egy országos egyesületnek jalkiáltása is. Ismerjük ezt a jajszt, megszoktuk és szeretjük. Azt kiáltják esdekelve, hogy *csak egy szál virággal kössenek kevesebbet a halottaknak szánt koszoruba!* És az egy szál virág árát ajánlják föl a tudóbetegek gyógyítói alapjának. Hallgassa meg ezt a vészes, ezt a megindító kiáltást mindenki és a maga egy virágszálát ajánlja oda az élő-halottaknak, a tudóbetegeknek, a kikből minden évben közel nyolcvanezer ember hal meg és a kiknek bus csapatjában egy félmillió jár kel a tudóbetegség csiráival.

Ne beszéljünk a temetők luxusról abban az esetben, ha erre a nemzeti sorscsapásra százezrek és százezrek lefizetik a szent vámot: azt az egy virágszálát, a melyet a József Szanatorium egyesület kér az ő tudóbetegjeinek, a kiket gyógyít és a kikből még többet gyógyítani akar!

Budapesti levelek.

Budapest, 1910. október 10.

Sikkasztások. Ez lesz annak az új rovatnak a címe, melyet napilapjaink legközelebb meg fognak nyithatni. Valóban alig mulik el nap, hogy ne regisztrálhatnánk ilyen természeti híreket. És hogy ha valaki azt kérdező, hogy mi volt a sikkasztásnak oka, ugy, mintha valami jól tervezett orkheszterből hangzanék a konzonáns válasz, hogy: *lőverseny, kártya*.

Ha az ember a vasárnap délutánját egyszer arra szánja, hogy kissé végig nézzen a kis totinál (értsd azt a totalizátort, a hol a hatvan filléres hely közönsége szokott fogadni s ahol a legmagasabb tét 5 korona), ugy érdekes megfigyeléseket tehet. Hordárok, rikkaesok, facér pincérek, kofák, vegyesen lármáznak, kiabálnak, „drukkolnak”. És jaj annak aki egyszer nyer. Mert aki egyszer nyer az azt hiszi, hogy most már végleg hozzá szegődött a szerenése és ha ma nem is nyer, ugy holnap egész biztosan regressálhatja magát. Az ilyen aztán a legveszélyesebb játékok és biztosan veszít.

Vannak természetesen olyanok is, akiknek nincsen 5 koronájuk hogy megtegyék „holtbiztos tippüket, melyet Esterházy herceg komoruyikjának öccsétől illetőleg ezen ócs volt szeretőjének vőlegényétől kapott egy hordár, aki történetesen a szomszéd asszonytól lakik albérlébe.” Ezek aztán ugy segítenek magukon, hogy valóságos kis részvényársaságokat alapítsanak: összeállnak ötösével, hatosával s így adják össze hatosonként a szükséges 5 koronát. Látjuk tehát, hogy a játék szouvedélye a nép

legalsóbb rétegeiben is, hogy tobzódik. Hogy mennyire álszociális elvek vezették a lovaregyletet, mikor a 60 filléres helyet megcsinálta, azt legjobban ez a valóságos örülető fejlődött játékszenvedély mutatja. Nem hogy nem szabadott volna oleső helyáratat csinálni a munkás osztály számára, hanem a polgári elemet is éppen az által kellett volna a játéktól elriasztani, hogy a legolesőbb hely árát 40—50 koronában kellett volna megszabni. Akik ezt a magas belépődíjat meg tudják fizetni, azok játszhatnak a lőversenyen, azoknak van miből veszíteni. Az uraknak szabad.

Hogy az uraknak szabad hazárdirozni, ez különben Boda Dzsó rendőrfőkapitányunk is a hivatalos álláspontja lehet; különben nem tűrné a hazárdjátékokat éppen a legelőkelőbb kaszinóinkban. A Park Clubnak, a Genti kaszinónak, az Országos kaszinónak, a Lipótvárosi kaszinónak stb. a kártyaszobájuk a leglátogatottabb helyiségek. S hogy itt nem filléres alapon való alsózás, vagy szolid máriászás folyik az élénken elképzelhető. Köztudomású dolog, hogy Szemere tavaly kétszáz ezer koronát vesztett bakarában a Park Clubban egyetlen estén.

De hát miből tartásák főnn magukat a kaszinók, ha nem volna hazárdjáték? Pl. a Lipótvárosi kaszinó 1909. évi hivatalos kimutatásában a „bevétel” rovat első tétele ez: Kártyapénzek: 369475 korona! E mellett még meg kell jegyezni, hogy a Lipótvárosi kaszinóban aránylag szerény mértékben folyik a bakkozás pl. a Park Clubhoz mérten.

Boda pedig ez ellen nem tesz, sőt nem is tehet semmit! Csak nem járhat el Szemere ellen, ki közvetlen főnökének, a befügymiszternek atyafia stb. stb.? Igazán hálával tartozunk az olyan filantropok-

nak, mint Emmel Kornél, aki felismerve társaséletünknek ezt a maró sebt, végrendeletileg körülbelül 5 millió koronát hagyományozott egy olyan kaszinó létesítésére, melyben a hazárdjátékokat nem tűrik meg.

De vajon kik lesznek ennek a kaszinónak tagjai? Születési és pénz arisztokráciánk bizonyára nem. Ők tán el sem tudnak képzelni olyan társas együtletet, ahol nem a hazárdjáték játszaná a főszerepet. Bizony ez a nemes gondolkodásra valló terv nem sokat fog lendíteni az ügyön. Itt csak radikális eszközökkel lehet segíteni!

Kis-é nevelésnek látszik ugyan, ha a parlamenttől várjuk a radikális segítyt; hiszen éppen a honatyák soraiból kerülnek ki a legszenvedélyesebb bakkozók. De előbb utóbb mégis csak az országgyűlésnek kell majd belenyulnia ebbe a darázsüszekbe. Hiszen éppen a napokban láttuk élő tanubizonyoságot arra, hogy mi lehet a játékszenvedély következménye.

Mikor a rendőrségen megkérdezték Fekete Vilmost, a rablőgyilkos gyógyszerész segédét, hogy miért gyilkolta meg és rabolta ki Klein Rózát azt felelte, hogy kellett a pénz kártyára és lőversenyre!

A mult héten egy árvaszéki hivatalnok jelentkezett az ügyészségen s itt elmonta, hogy sikkasztott. Mire kellett a pénz? Kártyára, lőversenyre!

Itt csak két olyan esetet soroltunk fel, melyek a közel multban keltették fel az általános érdeklődést. Mert ha az összes lőverseny és kártya pazarlások folytán keletkező sikkasztásokat fel akarnók sorolni, helyünk kevés volna erre.

Da, ezan két fentebb felsorolt esettől is láthatjuk, hogy a jelen állapot sürgős orvoslásra szorul.

Aldor Vilmos.

A megyebizottsági tagválasztás kulisszái mögöl.

Régen a megyebizottsági tagválasztásokat fokozatosan intézték el. Ma elég egy függetlenségpárti értekezlet ehhez. Hanem ugyilátszik Ujváry Géza nem kötelezte a pártkonferencia határozata. Vagy talán nem volt jelen az értekezleten? Neki magának is volt jelöltje. Ugyan nem függetlenségi párti, de nem is zsidó. Ilyen érzelmekkel foglalta el pénteken a városház előcsarnokát, mely a megyebizottsági tagok választásához vezető előszoba volt. Ott őrszeme volt a felekezeti együttérzésnek és a szavazó polgároknak egy-egy zsidómentes szavazócédulát nyomott a kezébe. Így bukott ki Friedl Ödön dr., akit a függetlenségi párt ugyan jelölt, de Ujváry nem akceptált. És így került Eperjasy Gábor a megyebizottsági tagok közé, aki ugyan nem függetlenségi párti, de igazán jó keresztény és derék tagja lesz a vármegyei bizottságnak.

A függetlenségi pártnak a másik lelkes tagja, aki elsőnek szavazott le a misefai uraságra, nem vette pártfegyelmek az a ragyogó fegyvertényét olyan könnyedén. És jó hegybírói stílusban olyan kifakadásokra eresztette szóközi babérokból nevelt száját, hogy valószínűleg a járásbírósg előtt fogja a védőbeszédet rá megkapni. Sőt gyanus volt neki mindenki, aki csak él. A kávéházban egy másik öszlopos tagnak is neki akart menni — csak szájával —; de barátai felvilágosították, hogy ez az ur nappal nem jár ki.

A kiskanizsai virtus megint más. Ott nem felekezeti, hanem dinasztialis kérdések dominálnak. Pländer-e vagy Hegedüs. Ez a kérdés. Buncom József nem kellett, hát legyen egy Pländer, meg egy Hegedüs. Mindkettő igaz hazafi a függetlenségi szerint. Pländer Bódi osztogatta is délig a cédulákat, melyeken természetesen ott volt az ő neve is mint megyebizottsági candidátus. Délben odajön a róka — akarom mondani a Hegedüs Gyuri és aszondi: „Menjen kee haza, iszen ugy is meglesz, már t. i. választva — majd itt leszek én”. Haza is ment, mert fáradt is volt, ehős is volt. Mire visszament olyan megyebizottsági tag lett a — Hegedüs Györgyhől — mint a piny. Csak nem bolond, hogy a Pländer nevét osztogassa a szavazóknak; a magát írta oda. Így diadalmaskodott a Hegedüs név, mely két tagot küld a vármegyei házába.

Asztalos-segédék mozgalma.

Hosszasan húzódo ellentétek voltak néhány évvel ezelőtt az asztalosmesterek és segédek között, míg végre kölcsönösen megunva a huzavonát megállapodásra jutottak és kollektív szerződést kötöttek a munkaadók segédekkel. Ez a szerződés dec. 1-én lejárt.

Az asztalos-segédék tehát jó előre figyelmeztetik mestereiket egy újabb szerződés létesítésére. Beadvánnyal járultak e hó 2-án az Ipartestülethez melyben felsorolják minden irányú kívánalmaikat, melyekből közöljük a következőket: Az 1911. évi május 1-ől számítva a munkaidő napi 9 és 1/2 órában állapittatik meg. Husvét, Pünkösd, Karácsony ünnepét megelőző napon déli 12 órakor a munka beszüntetendő, de azért egész napi munkabér fizetendő. Május 1-e munkaszünet a bérminimum és a napi bérek átlaga 10%-kal emelendő. A többlet-órakért járó díj 20%-kal; 2 óránál több túlórai munka 40%-kal díjazható. Vidékre küldött segéd napi 1 K 50 fillér pótlékban részesüljön. Felmondási idő kölcsönösen 8 nap. Az asztalosmesterek e

hó 19-én ülést tartottak, melyen a segédek beadványát tüzetes tárgyalás alá vették és megállapodtak az újra megkötendő szerződés módozataiban. Egyszermind megbizta a gyűlés Dants Kálmán, Muzikár Vince, Martinesevics Imre és Torma Pál mestereket, hogy holnap 25-én kösse meg az asztalos-segédék kiküldöttével a szerződést. A segédek részéről Kozma Náudor, Stosz Frigyes, Fischer Aladár és még egy negyedik tag fog az értekezleten részt venni.

H I R E K.

Mozi...

Husmizéria.

Férj: Ez a hus spagátból van összefonva, vagy drótból; ez nem hus.

Feleség: Igazad van, a vaskereskedők már fel-emelték a drót árát, olyan nagy kelendőségnek örvend az.

Férj: Még enyelepsz is, mikor én mérgeledöm?

Feleség: Jó hangulatba akarlak ejteni. Az elő-segíti az emésztést.

Férj: Hála Istennek én jól emészték, ha van mit enni.

Feleség: Hát nem eszel?

Férj: Enni eszem, de rosszul

Feleség: No de kérlek, a havi pénzből csak nem vehetek prima húst?

Férj: Csak prima ruhát veszel?

Feleség: Ha nem öltözködöm rendszeren, a társadalomban nincs súlyom

Férj: Dehogyan nincs. Hisz 85 kilót nyomsz.

Feleség: Remélem, csak nem sajnálok tőlem azt a pár kilót.

Férj: A mennyire te sajnálok tőlem a jó húst, annyira sajnálok én tőled azt a pár kilót.

Feleség: Ez durvaság. Nekem szemrehányást tenni azért, hogy 85 kilós vagyok (kőnyeit törli).

Férj: (lecsapja a kést) Ez mégis hülyeség, mindjárt sírni!

Feleség: Igen, először sértegetsz, aztán mérgeledőlől azért sírok. Nekem más fegyverem nincs mint a könnyem.

Férj: Nem téged sértettelek, hanem a rossz húst.

Feleség: Nem ám és a 85 kiló?

Férj: Hát már azt sem szabad konstatálni, ami igaz?

Feleség: Hát én szarvasmarha vagyok, hogy engem kilóra méregetsz?

Férj: Te ne bolondozz. A szarvasmarháknak ma nagyobb értéke van, mint az embernek.

Feleség: (magából kikelve) No ez már szemtelenség!

Férj: (felkel, eliramodik a Casinoba). Az ajtón kopognak és belép Kardos Jóska.

Kardos: Ah, már végeztek az ebédvel?

Feleség: Szép vége volt az ebédnek. Férjem vagy azért zugolódik, hogy drága a hus, vagy azért, hogy kemény és szívós. Ép most volt nagy patáliánk.

Jóska: (gyengéd-n) Szegény asszonyka. Egy ilyen költői lelkületű teremtes menüit szenved a durva ember mellett. Én elarulok magának valamit. Tudja, hogy férje állandóan szerencsével játszik. A mult heten vagy hatszáz koronát nyert be.

Feleség: (magán kívül) Mit!? Hatszáz koronát és nekem nem szól, nekem nem ad belőle semmit? Botrány! Nahát csinálók én is botrányt. Jóska, adjon kölcsön 200 koronát.

Jóska: (gálánosan átadja a pénzt és meleg bucsut vesz)

(öt óra tájban a férj hazamenetelre gondol. Az utcán találkozik Jóskaival.)

A férj: Nem láttad a feleségemet?

Jóska: (De igen, utban van Budapest felé)

A férj: Beszaladt a patikába és aether cseppet kér. — Jóska folytatja útját és a Luxemburgi gróf-ból dudolja a csókjelenetet

Elektra.

— A megjutalmazott polgármester. Nem kell külön felfedeznünk, hogy a városházán rend uralkodik. A polgármester pontossága és rendszerete érvényesül a városi hivatalok mindeniké-

ben. És hogy ezt máshol is elismerik, sőt magasabb helyen méltánylásban részesítik, azt szívesen adjuk át a nyilvánosságnak. Vécsey Zsigmond Nagykanizsa r. t. város polgármestere a pénzügyminiszter részéről 100 K jutalomban részesült az 1909. évi állami adók behajtása körül kifejtett kiváló ügybuzgalma és eredményes működésének elismerésül. Ebben a megjutalmazásban csak a 100 K a csekély, az elismerés figyelemre méltó. És amidőn ezt örömmel konstatáljuk és nyugtázzuk, nem hagyhatjuk ezt megjegyzés nélkül. Nem pedig azért, mert része van ebben a városi adóhivatal dérek tisztikarának is. Annál nagyobb súlyt helyeztünk ez elismerésre, mert adóhivatalunk szervezete 2 év óta csonka és hiányos. Azóta az adóhivatalban Horváth István adótsízt végzi ellenőri munkálatokat. Horváth Istvánnak kiváló szorgalmát és rátermettségét a hivatalvizsgálatban itt járt pénzügyigazgató dícsérettel honorálta és így neki ország-lánrésze van a polgármesterünknek juttatott elismerésben is.

— Ney adóellenőr halála Csak nemrég foglalkoztatta Nagykanizsa város képviselőtestületét Ney Albert v. adóellenőr nyugdíjgye. Ney Albert ugyanis hosszas betegség miatt egy esztendőnél tovább volt szabadságon. Ekkor a városi orvos dr. Rátz Kálmán bizonyítvány alapján a városi nyugdíjbizottság Ney nyugdíjazását véleményezte; a képviselőtestület pedig személyes impressziók és dr. Herzel sanatóriumi orvos véleménye alapján munkaképesnek mondotta ki és behívását rendelte el, mely határozat ellen azonban fellebbezés adatott be és így Ney adóellenőr továbbra is szabadságoltatott. Köztünk járt kelt és a közönség viruló egészséget sejtett a közbiztosban állott tisztviselőnél. És így a végzet a városi orvos bizonyítványát szankcionálta az európai hírd Herzel tanárával szemben. Ney Albert adóellenőr szombat este tizig fivérével volt nejevel. Hazamenve rosszul lett és 11 órakor munkás életét szívészélőtessel kioltotta a halál. A halál híre a városháza és az izr. hitközség (melynek előjárósági tagja volt.) és P. Egyet és Casino épületén kintűtek a gyászlobogót. A ravatalra a városi tisztviselői kara koszorút helyezett. Temetése ma d. u. 8 órakor volt, melyen megjelent Vécsey Zsigmond polgármester vezetésével a városi tisztikar és óriási részvevő közönség Ney Albert 1880. apr. 17-én lépett városi szolgálatba mint írnök 1882. okt. 1-én adótsíztnek választott meg és 1892. márc. 8-a óta mint adóellenőr közmegelegedésre töltötte be terhös hivatalát.

— Vármegyei bizottsági tagválasztás Keszthelyen F. hó 2-én ejtették meg a vármegyei bizottsági tagválasztást Keszthelyen. Megválasztották Nagy István városbíró és Dr. Schwartz Zsigmond keszthelyi ügyvédet.

— Kinevezés A pénzügyminiszter Szabadi Gusztáv nagykanizsai dohányárakartári ellenőrt állomásán való meghagyása mellett dohányárakartári kezelővé nevezte ki.

Sulyos

Meghűlést és makacs köhögést a leghatékonyabban és leggyorsabban a SCOTT-féle Emulsió-val lehet megszüntetni. Az első adagok vételét után megkönnyebbülés áll be tekintet nélkül arra, hogy mióta volt meghűlvé, vagy köhögött.

Ennek magyarázata az alkatrészek kivételes tisztaságában és hatásában, a SCOTT-féle Emulsió-val lehet megszüntetni. Az első adagok vételét után megkönnyebbülés áll be tekintet nélkül arra, hogy mióta volt meghűlvé, vagy köhögött.

Az Emulsió vételénél kivételes tisztaságában és hatásában, a SCOTT-féle Emulsió-val lehet megszüntetni. Az első adagok vételét után megkönnyebbülés áll be tekintet nélkül arra, hogy mióta volt meghűlvé, vagy köhögött.

SCOTT-féle Emulsió

összehasonlíthatatlanul hatékonyabb, mint a közönséges csukomájolaj. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** Pénteken volt Nagykanizsán a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok választása. Hétként a mandátumát árt le: Vécsey Zsigmond polgármester, néhai Lengyel Lajos főjegyző, Fried Ödön dr., Hajdu Gyula dr., Tripammer Gyuláé, Bucom József és Hegedűs László. A választás iránt nem nagy érdeklődés volt. Csak a függetlenségi párt tartott előleges értekezletet és állított fel jelölteket, akiket meg is választottak, bár némi változtatással, ami élelmen mutatja, hogy a nagykanizsai függetlenségi pártfegyelm bizonyos autiszemitikus irányban kényelmesen tágható. Megválasztott az I. körletben Vécsey Zsigmond polgármester és Tripammer Gyula; a II. körletben Eperjess Gábor (uj), Hajdu Gyula dr. és Tóth Lajos (uj); a III. körletben Hegedűs László és Hegedűs György (uj). Kimaradtak Bucom József és Fried Ödön dr. A választás egyik érdekessége, hogy egy iparost is beválasztottak (Tóth Lajos) a vármegyei bizottságba. Tették ezt azokért a szolgálataikért, melyeket a képviselő választások alkalmával az iparosok a függetlenségi pártnak tettek.

— **Tanítóválasztás.** Zalagalsai r. kath. kántortanítóvá Herbol Géza, volt zalaapáti tanítót választották meg.

— **Városi kutfurás.** A városi közbizottság átalakítása már elodázhatalan. Mindenek előtt azonban a vízszükséglet fedezéséről kell gondoskodni. Ezért ott egy kut furása iránt történi intézkedés, melyre nézve már képviselőtestületi határozat van. Ennek értelmében Neukom Bálint neves kutfuróval megkötötték a szerződés. Ma reggel jelentek meg a helyszínen Neukom Bálint Király Sándor városi mérnökkel, hogy a kutfurás megkezdése iránti intézkedéseket fogantossák.

— **Reklám bazar.** Az izr. jótékony nőegyesületnek nov. 5-én a Polgári Együletben megnyíló reklám bazarra folyton gazdagszik. Vidor Samuné urnó elnöknek levelezése fényes eredményt járt; a hazai gyárosok egyre küldik a kiállításra szánt ajándéktárgyakat. Hogy a tanulmány is minél jobban látogathassa a kiállítást, számukra a belépődíjat a választmány 20 fillérben állapította meg.

— **A SCOTT-féle EMULSIÓ** elvitathatatlannal a legjobb forma a csukomájolaj szedésére, mert rendkívül ízletes, sokkal könnyebben emészthető és táplálóbb, mint a közönséges csukomájolaj.

— **Az izr. templomban** a sátoros ünnepek utolsó napjai alkalmából az istentiszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 24-én d. u. 5 órakor esti ima, 25-én, kedden reggel 7 órakor sachrisz, d. e. 10 órakor muszaf, a halottak lelki üdvéért való imával (bázkára), d. u. 5 órakor szimchasztóriai esti istentisztelet, 26-án, szerdán d. e. 10 órakor muszaf. — A hitközségi előjáróság ezúton is figyelmezteti a t. templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rend szimchasztórok is szigorúan betartandó. Mindenki belépti jegy nélkül is bemehet ezuttal a templomba, azonban a föld színtre csakis férfiak, a karzatokra pedig nők. Leánygyermek is csakis a karzatokon foglalhatnak helyet, gyermek-ek a földszinten. Hat éven aluli gyermek azonban egyáltalában nem boesáttatnak be a templomba.

— **Meghívó.** A nagykanizsai önk. tüszöltő testület folyó évi október hó 30-án délelőtt 11 órakor, saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Elnökválasztás.

— **Tanítók közgyűlése.** A „Zalamegyei Általános Tanítótestület” nagykanizsai járásköre f. évi november 10-én d. e. 9 órakor kezdődőleg tartja évi rendes közgyűlését Nagykanizsán a központi áll. elemi iskola tantermében. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt évi jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Emlékezés néhai Hajgató Sándor elnökre és Sáringer Károly alelnökre Almási János r. tagtól. 4. Az orsz. tanítói szövetség ismertetése Szalay Sándor igazgató r. tagtól. 5. A slőjdről. Értekezés Kun René r. tagtól. 6. Számvizsgálók jelentése a pénztár állapotról. 7. Tisztújítás. 8. Indítványok.

— **Hadkötelesek figyelmébe.** Nagykanizsa város polgármestere felhívja Nagykanizsa város területén tartózkodó és az 1911. évi ujoncállításra megjelenő hadköteleseket, hogy f. é. novemberben összeírás végett a városi tanács katonai ügyosztályában jelentkezzenek. A jelentkezésnél munkakönyv, igazolvány vagy illetőségi bizonyítvány felmutatandó. Jelentkezési időszak naponként 8—12-ig, d. u. 2—6-ig; ünnepnap 9—11-ig. A jelentkezés elmulasztása a

védőtörvény 35. szakasza értelmében 10—200 K-ig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

— **A harmadik kórházi orvos.** A nagykanizsai kórház igazgató főorvosának és orvosának nincs irigylésre méltó sorsuk. Feltelefonozták őket éjjel-nappal a kórházhoz; szinte oda vannak láncolva a folytonos erkölcsi kötelességgel, mely őket minden új beteg érkezésénél a kórházba szólítja. Mert hát tudni való, hogy a kórházban beülkő orvos nincs. Hogy miért nincs? Mert a honorárium nem olyan, amilyenért akármi orvos is lekötné magát a kórházi életre. Meg azért, mert nincs, aki őt folytonos szolgálatételeben felváltaná. Pedig a doktor is ember, annak is van pihenőre szüksége, szórakozásra. Most a városi tanács újra pályázatot hirdet egy kórházi segédorvosi állásra, akinek be kell laknia, ott kap ételmezést és teljes ellátást és 1200 K évi fizetést. Nem tudjuk akad-e vállalkozó, de azt hisszük könnyebben megoldható volna a kérdés, ha doktorkisasszonyok is pályázhatnának. Nem tekintve azt a missziót, amit ily orvosnő a női betegek között teljesítené, de visszavonultabb életmódjával inkább való a kórházi beülkésre a nő mint a férfiorvos. És mert a város területén privátpraxis meg van engedve, a doktorkisasszonynak még a város társadalmában is volna rendeltetése.

— **Magyar kir. szab. Osztályorszájáték.** A szigorúan szolid és körültekintő vezetés, valamint a nagy nyereségi esélyek által ezen elsőrangú. 14 éve tenállo, sorsjáték nemesak nagy tért hódított, de a közönség széles rétegeiben közkedveltségnek örvend.

Épügy, mint azokban az államokban, a hol az osztályorszájáték már évszázadok óta fenáll és a hol a résztvevők azokat a sorsjegyeket, a melyekkel már ó-páink játszottak, sorsjátékról sorsjátéka ismét megtartják, épen ugy már idején lefoglalják nálunk is az előző sorsjátékok résztvevők ugyanazon számú sorsjegyeket az újabb húzásra is, úgy hogy jóval minden sorsjáték megkezdése előtt az első osztályú sorsjegyek mind elkelték.

— **Megkisebült a vészkerület.** Ugy látszik a szarvasmarhák közt kitért járványos száj és körömbetegség szűnőfélben van. Erre enged következtetni a következő intézkedés: A nagykanizsai járásban Csapi, Galambok, Gelse, Karos, Kilimán, Kiskomárom, Komárom, Merenye, Nagybakóvár, Nagyrécsé, Sárszeg, Zalaszentjácab, Zalaújfalú községekből engedéllyel szállítható a marha. Ellenben Kiszécsé, Garabonc és Balatonmagyarórból még engedély alapján sem. A nagykanizsai járás többi községeiből ezentúl szabadon hajtható fel az eladásra szánt marhaállomány.

— **Perlaki vásár.** Perlak község értesítette Nagykanizsa város rendőrségét, a kereskedők tudósítása céljából, hogy ott szarvasmarha vásár lesz.

— **Őszi napok és a reuma.** Hull a falevél és szerkesztőségünk hullanak a fuzfa-poéta „zöngiké” az utcán pedig hallatszik:

— Az őszi napok meghozták részemre a náthát.

— Részemre meg a reumát.

— Es aztán a beszéd okvetlen ráterelődik a Diánára. Szokatlanul népszerű ez a házirosság. A modernség kintő nyavalyájának, a reumának ez a hatalmas ellenszere. Ma bizony egy művelt ember mosdóasztalánál sem hiányzik a Diana, mely a reuma szagató fájdalomt enyhíti és fejreumától a zsábag használ. Még szerencse, hogy nincsen az a kis falu, ahol kapható ne volna. Az is igaz, hogy nincsen olyan kis falu, ahol el lehetnének a Diana nélkül.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1910. okt. 24.

Az üzlett jobb lisztkiszérlés folytán szilárd, csak árpában nincs üzletben és az árak olcsóbbak.

Piaci árak:

Buza	20.40/50
Rozs	14.50/60
Árpa	15./16
Zab	16.—
Fehér bab	22.—

Az Osztrák Magyar Bank kamatláb emelése. Bár pénzügyi körökben már egy hónap óta várták az O. M. B. kamatláb emelését, mégis

meglepetésszerűen hatott, hogy szombaton e hó 22-é rendkívüli főtanácsulésen a kamatlábat 1%-al felemelték. Rendes szokás szerint a csütörtöki főtanácsulésen szoktak ilyenmiről határozni; most pedig a banktanácsokat táviratilag hívták szombatra össze, hogy ez ügyben döntsének. Hogy eddig nem történt s az emelés, összekötetésbe hozták a 250 millió 4 1/2%-os államkölcsönrel, melynek jegyzése már fényesen sikerült és így most már ez nem állt útjában az emelésnek. Minthogy az Angol Bank már régebben emelte a kamatlábat, az O. M. B. iránykezelésének külföldre vándorlását akadályozza meg ezzel az akciójával. Az O. M. B.-kal összekötetésben levő intézetek érezni fogják hatását, míg a betéteket az egyelőre érintetlenül hagyja. Különböző szakkörökben annak a meggyőződésnek adnak kifejezést, hogy 1—2 hónap múlva újra le fog szállíttatni a bankkamatláb.

NYILTTÉR.

Mikor a falevél hullik s nedvesre fordul az idő,

az érzékenyebb embernek különösen gondnal kell óvakodnia a meghűléstől. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz nekik ebben a Fay valódi sződeni ásványpasztillája, de természetesen csak a valódi. A kipróbált előírás szerint használja, biztos lehet felőle, hogy az időjárás befolyásától, ha különben vigyázz magára, semmi baja sem eshet. Fay valódi sződeni pasztillája dobozonkiut csak 1 kor. 25 fillérbe kerül, de vigyázzni kell rá, hogy ne adjanak hamisítványt.

Főképviselet Magyarországon és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, es. és k. udv. szállító, Wien IV|1 Grosse Neugasse 17.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérit is,
s meglakait minden fáradságot
és megerőltetést!

Egy Szabadalomnak
Zalamegyében leendő kihasználásához
7—8000 koronával
vállalkozó kerestetik.

A befektetendő tőke az eddig lekötött üzletekkel már teljesen biztosítva van. Előzetes tőke nem szükséges. Csak oly egyének ajánlati vétetnek figyelembe, akik teljes anyagi biztosítékot képesek nyújtani. Ajánlatok:

„S z a b a d a l o m 24394” sz alatt.

SCHWARZ JÓZSEF hirdetési irodájába,
Budapest, Andrásy-ut 7. küldendők,

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték (**XXVII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. Az I. osztály huzása **1910. november hó 17. és 18-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték valamennyi árusítójánál kaphatók.

Budapest, 1910. évi október hó 23-án

Magy. Kir. Szab. Osztályosorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvevény
mindenütt kapható.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

egy régiónak bizonyult láziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Óh jaji!

Megfojt ez az át-
kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyál-
kásodás ellen gyors és biztos
hatásuak

Egger mellipasztillái

Az étvágyat nem rontják és kitünő
ízűek. Doboza 1 és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:

N A D O R

gyógyszertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellipasztilla
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula,
Szabó Albert gyógyszer-tárakban, Geltsch és Graef, Marton és Huber,
Neu és Klein droguákban.

Osáktornyán: Pető Jenő gyógyszer-tárában.

Sütéshez
és tésztákhoz
csak

Dr. Oetker sütőporát

Milliószor bevált receptekkel
mindenütt kapható.

A drága vanillia helyett csak
Dr. Oetker Vanillia-cukorját.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

Schulz & Wittenberg
Eger és Lipcse
Grand Prix
1904 St. Louis; világhíres

**fényt adja,
a bőrtpuhán és
egészen tartja.**

Jegyezze meg magának pontosan azt,
hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélgép a mely csak létezik.

Tű nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.
Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tű nélküli Pathephonon játsszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS
világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.
Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÈRES
WIEN, I,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wica, Berlin, Moszkva
Szt. Petervár, Odessa, Brüssel,
Amsterdam, Barcelona, Mianó,
Szabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Tokio stb.

Berson

gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, fél évre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Választás előtt.

Ki lesz a főjegyző?

Két nap választ el bennünket a főjegyző-választástól. Két nap múlva megtudjuk, kire bizza a városi képviselőtestület azokat a városi teendőket, melyeket néhai Lengyel Lajos annyi szaktudással, olyan objektivitással és olyan általános szimpátiát keltő modorral végzett.

Amint megirtuk már, három pályázat érkezett be, mind a három pályázó gyakorló ügyvéd és így a törvényszabta kvalifikációnak megfelelnek. Dr. Sabján Gyula, dr. Bród Tivadar és dr. Rosenberg Mór ügyvédek a három jelölt, akik mindannyian városunknak köztisztviselői álló polgárai, akiknek a képviselőtestületben is számos barátja ül.

A képviselőtestület Nagykanizsán 92 virilis és 92 választott tagból áll. Ezekhez járul még az előjárásnak 22 tagja. Tehát 206 szavazat van törvényileg jogosítva, hogy Nagykanizsának főjegyzőt válasszon. Természetes, hogy a teljes számú szavazók nem lesznek együtt, de hogy olyan érdeklődéssel fog megtörténni a szombati választó közgyűlés, amilyen csak ilyen fontos városi érdekebe vágó aktushoz illő, az bizonyos. Részint azért, mert semmiféle városi ügyhöz se értenek annyira a városatyák, mint a

személyi ügyek elintézéséhez. Az pedig bizonyos, hogy csemegének egyik ügy se olyan pikáns, mint a választásügye, kivált ha főjegyzőre történik a szavazás. Részint pedig azért, mert mind a három jelölt érdekében már hetek óta, sőt hónapok óta élénk agitációt fejtenek ki a barátok és jóakarók. A kapacitáció minden megengedhető eszközt felhasználják a saját jelöltjük érdekében. Politikai pártállás, felekezeti felfogás, személyes rátermettség mind harcba küldetik a jelölt érdekében. A valóság azonban az, hogy maguk az aspiránsok, az izléssel összeférhető vizitéléseken kívül egyéb lépésektől tartózkodnak.

Minthogy 3 jelölt van, az első választás valószínűleg meddő marad, hacsak valamelyik olyan majoritást nem kap, mely a jelenlévő szavazatok abszolút többségét nem teszi. Ez azonban nem valószínű. Így a döntés csak a két legtöbb szavazattal bíró jelölt közt megejtendő második szavazással történik. Tekintve, hogy a szavazás titkos, nincs kizárva, hogy meglepetésben lesz része a városnak. Bár a jelöltek kalkulációja már körülbelül biztos bázisra állítja az eredményt, de hogy mennyire lehet ebben bízni, mutatja az, hogy a három jelölt közül kettő holt bizonyosra veszi megválasztását és csak előre nem látott eshetőség ütheti el a győzelemtől

A győzelmet agylátszik Kiskanizsa fogja eldönteni, mert a nagykanizsai választók szavazataival meglehetősen tisztában vannak a jelöltek is. Hogy Kiskanizsa bejön-e a választásra, vagy megmarad-e a napi munka mellett és ha bejön ki mellé szegődik, ez fogja a mérleg serpenyőjét lenyomni.

Egyébként a jelölteknek a nem sikerülésén kívül egyéb veszteni valójuk nincs. A képviselőtestület pedig tudatában van annak, hogy előkelő állásra, élethosszig, tehát nagy időre választ a városnak tisztviselőt. Ebben a felelősséggel terhes tudatban pedig hisszük, hogy minden más nézőpont mellékes és elenyésző marad a város érdekei mellett, mely megkívánja, hogy a főjegyzői hivatal minél méltóbb egyéniséggel töltesse be.

— A jövő évi állami költségvetés. A költségvetés, melyet Lukács László pénzügyminiszter tegnap a képviselőház elé terjesztett, örvendetes meglepetéssel szolgál az országnak, amennyiben az 1911. évi állami költségvetés előirányzat mérlegében a rendes és rendkívüli kezelés 1.672.457.302 korona összes kiadással 1.672.507.129 korona összes bevétel áll szemben, vagyis végeredményben 49.827 korona fölösleg mutatkozik. Olyan eredmény ez, mely a legutóbbi esztendő százmillió deficitje után fokozott örömet fog kelteni az országban mert egész Európa előtt pénzügyeink rendezettségét bizonyítja. De mutatja azt is, hogy a kormány minő szigorú lelkiismeretességgel kezeli az ország pénzügyét s

Csatangolások a színházak körül.

Most mikor a színházak már tullestek az első premiralázakon, mikor az első vállalkozások kisebb nagyobb sikere végre megadta azt a fundamentumot, melyre a színház műsorának további részét építheti, kezd lassanként kidomborodni az idei szezon képe.

A szezon első felében mint rendszeren, úgy az idén sem fogják a hazai szerzők a Nemzeti Színház nagy sikereit kivívni. Csodálatos, hogy éppen a Nemzeti Színház, melyet pedig hazánk legelső műintézetének szokták nevezni, nem tudja a hazai írók darabjait sikerre vinni. Valljuk meg őszintén, hogy talán ebben a dologban még sem a Nemzeti Színház az egyedüli bűnös. Talán iróinkban is van egy kis hiba! Mert kik azok a magyar írók, akik darabjaikat a nemzetbe nyújtják be? Az ugynevezett komoly írók, akik akadémiai pályadíjat nyertek, akik tagjai a nagyképtű irógyesületeinknek stb. stb. Csupa öreg emberekkel áll ez a gárda, — amint Ady Endre mondja, olyanokkal, akik harcukat megbarcolták már. Ezek aztán rendszerint valami hazafias-ságtól pattogó történelmi drámával, álnépiességtől duzzogó színművekk-el, vagy pedig erkölcsi-tulnagásban szenvedő hősökkel állanak a közönség elé. Kérem a hazafiaság, az erkölcsösség minden bizonynyal szép és lélekeimelő dolog, de már kissé unalmas; a színházak közönségét igazán nem érdekli. Volt idő mikor az irodalomnak, általában minden művészetnek tanítás volt a célja s akkor joga volt az írónak arra, hogy a színpadról hirdesse a vallásosságot, a hazafiaságot, a morált, de manapság legfeljebb az életet taníthatja a reális, kemény baráz dás életet, amely minden minden ideális salfangtól. Ha pedig nem képes erre, akkor hát ne tanítson,

hanem mulattasson. A huszadik században már nem lehet a művészet munkája a frázis puffogatása.

Különbösen nemcsak ilyen — igazán derék jóra való — öreg urakból áll a Nemzeti színház irógárdája.

Vannak ezeken kívül aztán még olyanok is, kiknek darabjait adják azért mert nagy a — protekciójuk. Pl. Wlassics Gyula kultuszminisztersége alatt fiának, ifjabb Wlassics Gyulának „Főst” című három felvonásos színművét hozta színre a Nemzeti Színház. Igaz ugyan, hogy nem merték a premiért a pesti főintézetben megtartatni, hanem a Nemzeti Színház budai fiókintézetébe a Várszínházba vitték át, de viszont megvolt az az elégtételük, hogy a második előadásakor — melyet már a pesti főintézetbe tartottak meg a darab ép oly nagyot bukott, mint Budán.

A protekciós írók sorából került ki, a Nemzeti színház mult heti újdonsága: Wolfner Farkas Pál „Ghiberti gróf című történelmi drámája” is. Ennek a darabnak oly „horribilis” volt a sikere, hogy kétszer adták a Nemzeti Színházban. T. i. már a második előadás után Nagy Endre csebarójában is adni kezdték a darab paródiáját s a Nemzeti bizonyára nem akar Nagy Endrének konkurenciát csinálni. Nagy Endre fényes ötletessége mudjárt át is látta az eset humorát: ki is íratta a színházra, hogy: „Ghiberti gróf már csak eszínházban látható”.

A darab az olasz szabadságharc előtti időkben játszódik le. Piemontban. A városkában Garibaldit várják, aki diadalmas serege élén közeledik is. A városban bent a titkos forradalmi liga tagjai segítségével akarnak lenni Garibaldinak, az osztrák csapatokkal való harcában. A liga élén Ghiberti gróf áll, aki tulajdonképpen a nagyvonyolcas szabadságharcunk egyik vezéralakja s most Olaszország felszabadításán

fáradozik, hogy aztán a szabad Olaszország segítségével, szabad Magyarországot teremtsen. Azonban Ghibertit, aki magánál hordja a titkos liga tagjainak névjegyzékét elárulják s most már abban összpontosul minden igyekezete, hogy ezt a jegyzéköt biztos kezekbe juttassa. Át is adja a jegyzéköt Bianca grófnének, akiről tudja, hogy az osztrák hadbírószág elnökeinek volt a szeretője. Bianca el is fogadja a jegyzéköt, de szándékosan úgy intézkedik, hogy a hatóságok elfogják s az írók is hatósági kezekbe kerüljenek. Az a terve, hogy volt szeretője, az osztrák hadbírószág elnöke legyen kénytelen őt halálra ítélni. A hadbírószág össze is ül, de csak Ghibertit ítélik halálra, Bianca fölött azonban nem ítékezhetik volt szeretője, mert időközben egy tábornok érkezik, aki az egész törvénykezést elhalasztja.

Ez a darabnak rövidre fogott tartalma. Wolfner Farkas Pál irt ugyan már néhány rossz regényt, kiadóra is talált, mert hiszen az apja öreg Wolfner, a Singer és Wolfner cég baltája; hihetetlen könnyelműséggel megírta a szociálistizmus történetét, ezek azok az „írói multok”, melyek őt a Nemzeti színház igazgatósága szerint arra predesztinálják, hogy azon színházban jusson szóhoz, melyet Magyarország legelső műintézetének neveznek.

Hogy Wolfner Farkas Pál „írói multjával” egészen tisztában legytünk, nem szabad arról sem megfeleledkeznünk, hogy az illusztris férfitagja a Petőfi társaságnak, hogy került ide? Protekció által: a Petőfi társaság elnöke Herceg Ferenc, Herceg kiadója pedig a Singer és Wolfner cég. Így csinálják nálunk a „nagy írókat”.

Azt a csorbát, melyet a Nemzetin az ilyen hazai szerzők ütnek, bizonyára helyre fogja pótolni Henri Bataille „A balga szűz” című darabja.

mennyire örökös a pénzügyi egyensúly fölött. Az új költségvetés tételei között már most kiemeljük, hogy ebben az előirányzatban már végre van hajtva a posta, távíró és távbeszélőnél alkalmazott személyzet illetményrendezése. Ez a rendezés három millió koronás többkiadással jár. A törvényhatósági joggal bíró és a rendezett tanácsú városok közigazgatási kiadásaihoz való hozzájárulás egy millióval emelkedik. A valás és közoktatási tárgya kiadásai 13 millióval emelkednek. A községi és hitfelekezeti tanítók járandóságainak szabályozásáról, továbbá az ingyenes népoktatásról és lelkesítő jövedelem kiegészítéséről szóló törvények végrehajtásával fölmertől többkiadások hat millió többletet okoznak. Ötvenezer koronával több vétetett föl az ág. hitvallású és a ref. egyházaknak az 1848. XX. t. c. alapján való segélyezésére. A képviselőház pénzügyi bizottságának mihamar módjában lesz meggyőződnie róla, hogy az előirányzat a realitással és óvatossággal van összeállítva, amely Lukács László pénzügyi politikáját évtizedek óta jellemzi, mert a jelenlegi pénzügyminiszter előirányzatait a zárszámadások tényleges eredményei rendszerint fényesen igazolják.

Asztalos-segédék mozgalma.

Mult számunkban kimerítően foglalkoztunk azokkal a kívánalmakkal melyeket az asztalos-segédék munkaadóikkal szemben támasztanak. Ezeknek a megvitatása és a megegyezés céljából kedden este négy mester és négy segédből kiküldöttség tárgyalta az ügyeket. Muraközy Lajos ipartestületi jegyző ismertetette a mult állapotait és az új kívánásokat. A mesterek egyes méltányos ujtástól nem zárkóztak el, de érdekeik sérelme nélkül minden óhajtsáknak nem tehettek eleget.

Igy nem fogadják el a 10 órai helyett a 9 és fél órai munkaidőt; a husvét, pünkösd és karácsony ünnepeket megelőző délutáni munkaszünetet is sérelmesnek tartják. A munkaidőn túl való óradíjakkal nem foglalkoznak a mesterek, mert fölöslegesnek

Bataillon ezt a darabját Párisban már körülbelül 250-szer adták és az idei szezonnak ez a darab lesz a fő vonzó ereje. A Figaró kritikusa azt írja a darab premierjéről, hogy Henri Bataille ezzel a darabjával helyet biztosított magának a francia irodalomtörténetben.

Már régen nem várták oly érdeklődéssel premiért, mint a péntekit. A pesti művészkörökben nincs most másról szó mint „A belga szűz” premierjéről.

A darab címe a szentírás egy helyére utal. Ugyanis Szent Lukács írásában egy helyütt azt mondja, hogy a szűzek várták a völgyéneket, de a szűzek közül öt okos volt, öt pedig balga, mert mikor a völgyénekek elé mentek, hogy világítsanak nekik, öt vitt magának lámpába való olajat, öt pedig elfelejtette a legfőbb dolgot az olajat.

Bataille balga szűze is elfelejtette, hogy a házasságban is minden nőnek el kell vinnie a legfőbb dolgot: a nő legnagobb kincsét, az érintetlenséget.

A Vígyszínházban is lesz e héten premier: Pényes Samunak „Kormánybiztos” című darabját fogják bemutatni. Hegedűs fogja a főszerepet játszani és ez már felsikert jelent; időközben pedig Bródy Sándornak a „Medika” című darabjáról folynak a próbák. A színház nagy apparátussal készül erre a premierre. A beavatottak szerint a „Medika” sikere felül fogja szárnyalni még a „Tanítónő” sikerét is. Bródy ezt a darabját egy régebbi novellájából írta. Próbákat maga a szerző vezeti.

A Magyar színházban még nem tudják, hogy mi lesz a legközelebbi premier. Annyi bizonyos, hogy vagy Hajó Sándornak „Fiúk és lányok” vagy Vajda Erőnek a „Trónörökös” című darabja fog legközelebb menni. Mind a két darab körül bajok vannak. Hajó Sándor állítólag összeveszett Beöthyvel és darabját a Vígyszínháznak akarja átadni. Vajda pedig azért nem akarja egyelőre darabját átadni, mert most szolgálja le az önkéntesi évét, a darab pedig a szerencsétlen emléktű Rudolf trónörökösével foglalkozik, a maierting tragédiával kapcsolatban. Ennek hánytorgatását pedig bizonyosan nem fogják katonáknál jó szemmel nézni.

Aldor Vilmos.

tartják; ugysem dolgoztak a rendes időn túl. Egyszermind kimondják, hogy a tanoncokat a munkaidő alatt privátszolgálatra nem használhatják a segédek, munkaközben nem cigarettázhatnak, nem énekelhetnek és tilos az amerizálás is, mely ok az elbocsátásra. Ellenben a bérminimumra és munkaidőre való előterjesztést elfogadták a mesterek. A gyűlés hangulata nagyon békülékeny volt és végleges megállapodásra csak azért nem jutottak, mert az asztalos-segédék a saját beadványukat a munkaadók határozataival együtt felterjesztik Budapestre a szociáldemokrata párt központi vezetőségéhez, minthogy ennek a véleményét is ismeri akarják és csak azután egy újabb értekezleten fognak végleges megállapodásra jutni.

HIREK.

— Városi közgyűlés Vécsey Zsigmond polgármester tegnap a következő közgyűlési meghívót küldte a városi képviselőtestület tagjainak:

Zalavármegye alispánja 1844/ni 1910. sz. a. rendeletével Nagykanizsa r. t. városnál megválasztott állásoknak az 1886 évi XXII. t. c. 68. §-a értelmében választás útján leendő betöltésére határidővel 1910. évi október hó 29-ik napjának d. u. 3 óráját tűzte ki, ennek alapján van szerencsém Tekintetes v. képviselő urat a fent kitűzött időre a városháza dísztermében megtartandó tisztújítási közgyűlésre tisztelettel meghívni. Tárgy: 1. Városi főjegyzői állás. 2. Városi levéltárnoki állás. 3. Egy irukai állás. 4. Végül ezen állások betöltése folytán netán megüresedő állások választás útján leendő betöltése.

— Megyés püspök a király előtt. István Vilmos dr. megyés püspök vasárnap kihallgatáson jelent meg a király előtt. A megyés püspök letette a valóságos belső titkos tanácsosi esküt. Az ünneplés eskünél Burián báró közös pénzügyminiszter és Gudeus gróf főkamaraas voltak jelen.

— Az új Bankfőnök. Az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókjának főnöke Unger Ferenc vasárnap érkezett meg és hétfőn átvette hivatalát.

— Házasság Petricsék István nagyszöllősi (Ugocsa vármegye) állami erdőmérnök szombaton lépett házasságra Bánfi Irénkével, Bánfi Alajos sümegei állami polgári iskolai igazgató leányával.

— Kinevezés a honvédségnél. Szurmay Sándor vezérkari testületbeli ezredes, a 20 honvédségvezető vezérőrnagyává; Lovag Sipnyofszky György őrnagy alezredessé; hazslini Hazslinszky-Krull Emil, Erőssy Oszkár és gömörpanyiti-Bodó Pál századosok őrnagyokká; Vértessy Iván hadnagy főhadnaggyá; Adamik István, Lipter Jenő és Szalai Akos zászlósok hadnagyokká nevezettek ki. Báró Rosenzweig Tivadar gazdasági tiszthelyettes hadnaggyá nevezett ki és áthelyeztetett a besztércébányai 16. gyalogezredhez.

— Népszámlálási értekezlet. A m. kir. központi statisztikai hivatal kiküldöttje f. hó 29-én d. u. 9 órakor a városháza tanácstermében a népszámlálási előkészítése érdekében értekezletet, illetőleg oktató előadást tart. A gyűlésre a polgármestertől kinevezendő népszámlálási biztosok és népszámlálási felülvizsgálók is meg fognak hivatni.

— Eltűnt ezerekek. Leitner Ignác helybeli marhakereskedő bejelentette a rendőrségen, hogy f. hó 13-án Nagyenyedről Budapestre utaztában ismeretlen tettes 5850 K készpénzt egy fekete bőrtárcával együtt tőle elloptott. Este fáradtan lefeküdt a III. osztályú kocsiszakasban és mikor reggel 4 órakor felébredt, belső mellényzsebe, melyben a pénztárca volt, ki volt vágva és pénzét ellopták. A tettes valószínűleg az idő alatt már kiszállt a vonatból, mert bár az egész vonat utasait megvizsgálták a pénznek és a tettesnek nyomára nem akadtak. Leitner már az illetékes helyen is tett jelentést. Nagykanizsán csak azért jelentette be a lopást, hogy a rendőrségnek tudomása legyen róla.

— Táncvizsgák Adorjáné Mayersberg Frida urnő tánciskolája e héten befejeződik. Még csak a táncvizsgák vannak hátra, azután a táncoló ifjúságnak egy gyönyörű epizódja zárul be. Az utolsó Boston estély ma csütörtökön este lesz. A tanuló

ifjúság táncvizsgája szombaton lesz d. n. 6 órától egész éjszaka. A kicsikék vasárnap d. u. 4 órakor kezdődőleg mutatják be, hogy kicsoda művészekké nevelte őket a Frida urnő. Az esti tanfolyam táncvizsgája vasárnap este 9 órakor kezdődik. A táncvizsgákon Jozsó jóhírű zenekara fog játszani. Belépődíj a vizsgákra személyenként 1 korona.

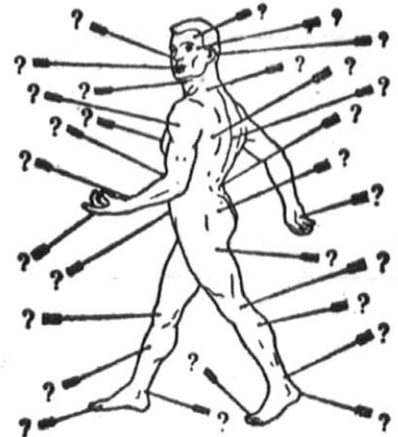
— Mint kályha és lámpa ép oly nélkülözhetetlen háziszer, melyet szives olvasóinknak emlékeztetőbe hozunk, Fáy valódi sodeni ásványpasztillái. Sajnos a hűvösebb őszi napok sok meghűlést okoztak, melyeket legjobb azonnal kényelmesen ellensúlyozni. Fáy valódi sodeni pasztillái ép oly biztonságosan hatnak, mint a minő kellemes a használatban.

— Visszahelyezik a vármegyei számvevősegeket. Evekkel ezelőtt, a vármegyei számvevősegeket és gyámpénztárakat államosították. Ez az intézkedés azonban, úgy látszik, nem bizonyult jónak. Most mint értesülünk, a pénzügyminiszteriumban már is elkészítették azt a javaslattervezetet, amely szerint a volt vármegyei számvevősegeket célszerűségi szempontból az alispáni hivatalok mellé helyezi és így azok a bültögyi tárca kötelekébe fognak tartozni. A javaslattervezetet törvénybe iktatják, amely 1913. jan. hó 1-én lép életbe.

— Küldöttség az alispánnál. A Keszthely—hívi villamos vasut érdekében jövő héten Keszthelyről küldöttség megy a vármegye alispánjához.

— Beiratkozások a keszthelyi gazdasági akadémián. Most fejezték be a beiratkozásokat a keszthelyi gazdasági akadémián. Összesen jelentkeztek 59-en. Első évfolyamra 18-an s így ismét kevesebben mint tavaly. Az 59 tanuló oktatását 12 rendes tanár és megfelelő segédzsemményzet látja el s így nem csekély áldozatba kerül az államnak az akadémia fenntartása. Még nyomorubb a helyzet Magyaróvárott, hol meg annyi sem jelentkezett.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsafluidot és Feller-féle Elsafluidát, melyek egyedül készítette Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye).

I. A Feller-féle Elsafluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csuizt, kövénnyt, ideggyengeséget, oldalszurást, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsabát, benuulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsafluidot, rekedséget, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűtéstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden úveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális úveg bémentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorhajok, görcs, étvágytalanság, vesegés, hányási inger, rosszullet, felbőfős, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsafluidát 6 doboz bémentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan.

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 125 sz. (Zágrábmegye.)

— Mostohák portáján Örökös perpatvar, veszekedés ötött tanyát a kiskanizsai Balázs Juli házatáján. A mostoha fia a 20 éves Imre János ilyen civódás alkalmával kezét emelt a mostoha anyjára, aki testi sértés miatt panaszt tett a fia ellen. Balázs Julit, a mostohát, pedig azzal vádolja a mostoha fia a rendőrségen, hogy az ételbe marólugot kevert, tehát mérgezési kísérlet miatt indítsa meg ellene a büntető eljárás-t. A rendőrség a nyomozást bevezette.

— (Neustein Fülöp hashajtó pilulái) a legnagyobb eredménnyel használják altesti pangásoknál és betegségeknek, gyengén haj és egy gyógyszer sem alkalmasabb s amellel teljesen ártatlan, mint székrekedést ellensúlyozni, mely a legfőbb betegség forrása s cukrozott voltánál fogva még gyermekek is szívesen beveszik. Minden gyógyszerben kapható. Egy doboz 15 pilulával 30 fillér, 1 tegeres 8 doboz neto 120 pilulával 2 korona. Előzetes postánküldésnél K 245 bérmentve.

— Sikkasztó irodaszolga. A székesfehérvári rendőrség táviratilag értesítette Nagykanizsa város rendőrkapitányát, hogy Kapesos Vilmos fehérvári születésű 20 éves irodaszolga 15 ezer K-át ellopva megszökött. A pénzösszeg 13 drh. ezeres és 2000 K-át tevő 20 K-ás papírpénzből állott. A tolvaj szolga felütöndően rekedt hangon beszél és csak magyarul tud. Aki elfogja vagy utbaigazítja a rendőrséget 10% jutalomban részesül. A helybeli rendőrség széles körű nyomozást indított meg ez nygben.

— Feljelentés egy motorbicikli ellen. Hári Józsefnek bánokszentgyörgyi lakost kocsin vittek a rendőrségre, hogy panaszát előadhassa. Elmondja, hogy kedden d. u. Sormás és Kiskanizsa között egy három kerekű motorbicikli két ur száguldott az országúton. Kocsijának lovai ettől úgy megijedtek, hogy az árokba döntötték és sérülést szenvedett. A bicikliző urakat, kik elhajítottak nem ismeri. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Vannak fájdalmi? Csusz, köszvény, rheuma, fej- vagy fogfájása? Meghült vagy talán légvontat által szerzett valami bajt? Tegyen kísérletet a fájdalomat megszüntető, gyógyító, erősítő Feller-féle Elsáfluidal. Ez valóban jó! Ez nem csak reklám! Próbálatuca bérmentve 5 korona. Készítője Feller gyógyszerész, Stubica, Centrale 125. sz. (Zágrábm.)

— Egy kis fiu szörnyű halála. Mura-szombatról jelenti tudósítónk, hogy tegnap délelőtt Véghegy községben egy 3 éves kis fiu az udvarban játszadozott, miközben a trágyagödörbe esett. A kis gyermek a gödörbe fult.

— Agyonütötte az apját. Bogúvics Károly cserszegtomaji lakos még csak fiatal ember, de már állandóan buja a koresimák. Dologterelő volt s amit szorgalmas szülei összegyűjtöttek ő elmulatta. E miatt napirenden volt a veszekedés a szülei házbán. Első időkben még hatottak a szülők intó szavai, de utóbb már teljesen kárba veszték. Sőt a megtévedt fiu nem egyszer meg is fenyegette szüleit. Fenyegetését tegnap valóra váltotta. Keszthelyen keresztül mulatta a napot s estefelé teljesen reszegen hazament. A szülők ismét pirongatni kezdtek s erre annyira felindult a részeg fiu, hogy a közelben levő gereblyét megragadta és édes apját úgy fején ütötte, hogy az rögtön eszméletét elvesztette s a földre bukott. Az asszony kiabálására összefutottak a szomszomszédok és lefogták a még dühöngő fiut. Az öreg most élet haláláig lebeg. A részeges fiut pedig a hatóság vette gondozás alá.

Véredény - elmeszesedésben szenvedők a régismert Ferencz József-keserűvizben egy egészen természetes és minden megerőltetéstől mentes jótékony hashajtót találnak. Miután a Ferencz József-viznek sokkal jobb ize van, mint a közönséges hashajtószereknek, a már hosszabb idő óta betegeskedők különösen szeretik. Átlagos adagnak elegendő 100—150 gramm valódi Ferencz József-keserűviz, mely éhgyomorra veendő.

A legszebb télen nyíló szobanövények.

A legismertebb téli virágok között az Azaleákat, Rhododendronokat és Cameliákat sorozhatjuk, virágzásban gyönyörű növények és virágzatuk hűvös szobákban aránylag igen sokáig tartó. Oriási virágokat láthatunk ma már alpesi ibolyán (Cyclamen) is; a kertész művészete a jelentéktelen virágocskából ma már valóságos virágmatadorokat állít elő és virágzó képességét megüszerezte. Jó kultúra mellett Cyclameneu egyszer 50 virágot találni ma nem szokatlan jelenség. Színeiben is szaporodott, a kék és sárga kivételével majdnem minden fehér és vörös szíuárnyalatban pompázik. Tagadhatatlan a legfinomabb és leghálásabb virág a téli ablakdíszítésre. Érdekes télen virágzó virágnövény, a „Gloire de Lorraine” Bogonia-ujdonság: Ezen sajátos növésű Begonia indázik s csodaszép, atlaszrózsaszín virágokkal el van borítva. Egész télen át virágzik s első-rangu szobanövény, amely a száraz szobalevegőt jobban bírja mint a nedves üvegházat. A télen virágzó remontáltszögű nagy, nemes, jóillatú virágokkal ablakdíszítésre és hűvösebb szobák számára igen kedveltek; virágzás idejük egész télen át s májusban a szabadba kültetve júniusig is eltart. A Cinerariák nagy virág firtjeikkel szintén kiváló szép tavaszi szobanövények. Ma az alacsony, törpe növésű fajta óriás virágokkal részestül előnybe. E virág színjátéka egyedül változatos és a legkülönbébb árnyalatokban pompázik. Nagy szerepet játszik ma a téli virágok közt a cserépróza és cseréprógona, csak a tenyésztő ügyességének mulik hogy e növényeket télen eredményes kifejlesztésre hozza. Érdekes és érdemes művelni a márciusi ibolya és májusi gyöngyvirág kultiválása cserépben. A legmodernebb és legelegánsabb téli virág ma tagadhatatlanul a Chrysanthemum. Virágai szépsége és változatossága, valamint szívei páratlan sokfélesége és eleganciája általánosan ismertek. Tenyésztése a nyáton át nem könnyű, dacára annak, hogy igen szívesen és reudkívül gazdagon virít. Oriási virágokat csak különös gondnal és türelemmel nyerhetünk. Chrysanthemumokat, valamint az itt felsorolt virágövényeket Mühle Árpád kertészeti telepe, Temesvárott, kultiválja tökéletes és kifogástalan minőségben; a virágbarát ott mindenkor nagy és gazdag választékot talál. A temesvári virágok széles körben ismertek és szétküldésük hazánk határán túl is, messze vidékre terjed.

— Pásztorj es. és kir. udvari szállító virágkereskedése, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Uj keszthelyi prospektus. Sági János szerkesztésében most jelent meg Keszthely és Héviz fürdő nevezetességeit tárgyzó prospektus. A cimlapra gyönyörű balatoni bangulat van festve. A prospektus magában foglalja az egész keszthelyi és hévizi kereskedelmi világot; utbaigazítja a fürdővendéget minden tekintetben. A fürdő fellendítését elő fogja mozdítani a több ezer példányban kiküldött prospektus. A célnak teljesen megfelel a kis mű.

* „Nete ne!” eredeti széki góbéságok, a budapesti „Péterfy asztal” vig tagjai gyűjteményéből. Képekkel 1 kor. „Kacagó szövetkezetek” a szövetkezeti élet vidámságai. Képekkel 1 kor. Mindkét könyvujdonságot a mulatni vágyók részére postai szállítással együtt 2 K-ért küldi: Péterfy Tamás író Budapest, IX., „Köztelek”. Péterfy Tamás eredeti humorát ismerjük és könyveit bizalommal ajánljuk olvasóinknak.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Legelősebb és Hashajtó.
legjobb hatású

**NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI**
(Neustein Erzsébet-Pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletétet szerez, egy vértisztító gyógyszer sem ártalmaltabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 30 fillér egy tegeres 8 doboz-telát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre beküldése mellett bérmentve.

Utánzatoktól óvakodjunk, Utánzatoktól óvakodjunk, „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzet Szent Lípót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész, Sz. Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: Reik Gyula, Belus Lajos, Práger Béla és Szabó Antal gyógyszerészeknél.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” - **cigarettapapirt vagy hüvelyt!**

Vedjegy

Mi a
**Dr. Oetker-féle
sütőpor?**

A

Dr. Oetker-féle sütőpor
egy tökéletes, higienikus, az orvosok által legmelegebben ajánlott élesztőpótszer!

Egy csomag ára 12 fillér és egy 1/2 kg. számára élesztőerők tartalmaz. Mindenütt a legjobb fűszer- és drogua-üzletekben a számtalanszor bevált receptekkel egyetemben kapható.

Óh j a j! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

É l j e n!

Egger mellpasztillái
Az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő és szétküldési raktár:
N Á D O R
g y ó g y s z e r t á r a
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla
Csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Neumann Aladár, Reik Gyula, Szabó Albert gyógyszertárakban, Geltsch és Graef, Marton és Huber, Neu és Klein droguákban.

Csáktornyán: Pető Jenő gyógyszertárában.

Figyelemztetés!

A Schicht
szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht
névvel és a „szarvas“ védjeggel!

Hirdetések
felvételnek
a lap kiadóhivatalában, Deák-tér 1.

Ingyen! ~~ma~~ ~~per~~ ~~Ingyen!~~
A Richter-féle
Horgony Köépitőszekrények
és Horgony-Hídépítőszekrények

új képes árjegyzéke éppen most jelent meg. Fontos tájékoztató azon szülők számára, akik gyermekeiknek a híres eredeti gyártmányt beszerezni akarják. A beküldés bérmentve eszközöltetik Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítók Által Bács. I., Operng. 16. A Horgony-Köépitőszekrények valamennyi játékaru-üzletben készletben vannak, azonban csakis „Horgonnyal“ ellátott szekrényeket fogadjunk el.

„Berson“

gummisarkok
még is a legjobbak!
Mindenütt kaphatók.

A „PATRIA“

Nagykanizsai pótkávégyár

szakértő átalakítás után ismét rendes üzembe van helyezve s összes gyártmányait ma már

javitott minőségben

hozza forgalomba, a mint azt a ládikákra és csomagokra felragasztott igazolja.

új cimke

Kérjük az igen tisztelt kereskedő urakat és a fogyasztó közönséget, szíveskedjék ezen kipróbálni.

új gyártmányt

Kiváló tisztelettel

„Patria“ nagykanizsai pótkávégyár.

Szőlő
oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kököllömöntli első szállítóoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**
Medgyes 89. sz. (Nagyküllő-mogyó).

Tessék képpen árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett **előmerő levelek**, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbeli bizonyítást szerezhet magának **fontli szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.**

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazás szerint.

Kisiparosok Hieronymi miniszternél.

Kisipar védelme, választójog.

Abban a nagy törekvésben, hogy gyár-
ipart teremtsenek Magyarországnak, egészen
megfeleltek az előbbi kormányok a kis-
ipar védelméről gondoskodni. Csak későn
vették észre, hogyan megy tönkre napról-
napra a gyár-
ipar védelme mellett az a
számtalan kisember, kik valamikor egyedül
képviseleik az ország iparát és akik óriási
adóterherrel járulnak ma is az ország ház-
tartásához. Az ipartestületekben kétségbeesett
panaszok hangzottak fel a szegény iparosok
ajkairól, akik védelmet kértek a kormánytól,
hogy a gyár-
ipar molochja el ne nyelje őket.

Hiszen föltétlenül megváltoztatja az
iparostársadalom képét a gyár-
ipar, azt a
fejlődés hozza magával, de mindaddig míg
a kisiparnak is létjogosultsága van, addig a
kisiparost nem szabad kiszolgáltatni a gyár-
ipari konkurrencia veszedelmének, mely a
nagy szubvenciók és olcsó anyagbeszerzés,
szállítási előnyök stb.-nél fogva a derék
iparos küzdőket tönkretévéssel fenyegeti.

A nagy nemzeti kormány még nagyobb
kereskedelmi minisztere Kossuth meg is
hallgatta a panaszok mesterek szavait és
segíteni akart helyzetükön egy ipartörvénnyel.
És felzudult az egész ország iparos világa
és ipartestülete arra a nagy szeretetre,
mely abból az ipartörvény tervezetből kiáradt.

A nagy szeretet megfojtással fenyegette a
kisiparosok létérdekét. Országos ankétot tar-
tottak, ipartestületek foglalkoztak a torz-
szülöttel és végül se lett belőle törvény,
mert alapjában elhibázott tervezet volt ez.
Nem csinálta gyakorlati ember.

Ámde a kisiparosok élni akarnak, ehhez
joguk van, de a lehetőség minimális, ha
csak a kormány nem nyul a hónuk alá és
nem állítja őket talpra. Az ipartestületek
Orsz. Szövetsége most tisztelgett Hieronymi
kereskedelmi miniszternél Thék Endre szövet-
ségi elnök vezetése alatt. A küldöttségben
vidéki ipartestületek is részt vettek. Zala-
megyéből csak a szentgróti ipartestület volt
képviselet József személyével. A nagy-
kanizsai ipartestület a központi szövetséget
kérte fel képviselőt.

Thék Endre kifejtette, hogy az egész
ország iparossága sürgöti az új ipartörvény
mielőbbi megalkotását, különösen a kisipa-
rosok, hogy ebben a törvényalkotásban
érdekeik kellő méltánylásra találjanak. To-
vábbi kérelmük a választói jog reformjára
vonakozott, „de természetesen e reformnál
gondos figyelemmel kell lenni a nemzeti
érdekekre.”

Hieronymi Károly miniszter kifejtette
válaszában, hogy a nagy nemzeti kormány
ipartörvény tervezetét nem találja egészen
gyakorlatinak már csak nagy terjedelménél
fogva sem. Egy szűk körű bizottságot alakí-

tott már a miniszteriumában, mely az ott
talált törvénytervezetet átnézte és kiigazította.
De csak az iparosok meghallgatása és hozzá-
szólásai figyelembe vétele után fogja a
törvényhozás elé terjeszteni.

Megnyugvással fogadta a küldöttség a
miniszter választát, de reménnyel fogadhatja
a kisiparosság is, mert nem vállvergető
ígéret lakozik Hieronymi miniszteriumában,
hanem becsületes szándék és szaktudás, ami
az iparosok óhajait valóra fogja váltani.

Nagy jelentőségű a miniszternek a
választói jog kiterjesztésére vonatkozó nyilat-
kozata is. Nem mintha nem ismertük volna
felfogását már előbb is, hanem mert az
ipartestületek Országos Szövetségének elő-
terjesztése és a miniszter válasza teljesen
quadrálnak. Nem az a gátat nem ismerő
kiterjesztése a szavazati jognak csalta ki a
zajos tetszést és éljenzést a küldöttség ajkai-
ból hanem a választói jognak széles mér-
tékben való kiterjesztése.

Érdekességet ad ennek az a körülmény,
hogy az ipartestületek Országos Szövetsége
az ország összes ipartestületeinek a köz-
ponti szerve és így szükséges, hogy fel-
fogása, törekvése az ország ipartestületeinek
közfelfogását hirdesse és azok szellemének
kifejezője legyen. Már pedig amit Thék
Endre és deputációs társai Hieronymi előtt
kifejtettek és amit a választói jog kiterjesz-
téséről megéljeneztek, az nem fedi azt a

Dina.

Írta: ELEKTRA.

— Milyen kár, hogy leányunk nem lett fiu, —
mondta Bredow nyugalmazott kapitány feleségének a
reggelinél Oly buzgóssággal tanul, hogy már többet
tud egy érettségiző ifjunál, pedig alig 16 éves!

„Fabrucci tanár, — válaszolt Bredowné, egy
már kissé kifeslett, de még mindig a szépség nyomait
mutató 36 éves asszony, — azt mondja, hogy el
fogja vele olvasni Dante-t eredeti nyelven.”

— Én csak azt nem értem, kezdte Bredow,
hogy Dina leányunk nyelveket ép oly jól sajátítja
el, mint a zeneművészetet. Tegnap este igaz élvezet-
tel hallgattam, hogy játszotta a „Sonata apasszonátát”
„Beethovenét.”

Mondhatom, folytatta Bredow, én a többi
leányaimat is végtelenül szeretem, de ez a Dina
szellemi teltségével könnyekig meghat.

„No ha különös figyelemmel akarod leányodat
megörvendeztetni, aköz vidd el magaddal olasz-
országi utadra. Ott majd megszállja őt a költői ihlet,
akkor megéred azt az apai örömet, hogy leányod
költeményeit a könyvkereskedők kirakataiban disz-
kötésben láthatod és estenden lefekvés előtt gyö-
nyörködhetel leányod lírai ömlengésiben.”

Ilyen beszélgetés folyt a Bredow házaspár
közé a reggelinél.

Dina harmadszülött leánya volt a Bredow
házaspárnak. Középtermetű egyenes járásu arany-
szőkehajú leány, rendkívül fogékonysággal a tudomány

és művészet iránt megáldva. Már 16 éves korában
az akkori leánynevelés legmagasabb fokát elérte.

Anyja magával vitte a fürdőbe, hol tenger
népség jön-megy, mint hangyák a bolyban és hol
alkalom nyílik megfigyelésekre és tapasztalatokra.

Ilyen fürdőben ismerkedett meg Dina Salmut
Lajossal, egy fiatal tisztel.

Dina szemlélődő természetű nő volt és bár
atyja is katona volt, ő még sem vonzódtott a katonai
élettel járó nyugtalan életmódhoz. A fiatal Salmut
Algierben a francia idegen légió sorában szolgált és
a fiatal leány képzeletét élénk elbeszélésekkel az
idegen világrészről csigázta fel.

A főhadnagy kétségkívül nagy hatást idézett elő
a fogékony és tanulékony leány lelkében, de Salmut
é figyelembe az a következtetést vonta le, hogy e
figyelem vonzódás és a vonzódás szerelemmé fejlődik.

El tudná-e magát határozni ilyen életmód folytatá-
sára? szölt egy látogatása alkalmával Salmut főhadnagy.

Dina meglepve tekintett Salmutra. Aztán kis
szünet után folytatta: „Eddigi életmódom és hajlamaim
biztatták Önt ennek a kérdésnek föltevésére?”

— Nem Dina nagysád, szölt a főhadnagy
megilletődve. Én tudom, hogy az Ön lelke fogékony
művészet és tudomány iránt, hogy ez a kalandor
élet nem felel meg az Ön hajlamainak.

„Épen azért. A milyen szép lehet sátorban a
sivatagban tanyázni, oly kevéssé lehet ott Dante
tanulmányokat folytatni zongorázni, kamarazenét
folytatni és irodalommal foglalkozni.”

— És ha én visszalépnék a hadseregbe és
rendes szolgálatra jelentkezném, megengedné nagy-
ságos kisasszony, hogy közét megkérjem?

Dina meglepetten tekintett Salmutra és az első
percben felelői sem tudott erre az előkészületlenül
talált kérdésre. Szivdobogástól felizgatva, csak annyit
suttogott: „Majd magam, főhadnagy ur beszélek és
én adok választ. Most pedig hagyjon el.”

Salmut magyarázatát akarta adni e meggondo-
latalannak látszó magatartásának, el akarta volna
mondani, hogy szüleinél ez iránt puhatolózott, hogy
atyja azon feltétellel, hogy visszalép a német had-
seregbe, nem idegenkedik a házasság gondolatától;
de döntő pillanatokban az ember sokszor tétlenül
marad és a sorsra bizza a fordulatot. Így tett
Salmut főhadnagy is. Mély meghajlással távozott
a szobából.

Dina karosszékre dől. A helyzet válságos volt,
megfontolást követelő. Nem zárkozhatott el az elől,
hogy Salmut érdekes, tapasztalt, világlátott ember
volt, a katona minden erőnyeivel felékesítve.

De viszont az ő hajlamai nem katonához
vonzóttak. Nemesak a törvények, hanem a muzsák
is hallgatnak a fegyverek alatt.

Mitévő legyen, ha apja elé lép? Nem kerül-e
dilemmába, melynek megoldását ő függőben akarja
tartani? A megoldás lehet a házasság mellett, vagy
ellen. És ha egyik megoldás se volna helyes? Ezt
csak a jövő bizonyíthatná. Melyik bizonyíték lesz az
erősebb? És melyiknek fog Dina ellentálni?

Bredow kiment a parkba, hogy ojtásai után
nézzen. Mikor Dina ezt ablakából észrevette, apja
utáni sietett.

(Vége következik.)

gyakorlati politikai józanság hiányát, amit az ország különböző ipartestületei, illetőleg iparosai, köztük a nagykanizsai is vallottak a választások időszakában.

Mi szívesen mutatunk rá az Ipartestületek Országos Szövetségének hazafias felfogására és nemzeti érzületére és örömmel konstatáljuk a kormányának a választási jog kiterjesztéséről vallott őszinte becsületes nyilatkozatát.

Főjegyzőválasztás.

Sabján Gyula dr. főjegyző.

A városházának egy fél év óta lezárt egyik hivatalhelyisége nemsokára ismét megnyílik. A főjegyzői szoba ez. Sabján Gyula dr. kit a szombati tisztújító szék 3 szótöbbséggel főjegyzőnek választott, fog néhai Lengyel Lajos örökébe lépni. A puritán jellemű előd emléke nem vesztet el hatás nélkül az utódra és bár 95 szavazat ültette az új főjegyzőt Nagykanizsa város második tisztségébe, a 3 szótöbbség mellett is a város bizalmával ülhet az új főjegyző fontos hivatalába, melyben őt a Zalai Közlöny szerkesztője üdvözi.

A közgyűlésen vádak hangzottak el, melyek bizonyos megvesztegetésről szólnak. Tisztázva ezek nincsenek, sem beigazolvva, azért csak megemlítjük, de róla véleményt egyelőre nem nyilvánítottunk és így mindazokat a közgyűlési felszólalásokat, melyek ez ügyben elhangzottak szüntén mellőzzük egyelőre és közgyűlési tudósításunkat tisztán csak a választás lefolyására vonatkoztatva adjuk közre.

Okt. 29-én d. u. 3 és fél órákor jelent meg Árvay Lajos Zalavármegye alispánja, Vécsy Zsigmond polgármester és Áts József előadó tanácsos a városi közgyűlési teremben, hol a képviselők nagy száma alig fért el az ülőhelyek. A karzat is zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel. Árvay alispán üdvözölte a képviselőtestületet és az ülést megnyitotta. Remete Géza üdvözölte a képviselőtestület nevében Árvay alispánt. A kandidáló bizottságba az elnöklő alispán a maga részéről kiküldi Závodny Albin kuriai bírót a nagykanizsai törvényszék elnökét és újnapi Elek Lipótot, míg a képviselőtestület Vécsy polgármester előterjesztésére Lőke Emil dr. és Szigethy Károly drt.

Bizalmi férfiak lettek Horváth György főgimnáziumi igazgató, Pongor Henrik gyárigazgató, Ebenspanger Leó és Scherz Richárd.

A kandidáló bizottság a kérvények beérkezése után időrendje szerint jelölte a főjegyzői aspiránsokat: Sabján Gyula dr., Rosenberg Mór dr. és Bród Tivadar dr.

Két urnánál szavaztak: Az egyiknél a virilis tagok, hol Elek Géza elnöklete alatt Miklós Dezső dr., Pongor Henrik és Szánvber Józsefből állt a szavazatszedő bizottság. A választott képviselők és az előjárásági tagok a másik urnánál, hol Fábian Zsigmond dr. elnök'ete alatt Fischel Lajos, Dobrovics Milán és Scherz Richárdból állt a bizottság.

A szavazások eredményét minden alkalommal Fábian dr. hirdette ki.

Az első szavazásnál leadott 185 szavazat. Ebből Sabján Gyula dr.-ra 87, Rosenberg dr.-ra 71 és Bród dr.-ra 26 jutott. Egy szavazólap üres volt. Mivel abszolút többséget egyik jelölt sem kapott, az elnöklő alispán új szavazást rendelt el a két legtöbb szavatot kapottak között. Leadott 187 szavazat, melyből Sabjánra 95, Rosenbergre 92 jutott és így 3 szótöbbséggel Nagykanizsa város főjegyzőjének Sabján Gyula dr. választott meg, akit úgy Árvay Lajos alispán, mint Vécsy Zsigmond polgármester melegen üdvözölt.

Azután a levéltárosi állás betöltésére került a sor. Minthogy a kandidáló bizottság egyik tagja Závodny Albin kuriai bírót eltávolított és távozását az elnöklő alispán előtt bejelentette, helyébe Knortzer György takarékpénztári igazgatót delegálta az alispán — elnök. A kandidáló bizottság Hájós Ferenc rendőrbiztost és Orbán József városi díjnokot jelölte. Leadott összesen 164 szavazat, amiből Orbán József 92-öt, Hájós Ferenc 72-öt kapott. Így a városi levéltárosi állás Orbán Józseffel tölthető be.

Az irnoki állásra Kamenár Géza városi díjnok egyhangulag választott meg ellenjelölt nélkül.

A tárgysorozat kimerítve lévén Eperjessy Gábor

a képviselőtestület nevében köszönetet mond Árvay Lajos alispánnak a tisztújítószéki közgyűlés vezetéseért és indítványozza, hogy a köszönetet jegyzőkönyvbe vételessék. Egyhangulag elfogadtatt. Vécsy Zsigmond polgármester indítványa értelmében az újonnan megválasztott tisztviselők a hivatalos esküt a legközelebbi közgyűlésen teszik le.

A gyűlés 6 órákor ért véget.

Az állatvédelemről.

Sokratéstól kezdve, keresztül a skót philosophusokon, egészen a modern bölcseleddőig, alig találunk olyan elméletet a moralitásról, mely többé-kevésbé burkoltan és nyíltan ne az emberszeretetet jelölne meg annak karakteristikonjaként. Az olyan ember, aki altruistikus életet él az egoista cselekedetek minimumjával, szerintök a legerényesebb. A ki embertársaiban éli végig életét, a ki embertársaiban éli önönmagát, ez a legtökéletesebb ember, Schopenhauer szerint: a lángész.

De nem emlékszem, hogy a gondolkodás óriásai között csak egy is akadt volna, ki az emberi cselekedetek törvényeinek buvárlásánál tovább ment volna azon kérdésnél, mely az ember és emberközötti viszonyig terjedt. Az etikai kötelesség-szabályok, melyet az ugynevezett indetermivistikus erkölcsen gyűjtött össze kitaró buzgalommal, nem céloztak mást, mint előírni azokat a cselekedeteket, melyeket helyesen követve, az ember erényessé válik. A tulajdon energiával imigyen konstruált etika, mely nagy buzgalomban a szabályösszegyűjtést illetőleg idegen utakra terelődött és veszedelmes konkurenciát csinált a jogi és vallási törvényeknek, célját tévesztett tudomány lett. Amikor a legújabb kor etikusai ezt belátták, világossá vált előttük, hogy az erkölcsen feladata nem tizparancsolatgyártás, hanem vizsgálni a minden emberben vele élő, vele növekvő, talán vele született vagy legalább is öröklött morális „érzet” törvényét — csak akkor terelődött az etikai vizsgálódás a helyes utra.

Csak akkor látták be, hogy ezen cselekedet morális vagy immoralis, mely a neki alapjául szolgáló megfelelő érzületet nem nélkülözi. Csak itt merülhetett fel az emberi cselekedetek vizsgálatának az a problémája, mely nem csak az ember és ember, hanem ember és egyéb élő lény közötti viszony tekintetbevételével keletkezett.

Van-e joga az embernek, a természet urának hatalmát korlátlanul érvényesíteni? Nem. Ez a felelet a legtermészetesebb, ha tekintetbe vesszük, hogy a társadalmi állapot valamelyes formájának fenntartása csakis az összes emberi jogok és kötelességek szabályozásán épül fel. E probléma, melyen világosan előtűnik a jog és etika érintkezése, befejezést nyert már evvel. Nemcsak azokat a cselekedeteket szabályozza az állam, mely többé-kevésbé kárral jár az emberre, vagy annak közösségére, hanem azokat, melyek a kár esetleges ki nem mutathatósága mellett immoralis érzületet árulnak el.

A mint az egyed fölháborodik azon, ha egy durva kocsist lát irgalmatlanul verni a lovát és támad fel benne a vágy e tetteben az illetőt megátolui, éppúgy kell, hogy hasonló törekvéseket tüntessen fel az állam is, melynek az egyed miniatürje. És amennyiben ez a megátolás, megakadályozás nem ezközölhető az egyik módon, nevezetesen a morális érzületek javításával, kell, hogy elővegyük a másik módot, mely az ilyen cselekedetek lehető leghatározottabb erőszkos megátolásával jár.

Imigyen közös áldásos munkára lépnek a törvény őrei és az állatvédő emberek társasága. Az egyik a fáradságosabb eszközöket választja, mely azonban biztosabban vezet eredményhez. Nevezetesen a jószívű embereknek az az egyesülete, mely az állatvédő egyesület nevével viseli és az állatok fölött

korlátlan hatalommal rendelkező embertársaikat a lelketlen cselekedetektől visszatartani igyekszik, tisztára etikai alapon jár el: a moralitás uralmát megszállírdítani az egész vonalon, mely feltétlenül együtt jár az összes immoralis érzelmek kivetésével. Az igazi morális lelkületű ember sokkal jobban fog irtózni az állatok kínzásától, mint a szigorú törvények legerősebb és leghatásosabb ígérgetései révén. Mert a morális érzület örökérvényű, a pillanatnyi, az ígérgetés hatása alatt elkövetett jótett pedig nagyon is mulandó.

Ezért kötelessége minden embernek, tömörülni azon táborba, mely ezen áldásos munkája közben nemcsak a védtelen állatok védelmét célozza, hanem egyuttal azt a feladatot is tűzte ki maga elé a tömeg lelkének nevelésével a gyakorlatban, amit oly végtelen hosszú időközön keresztül eredménytelenül hirdettek a bölcsek etikusok ezrei — a könyvekben. (F. F.)

HIREK.

— **Esküvő.** Fényes esküvő volt tegnap a nagykanizsai izri templomban. Vajda Béla dr. helybeli ügyvéd esküdött örök hűséget Barta Erzsébet urleányának, Barta Lajos hitközségi titkár leányának. A hitközségi előjáróság küldöttségileg képviseltette magát az esküvőn; a fényesen kivilágított templom egyébként is megtelt a közszeretében álló titkár és családjának tisztelőivel, barátaival, ismerőseivel. A jegyes párhoz Neumann Ede dr. főrabbi szép beszédet intézett.

— **Megvan az új főispán.** Vagy legalább is úgy hírlík, hogy megvan. Az Alsólendvai Híradó közli: A Politikai Híradó beavatott forrásból szerzett értesülése szerint vármegyénk főispánjává Bessenyei Zenó dr. sárospataki főszolgabíró fogják kinevezni. A kinevezés legközelebb meg fog történni.

— **Halálozás.** Balla Emil dr. eszaktornyai kir. közjegyző hosszabb betegség után szombaton meghalt és vasárnap (30-án) temették el, amiut tudósítónk jelenti. szinte teljes részvételel. Ennek magyarázatát abban keresik, hogy Balla közjegyző a eszaktornyai társadalmi élettől távol tartotta magát.

— **Új tanár.** A nagykanizsai főgimnáziumban Bércy Károly távozásával megüresedett tanári állásra Sándor Oszkár tanár hivatott meg.

— **A novemberi estély,** melynek előkészületi munkáiról már többször megemlékezünk, értesülésünk szerint november hó 20-án lesz megtartva a Polgári Egylet helyiségeiben. Az előkészületi munkája már annyira haladt, hogy e hét végén már lezárják a műsort, mely nyolc kiütűben összeállított számból áll. A műsoron szerepelni fognak: Dr. Hegedűs György, dr. Abonyi Andor, az Irodalmi és Művészeti kör dalárdája, Killer Vilma, Pásztor Miksa, Lukács József, Gürtler István, Hofrichter Emma, Petrits Magdus és Kafka József. A mint értesülünk, az estély véduökségét Bosnyák Géza orsz. gyűl.

Az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárás védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni. Utánastól óvakodjunk!

Kanyaró után

az a fontos, hogy az erő rohamosan visszatérjen és így a veszélyes komplikációk elmaradjanak. Erre nézve a SCOTT-féle Emulsió az anyák leghatalmasabb támasza. — Noha a legtisztább és leghatékonyabb norvég csukomájolaj adja a SCOTT-féle Emulsió főalkatrészeit, ez a szer mégis kellemes ízű az adagolásnál, könnyen emészthető és sokkal hatékonyabb, mint a közönséges csukomájolaj. A

SCOTT-féle Emulsió

egy hatalmas, biztos és tartós hatása, erőt visszacszerző szer, amely feltöltésén Önön is segít. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógyszerárban.

képviselő fogadta el. A körülbelül negyven tagot számláló rendezőbizottság — mely szám máris elegendő biztosíték az estély fényességére, sikerére — a hét végén ül egybe a meghívók szövegének végleges megállapítása céljából. Elnöken mutatja a széleskörű érdeklődést az a tény, hogy Zalaegerszeg összes nagyobb lapjai máris részletes tudósítást hoztak az estély előkészületi munkáiról.

— **Gyászmise.** A Nagykanizsai Emberbarát Temetkezési Egyesület elhunyt tagjainak lelki udveit november 4-én reggel 8 órakor a Felső templomban gyászmisét tartat.

— **Eltalasztott befizetések.** A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önségélyző Szövetkezet a keddi befizetéseit, tekintettel az ünnepre pénteken fogja megtartani.

A Délszalai Takarékpénztárral egyesült Önségélyző Szövetkezetnél a november 1-ére eső befizetések az ünnep miatt 4-én vagyis pénteken délelőtt eszközölhetők.

— **Kuturfurás.** Megemlékeztünk a múlt számunkban arról, hogy a közbiztonsági átalakítási munkálatokat a vizsükséglet fedezése előzi meg. Ezért a kuturfurást megkezdték és 30 méter mélységben egy agyagréteg áttörése után vizre találtak. Most szivattyúzzák és megvizsgálják a minőségét. Valószínű, hogy lefurnak 100 méterig, hogy a kellő vízbőség beláthatatlan időkre meglegyen.

— **A palini választás** Lavelezőnk írja Palimból: Palinban az idén a megyei bizottsági tagválasztás heves küzdelem között folyt le. Négy tagot kellett választani és 6 komoly jelöltre történt a szavazás. Leszavazott összesen 202 adófizető polgár. Megyebizottsági tagok lettek Bedő József földmives 109, Viosz Ferenc főszolgabíró 106, Remete Géza ügyvéd 87 és Osinát János földmives 82 szavazattal.

— **Utóállítás.** A fősorozáson elmaradtak utóállítása és apák keresésképtelenségének megállapítása nov. 5-én lesz a Polgári Egylet nagytermében.

— **A rendőrkapitányi állás Zalaegerszegen.** E hó 26-án járt le a zalaegerszegi rendőrkapitányi állásra hirdetett pályázat. A pályázók — 23-an — az ország minden részéből s a legkülönbözőbb foglalkozási ágból kerültek ki. Köztük van Nagykanizsáról ifjú Babóchay György is. A kinevezést illetően egyelőre nem tudni, hogy a vármegye alispánja vagy az ujonnan kinevezendő főispán fogja-e kinevezni.

— **A közönséges csukamájolaj** helyett minden esetben Scott-féle Emulsiót kellene használni. A Scott-féle Emulsió nemcsak ízletesebb, mint a közönséges csukamájolaj, hanem sokkal könnyebben emészthető és hatása is gyorsabb.

— **Népszámlálási szakelőadás.** Szombaton majdnem az egész városbéli élet a közgyűlési teremben koncentrálódott. Ugyanis d. e. 9 órakor kezdte előadását a népszámlálás körüli eljárásról dr. Pogány Imre miniszteri segédtitkár a központi statisztikai hivatal tanügyi osztályának vezetője. Itt gyűltek össze a városi hivatalnokok nagy része és a népszámláláshoz beosztott diákok, továbbá a csáktornyai, perlaki, letenyei, keszthelyi és kanizsai járások jegyzői, tanítói és bírái. Összesen mintegy 300-an lehettek. Az előadás d. u. 3/4-ig tartott.

— **Vasutasok gyűlése.** A cs. kir. Déli Vasút társaság alkalmazottainak f. hó 30-án d. u. 3 órakor a Gőzfürdő helyiségében országos értekezlet volt. Huszonkét állomás alkalmazottjai 246 taggal képviseltették magukat. Ezekhez csatlakozott mintegy 3—400 kanizsai alkalmazott. Az igazgatóságot Vonyafka János főfelügyelő képviselte. Jelen volt még Szurovy József főfelügyelő és Kayser állomásfőnök is. A gyűlés egyedül tárgya volt a vasuti munkások helyzetének javítása. Sérelmeket egy memorandumban 47 pontban sorolták fel, melyet küldöttség fog átjuttatni az igazgatóságnak. A gyűlésen több országos lap is képviselve volt, Előadó Cservenka Miklós volt. Az ülés csak az esti órákban ért véget.

— **Lólopó cigányok.** A cigány kóbor élete, tolvajlásai, az ezzel kapcsolatos gyilkosságok szoros összefüggésben vannak a lótarással. Még Széll Kálmán idejében történt, hogy szaktanácsokások folytak, mikép lehetne őket a kóbor életről leszoktatni. Mi vezetne inkább célhoz, a humanus eljárás-e vagy az erőszakos, erélyes intézkedések. A tanácskozásokba még csendőr őrsvezetőket is belevontak. Ezeknek egyike, ki jelenleg a nagykanizsai járásban működik, azt a gyakorlatias módot ajánlotta célra: vezetőknek, hogy a lótarási jogot feltétlenül meg kell vonni a cigányoktól. Igaz, hogy az egyéni szabadság megsértése látszik e tényben, de tekintetbe veendő, hogy a cigány sem legelővel nem rendelkezik, sem anyagi körülményei nem engedik meg, hogy vásárolt takarmányon tartsa el állatait, így bizonyos, hogy a birtokos polgárság terhére, kárára meg nem engedett büns módon tartja el lovait. Sőt a lószerszám is mindig gyanus es amint tudjuk igen gyakran tolvaj módon jut hozzájuk. De a büns cigányok csakis koei és lóhasználatával tudnak az éjszakai időben oly gyorsan más vidékre tűnni, hogy az igazságszolgáltatást megbiúsítsák. Ezeknek igazolására telemlítjük a legújabb esetet. Felsőbazia (Horv. orsz.) szeptember 23-án 5 drb. lovat, Drávaszentesen (Baresi járás) pedig egy koeist, lószerszámot és egy pár új csizmát loptak a cigányok. A csendőrség széleskörű nyomozása, telegrammu és levélváltások tudtak nyomra vezetni a tolvaj cigányoknak. Már akkor Mórón (Fehérm.) voltak a lovak eladva, levél nélkül természetesen; ez vezette nyomra a csendőrséget. A lovak gazdáját értesítette a csendőrség. És csodálattel, hogy amint az erősen lefogyott lovak meghallották gazdájuk hangját, nyeríteni kezdtek. A tulajdonos is felismerte a két megromlott állatot. A többi 3 még nem került meg. Hat cigányt és orgazdájukat letartóztatták. A koeist részokra szétzedve egy kis tóban rejtették el. A gazda kára 2400 K volt. A többi ló és a tettes cigányok nyomozás alatt vannak.

— **A ki igazán fajtiszta, egészséges o tványok** kat óhajt, teljes bizalommal forduljon Vityé Miklós előnyösen ismert és a legmesszebbmenő bizalmat megérdemlő szőlőoltványtelepéhez, Ósasanád, Torontálmegye, ahol hazai és amerikai vesszők, fajtisztán oleső árban és pontos lelkiismeretes kiszolgálás mellett kaphatók.

— **Rendőri hírek.** Szilvási István hentes Teleki-uti hentes üzletében okt. 29-én virradóra alkulesal ismeretlen tettes kinyitotta és 100 korona

értékű zsirt egy fabódónbe elloptak. A rendőrség a nyomozást bevezette. A zsirt egy részét a mezőruhába burkolva megtalálta. A másik részt nem találták. Bizonyos, hogy ketten voltak és felezték, de az egyik nem merte hazavinni zsákmányát.

Ma reggelre virradóra Deutsch Mór Kazinczyutcai lakos záratlan-udvari óljából egy ludat elloptak. Dávidovics Ferenc kiskanizsai lakos azelőtt 8 nappal feljelentést tett, hogy záratlan hentes üzletéből 50 koronát elloptak. A rendőrségnek sikerült a tettest kinyomozni. Fiatal korára való tekintetből ellene büntető eljárás meg nem indítható, de a tettes anyja ellen, ki a lopott pénzt elfogadta, az eljárás megindítható.

Dr. Domján Lajosné ügyvédné kárára Erzsébet királyné-téri lakoson a nála alkalmazott Lengyel Mari cseléd kitépése alkalmával magával vitte urófének finom sevrő cipőjét.

— **Egy ajánlásra méltó játékszer.** Tekintettel a közelgő karácsonyi ünnepélyre, sok szülőnek kívánatos, ezen sorok által egy játék- és foglalkozási szerre figyelmeztetve lenni, a mely a számtalan játékszer között kivételes helyet foglal el és különösen azáltal tűnik ki, hogy a gyermekek avval mindig szívesen játszanak. Ez egy cikk, a mely évről-évre mindig gyakrabban átszáll apáról fiúra és a mely tehát nem látványos játékszer, mely csak szép színei által kápráztat. Majdnem azt hisszük, hogy ezen játékszer megnevezése felesleges, vagy talán mégis létezik oly család, a melyben a Horgony Kőépitőszekrény még ismeretlen. Ő az, a melyet ezennel legjobb karácsonyi ajándéknak ajánlani akarunk, mert ezen játékszer joggal a legmelegebb ajánlásra méltó. Miután rövid idővel karácsony előtt az üzletek nagyon el vannak foglaltva, legjobb, ha bevásárlás előtt Richter F. Ad. és Ta., kir. adv. és kam. szállítóktól, Bécs, I., Operngasse 16, beszerezzük a legújabb árjegyzéket, hogy egész kényelmesen a megfelelő Horgony-Kőépitőszekrényt kiválaszthassuk. Bővebbet találunk benne jó zenélő- és beszélőgépekről is.

— **A szerelem vége.** Horváth Béla kőmives a rendőrségnél Hader Vilma cselédeleány ellen panaszt tett, hogy mivel szerelmi viszonyát vele megszakította vitriollal akarja leönteni. Hader Vilma kikérdezett és előadja, hogy minden erőszakoskodástól tartózkodik, ha 200 K-át, melyet aprónként kért tőle, visszatéríti. Az ügy a járásbíróhoz elé kerül.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1910. okt. 31.

Az alpesi malmok november végeig fedezve vannak, miáltal nálunk az áralakulás, ellentétben a pesti tőzsdén lévő szilárd irányzattal, üzletelenség uralkodik. — Az árak ennek következtében olesőbban jegyeztetnek.

Piaci árak:

Buza	20.40/50
Rozs	14.
Zab	14.50/60
Tengeri	14.—
Fehér bab	21.—

A gőzgépközelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 6. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők, Deák-tér 35.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és megrendelőimet, hogy üzletemet Deákter 12. szám alul áttettem a Főut 23. szám alá. Együttal becses pártfogásukat kérve,

maradok tisztelettel

KELLER IGNÁCZ utóda
cipész.

Vannak fájdalmai?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készíti Feller V. Jenő udvari gyógyszerész. Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye).

I. A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít csúzt, közbényt, ideggyengeséget, oldalszurást, szagatást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsábat, bémulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtséget, nátha, mell- és torokfájás és légvonat vagy hűléstől eredő bajok ellen is páratlan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla vagy 2 speciális üveg bérmentve 5 korona.

II. Továbbá tudomására óhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomor-bajok, görés, étvágytalanság, vesegés, hányás inger, rosszullet, felbőgös, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak és különböző emésztési zavarok ellen kitűnő és biztos sikerrel kasználják a Feller-féle hashajtó Rebarbara-Elsáplulákat 8 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánzatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerésznek, Stubica, Centrale 126 sz. (Zágrábmegye).

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettafüvél
mindenütt kapható.

Szőlőoltvány eladás!

Aki egészséges, olesó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

VITYÉ MIKLÓS

lelkismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Ós-Csanádon (Torontál-m.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima zöldoltványok bor- és csemefajfajok valamint amerikai sima és

gyökeres szőlő vesszők, nemkülönbön ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a leg-olesőbb árban kaphatók Szőlőügynök külön e célra választott fajok. — Orpington fajbaromfi-tenyésztés. Előjegyzések őszi és tavaszi szállításra elfogadtnak.

Faj- és árjegyzék ingyen és bérmentve.

A számos elismerőlevél közül itten csak egy: Szeged, 1910. szeptember 26.

T. Vityé Miklós urnak

Ós-Csanád.

Válaszolja f. hó 6-ról kelt becses sorai, van szerencsém értesíteni, hogy a szállított oltványok' nagyon meg vagyok elégedve.

Teljes tisztelettel

Schäffer Vilmos bankigazgató.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patika

egy régióknak bizonyult hárszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűtésnél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

De Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz” Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szőlő oltványokat

szállít, amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva legdu-sabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kékfőmönti első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES

Medgyes 89. sz. (Nagyküküllő-megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbir-tokos megrendelésnek megtétele előtt az ismerős sze-mélyiségektől úgy szó, mint írásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbíz-hatóságáról.

POPOFF

а legjobb TEA a világon

K и C

A Zalai Közlöny

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

A sült galmab

ma már csak a példabe-szédé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglal-koznia kell az ügygel Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetése olesó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és for-mában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen készítünk

Jegyzse meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélgép a mely csak létezik.

Tü nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja. Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tü nélküli Pathephonon játazon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS

világhírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható.

Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÈRES

WIEN, I., KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berin, Moskva Sz. Pétervár, Odessa, Hrtiszel, Amsterdam, Barcelona, Milánó, Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-pore, Shangai, Tokio stb.

• Millió háziasszonyok tisztítanak •

Globus

• Fémtisztítókivonatal •

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

Ingyen! — — — — — Ingven!

A Richter-féle

Horgony Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények

új képes árjegyzéke épen most jelent meg. Fon os tájékoztató azon szőlők számára, a kik gyermekeiknek a híres eredeti gyárt-mányt beszerezni akarják. A beküldés bér-mentve eszközöltetik Richter F. Ad. és Ta., kir. udv. és kamarai szállítók által Bécs. I., Operug. 16. A Horgony-Kőépítőszekrények valamennyi játékáru-üzletben készletben van-nak, azonban csakis „Horgonnyal” ellátott szekrényeket fogadjunk el.